

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Γ 4 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 26 Μαρτίου 2024, ημέρα Τρίτη και ώρα 12:00 μεσημβρινή, στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, σε συνέχεια των συνεδριάσεων της 20^{ης} και της 22ας Μαρτίου, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά την ως άνω συνεδρίαση, ως εξής:

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα, **ως Προεδρεύουσα** (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη

Αδάμ Καραγλάνης

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Πρόεδρος της Αρχής, κ. Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, απουσίασε δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγήτρια: Αθανασία Τσιτλακίδου, Πολιτικός Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, Μ. Καλογρίδου, η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων της ως άνω Διεύθυνσης, Χ. Καξιρή, και κατά την πρώτη ως άνω συνεδρίαση, μέσω τηλεδιάσκεψης, η εισηγήτρια, Α. Τσιτλακίδου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Επιτροπής.

Θέμα: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, επί σχεδίου Κανονισμού «περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας ανεξαρτήτως ποσού» της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

A. Προοίμιο

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 3940/23.02.2024 έγγραφο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.(αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2268/26.02.2024), διαβιβάσθηκε στην Αρχή σχέδιο Κανονισμού περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, για τη διατύπωση σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016. Σημειώνεται ότι το ως άνω σχέδιο επανυποβλήθηκε αναμορφωμένο μετά από ανάκληση (αρ. πρωτ. εισερχ. 5405/21-12-2023 Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.) του αρχικού σχεδίου (αρ. πρωτ. εισερχ. 5189/07.12.2023 Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.), σε συνέχεια των από 20-12-2023, 11-01-2024, 26-01-2024, 09-02-2024 τηλεδιασκέψεων μεταξύ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και στελεχών της Αρχής.

Το σχέδιο Κανονισμού ερείδεται στις διατάξεις του άρθρου 222 παρ. 7 ν.4412/2016, σύμφωνα με το οποίο η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με την ιδιότητά της ως εταιρεία του κεφαλαίου Β' ν.3429/2005, έχει δικαίωμα να εξαιρεθεί από μία σειρά διατάξεων του ν.4412/2016. Το κείμενο του ως άνω σχεδίου Κανονισμού παρατίθεται ως διαβιβάστηκε στην Αρχή στο συνημμένο **Παράρτημα I**.

II. Αρμοδιότητα Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016. «[...] γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της παρούσας υποπερίπτωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση των ανωτέρω σχεδίων διατάξεων στην Αρχή, με μέριμνα του οικείου οργάνου. Μετά την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας οι σχετικές πράξεις μπορούν να εκδοθούν και χωρίς τη γνώμη της Αρχής.¹».

Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι το σχέδιο Κανονισμού περιλαμβάνει κανόνες εκτέλεσης συμβάσεων αναθέτοντος φορέα (αναθέτουσας αρχής ή δημόσιας επιχείρησης) που ασκεί μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234 του ν. 4412/2016 (Βιβλίο II), συντρέχει αρμοδιότητα της Αρχής περί παροχής σύμφωνης γνώμης.

III. Συναφείς Διατάξεις

¹ Στο άρθρο 9 *Διεύθυνση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων* του ισχύοντος Οργανισμού και Κανονισμού Λειτουργίας της ΕΑΑΔΗΣΥ, όπως θεσπίστηκε με το άρθρο 53 του ν. 4605/2019 και εξακολουθεί να ισχύει, μεταβατικά (βλ. άρθρο 17 παρ. 6 του ν. 4912/2022), προβλέπεται: «[...] 5. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων, είναι οι ακόλουθες: [...] δ) Η σύνταξη εισήγησης στο πλαίσιο της διαδικασίας για την παροχή ή μη της απαιτούμενης σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την έκδοση των λοιπών, πλην των διακηρύξεων, κανονιστικών πράξεων - καθώς και των κανονισμών άλλων δημόσιων οργάνων και αναθετουσών αρχών ή αναθετότων φορέων, κατά το μέρος που οι πράξεις αυτές ρυθμίζουν θέματα Δημοσίων Συμβάσεων.».

1. Ο ν. 3429/2005 (Α' 314/27.12.2005) και ιδίως το άρθρο 1 παρ. 5 και το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ
2. Ο ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών» και ιδίως το ΒΙΒΛΙΟ ΙΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΈΡΓΩΝ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΩΗΝ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟΜΕΩΝ (ΟΔΗΓΙΑ 2014/25/ΕΕ) και ιδίως το άρθρο 222 *Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)* « [...] 7. Οι διατάξεις των άρθρων 279, 281, 302, 315 έως 317, 326 έως 333, καθώς και των παρ.4,5 και 6 του άρθρου 1 δεν εφαρμόζονται από τις εταιρείες του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 (Α' 314).

IV. Ως προς το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού και το εφαρμοστέο δίκαιο

A. Το προτεινόμενο σχέδιο Κανονισμού περιέχει διατάξεις που αφορούν στην εκτέλεση των συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που αναθέτει η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ανεξαρτήτως της αξίας των ως άνω συμβάσεων. Ο Κανονισμός διακρίνεται σε τέσσερα (4) μέρη. Στο Μέρος Α' περιλαμβάνονται κανόνες που εφαρμόζονται κατά την εκτέλεση όλων των συμβάσεων που διέπονται από τον Κανονισμό. Στο Μέρος Β' αποτυπώνονται οι κανόνες που εφαρμόζονται αποκλειστικά κατά την εκτέλεση συμβάσεων έργων, και αντιστοίχως το Μέρος Γ' περιλαμβάνει τους εφαρμοστέους κανόνες για την εκτέλεση συμβάσεων μελετών. Τέλος, το Μέρος Δ' περιλαμβάνει τις τελικές διατάξεις του Κανονισμού.

Εν προκειμένω, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποτελεί αναθέτοντα φορέα (άρθρο 224 παρ. 1α ν.4412/2016), δοθέντος ότι αποτελεί δημόσια επιχείρηση² που δραστηριοποιείται στη λειτουργία σταθερού

² Άρθρο 224 Αναθέτοντες φορείς (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) αναθέτοντες φορείς είναι εκείνοι οι οποίοι:
α) είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες ασκούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234·

β) αν δεν είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, ασκούν, μεταξύ των δραστηριοτήτων τους, κάποια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234 ή συνδυασμό τέτοιων δραστηριοτήτων και λειτουργούν επί τη βάση ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων τα οποία εκχωρεί αρμόδια αρχή της Ελλάδας.

2. Ως «δημόσια επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση στην οποία οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, δεσπίζουσα επιρροή λόγω κυριότητας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν. Η δεσπίζουσα επιρροή εκ μέρους των αναθετουσών αρχών τεκμαίρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω αρχές, άμεσα ή έμμεσα:

α) κατέχουν την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της επιχείρησης ή

β) ελέγχουν την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τις μετοχές που εκδίδει η επιχείρηση ή

γ) μπορούν να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» νοούνται τα δικαιώματα που εκχωρούνται από αρμόδια αρχή της Ελλάδας μέσω οιασδήποτε διάταξης νόμου ή διοικητικής πράξης που έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει την άσκηση των δραστηριοτήτων οι οποίες ορίζονται στα άρθρα 228 έως 234 σε έναν ή περισσότερους φορείς, και η οποία επηρεάζει ουσιωδώς την ικανότητα άλλων φορέων να ασκούν τέτοιου είδους δραστηριότητα.

Τα δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί μέσω διαδικασίας στην οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα και στην περίπτωση που η εκχώρηση των εν λόγω δικαιωμάτων βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια δεν συνιστούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου.

Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν:

α) διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, σύμφωνα με το Βιβλίο Ι (άρθρα 3 έως 221), το ν. 3978/2011, τις διατάξεις με τις οποίες εναρμονίζεται η νομοθεσία στην Οδηγία 2014/23/ΕΕ ή το παρόν Βιβλίο (άρθρα 222 έως 338)·

δικτύου με στόχο να παρέχει στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της διανομής πόσιμου ύδατος (άρθρο 230 παρ. 1α ν.4412/2016). Στους εταιρικούς σκοπούς της συγκαταλέγονται ακόμη η παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης, η χρησιμοποίηση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης παράλληλα και για άλλους σκοπούς, όπως είναι η ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων, η πραγματοποίηση επενδύσεων κ.α.³ Αποτελεί εταιρεία εισηγμένη στο χρηματιστήριο και εντάσσεται στο κεφάλαιο Β του ν.3429/2005 για τις ΔΕΚΟ. Σημειώνεται ότι με το άρθρο 64 του ν. 5045/2023 (Α/136) μεταβιβάστηκαν οι μετοχές της ΕΥΔΑΠ ΑΕ και της Ε.Υ.ΑΘ.Α.Ε., από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας στο Ελληνικό Δημόσιο.⁴

Περαιτέρω, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 222 παρ. 7 του ν. 4412/2016 και με την ιδιότητα της εταιρείας του κεφαλαίου Β του ν. 3429/2005, δεν εφαρμόζει μία σειρά διατάξεων του ν.4412/2016⁵ και ειδικότερα τις διατάξεις των άρθρων 279 [Κανόνες για τη διενέργεια προκαταρκτικών διαβουλεύσεων της αγοράς], 281 [Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης], 302 [Εγγυήσεις - Εξουσιοδοτική διάταξη], 315 έως 317 [Ειδικοί κανόνες διεξαγωγής διαδικασίας, Κατακύρωση – Σύναψη σύμβασης, Ματαιίωση διαδικασίας], 326 έως 333 [Επιλογή των διαδικασιών, Συμβάσεις ήσσονος αξίας, Απευθείας ανάθεση, Συμβάσεις ενεργειών τεχνικής βοήθειας - Εξουσιοδοτική διάταξη, Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης, Προθεσμίες διαδικασιών σύναψης συμβάσεων

β) διαδικασίες, σύμφωνα με άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Β΄, οι οποίες διασφαλίζουν ικανοποιητική εκ των προτέρων διαφάνεια για τη χορήγηση αδειών με βάση αντικειμενικά κριτήρια.

³ Σύμφωνα με την σκ. 24 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ «Οι αναθέτοντες φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα του πόσιμου ύδατος μπορούν επίσης να πραγματοποιούν και άλλες δραστηριότητες σχετικές με τα ύδατα, όπως έργα στον τομέα της υδραυλικής μηχανικής, αρδευτικά ή αποστραγγιστικά έργα ή έργα αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων. Στην περίπτωση αυτή, οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να είναι σε θέση να εφαρμόσουν τις διαδικασίες για τις προμήθειες που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία για όλες τις δραστηριότητές τους που είναι σχετικές με τα ύδατα, όποιο τμήμα του κύκλου του ύδατος και να αφορούν. Ωστόσο, οι κανόνες για τις συμβάσεις που προτείνονται για τις συμβάσεις προϊόντων δεν είναι κατάλληλοι για τις αγορές ύδατος, δεδομένης της ανάγκης προμήθειας ύδατος από πηγές κοντά στην περιοχή όπου θα χρησιμοποιηθεί»

⁴ Άρθρο 64 «Μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και της Εταιρείας Υδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας στο Ελληνικό Δημόσιο»

1. Το σύνολο των μετοχών κυριότητας της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) στην Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης (Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.) και στην Εταιρεία Υδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) μεταβιβάζεται στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος ή δικαίωμα υπέρ τρίτων. Μετά τη μεταβίβαση τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου ως μετόχου ασκούνται: α) στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. από κοινού από τους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, β) στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. από κοινού από τους Υπουργούς Οικονομικών, Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας Θράκης) και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με μέριμνα του Υπουργού Οικονομικών η μεταβίβαση αυτή καταχωρίζεται στο Σύστημα του Κεντρικού Αποθετηρίου Τίτλων του Μέρους Πρώτου του ν. 4569/2018 (Α` 179) και γίνονται οι απαιτούμενες ενημερώσεις του Κεφαλαίου Γ` του ν. 3556/2007 (Α` 91).

2. Η εποπτεία επί της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και της Ε.Υ.Α.Θ. ΠΑΓΙΩΝ ασκείται από τα Υπουργεία Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας Θράκης) και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η εποπτεία επί της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΑΓΙΩΝ Ε.Υ.Δ.Α.Π. που μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το άρθρο 27 του ν. 5037/2023 (Α` 87) εξακολουθεί να ασκείται από αυτό.

3. Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη.»

Συναφώς σημειώνεται η απόφαση της Επιτροπής Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) σε ό,τι αφορά τις μετοχές της ΕΥΔΑΠ και της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και τον έλεγχο του Δημοσίου και τις αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣτΕ 190 & 191/2022, με τις οποίες είχε κριθεί η αντισυνταγματικότητα της μεταβίβασης των μετοχών των ΕΥΔΑΠ και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. από το Δημόσιο στο Υπερταμείο.

⁵ Αναλυτικά για τους εφαρμοστέους κανόνες πρβλ/ Κ.Ο. 26/ της Αρχής Πεδίο Εφαρμογής & Ειδικά Ζητήματα Βιβλίου ΙΙ Ν. 4412/2016 ΑΔΑ ΩΣΨ10ΞΤΒ-ΚΦΦ

κάτω των ορίων, Προκήρυξη σύμβασης κάτω των ορίων, Προσκλήσεις προς υποψηφίους κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων κάτω των ορίων], καθώς και των παρ. 4,5 και 6 του άρθρου 1 [άρθρα 134 έως 181 για την εκτέλεση συμβάσεων έργων, άρθρα 182 έως 199 για την εκτέλεση συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, άρθρα 200 έως 220 για την εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών].

Επισημαίνεται, ότι, ως προς τη δυνατότητα παρεκκλίσεων των αναθετόντων φορέων από την κείμενη ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, γίνεται δεκτό ότι η εν λόγω δυνατότητα ισχύει στο μέτρο που δεν αντιτίθενται σε αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας ή, πάντως, δεν αμφισβητούνται παραδεκτώς από τους ενδιαφερομένους (βλ. ιδίως ΣτΕ 1552/2023, σκ. 4: «Όπως έχει κριθεί (βλ. ΣτΕ 892-894/2022, 898-900/2022), οι ανωτέρω διατάξεις, οι οποίες ρητώς προβλέπουν την εφαρμογή τους «με την επιφύλαξη της ενωσιακής νομοθεσίας», έχουν την έννοια ότι, για όσον χρόνο ο οικείος φορέας διατηρεί και δεν έχει αποδεδειγμένα απωλέσει την ιδιότητα του αναθέτοντος φορέα κατά τις διατάξεις της οδηγίας 2014/25, οι δε συμβάσεις που αναθέτει εμπίπτουν, λόγω αντικειμένου και εκτιμώμενης αξίας, στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, οι διατάξεις της τελευταίας, όπως έχουν μεταφερθεί ή μεταφέρονται στην εσωτερική έννομη τάξη με πράξεις της κρατικής νομοθεσίας (τυπικοί νόμοι ή κανονιστικές πράξεις κατ' εξουσιοδότηση νόμου), εφαρμόζονται, κατ' αρχήν, πλήρως στις διενεργούμενες από τον φορέα διαδικασίες αναθέσεως. Τυχόν δε παρεκκλίσεις από ρυθμίσεις ουσιαστικού δικαίου της ανωτέρω νομοθεσίας, οι οποίες προβλέπονται από τους Κανονισμούς Έργων, Προμηθειών κλπ. του φορέα δύνανται να εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, με βάση και τις ειδικότερες προβλέψεις κάθε διακηρύξεως, στο μέτρο που δεν αντιτίθενται σε αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της ανωτέρω ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας ή, πάντως, δεν αμφισβητούνται παραδεκτώς από τους ενδιαφερομένους. Όσον αφορά, ειδικότερα, τις περί εννόμου προστασίας διατάξεις που θεσπίζονται με τον ν. 4412/2016, όπως ισχύει κάθε φορά, αυτές εξακολουθούν να εφαρμόζονται πλήρως, εφ' όσον ο φορέας που διεξάγει τη διαδικασία αναθέσεως εξακολουθεί να υπάγεται λόγω της ιδιότητάς του στον ανωτέρω νόμο και δεν έχει ορισθεί διαφορετικά με νεότερες ειδικές διατάξεις, οι οποίες οφείλουν να τηρούν, όπου απαιτείται, και τις δεσμεύσεις που επιβάλλονται από τις δικονομικές οδηγίες 89/665/ΕΟΚ και 92/13/ΕΟΚ, όπως ισχύουν.»).

B. Γενικές παρατηρήσεις επί των ρυθμίσεων

Ο έλεγχος των διατάξεων του προτεινόμενου Κανονισμού αποσκοπεί, καταρχήν, στον εντοπισμό τυχόν διαφορών των προτεινόμενων διατάξεων με αυτές της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όπως ενσωματώθηκαν στην εθνική νομοθεσία, και, σε κάθε περίπτωση, στη δημιουργία ενός συνεκτικού νομικού πλαισίου για τις συμβάσεις της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., το οποίο θα είναι συμβατό με τις γενικές αρχές που παγίως διέπουν την ανάθεση των (δημοσίων) συμβάσεων, όπως τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης διακρίσεων και της διαφάνειας και θα περιέχει σαφείς κανόνες, οι οποίοι δεν θα καθιστούν δυσχερή την εφαρμογή και τον έλεγχό τους.

Επισημαίνεται ότι οι ως άνω αρχές επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς εκ των προτέρων και να δημοσιοποιούνται οι όροι ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης, ώστε οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να γνωρίζουν επακριβώς τις απαιτήσεις της διαδικασίας και να διαμορφώνουν αναλόγως την προσφορά τους, βάσει της οποίας θα εκτελεστεί η σύμβαση εφόσον αναδειχθούν ανάδοχοι. Επίσης, το περιεχόμενο του Κανονισμού απευθύνεται και στα στελέχη του αναθέτοντος φορέα και ιδίως: (α) στους συντάκτες των εγγράφων της σύμβασης και των συμβατικών τευχών, προκειμένου κατά τη διαμόρφωσή τους και την εξειδίκευση των ειδικών όρων κάθε σύμβασης, να λαμβάνουν υπόψη τους εφαρμοστέους κανόνες και αρχές και (β) στα μέλη των

συλλογικών οργάνων που επιλαμβάνονται καθηκόντων αξιολόγησης προσφορών-αιτήσεων συμμετοχής και παραλαβής-παρακολούθησης των συμβάσεων της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε..

Κατά συνέπεια, είναι σκόπιμη αρχικά η γνήσια παραπομπή στις διατάξεις του νόμου 4412/2016, με την έννοια ότι κάθε παραπομπή του παρόντος Κανονισμού στις διατάξεις του νόμου να νοείται ως παραπομπή στους κανόνες, όπως τροποποιούνται κάθε φορά και ισχύουν κατά τον χρόνο έναρξης της εκάστοτε διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Στο σημείο αυτό επαναλαμβάνεται η ερμηνευτική προσέγγιση της Αρχής⁶, ότι *όπου ελλείπει ρητή και σαφής ρύθμιση στον Κανονισμό, με την οποία να προβλέπεται παρέκκλιση από τις εθνικές διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων (εξυπακούεται όχι από τις διατάξεις του δικαίου των Οδηγιών), πρέπει να γίνει δεκτό ερμηνευτικά ότι εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του ν.4412/2016, στο βαθμό που αυτές δεν απάδουν αισθητά προς τη φύση και τη λειτουργία των κανόνων που θεσπίζονται με τον εν λόγω Κανονισμό.*

Όσον αφορά τις παραπομπές στις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, καθώς και στις διατάξεις του ν. 4412/2016, τονίζεται ότι η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. πρέπει να παρακολουθεί και να αναπροσαρμόζει τις διαδικασίες της με βάση τις εθνικές επιλογές ως προς τη συμμόρφωση της Χώρας με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς υποχρεώσεις της.

Λαμβανομένων υπόψη όλων των παραπάνω και όσον αφορά στο σύνολο των άρθρων του Κανονισμού, λεκτέα τα ακόλουθα:

1. Αναφορικά με το άρθρο 48, στο οποίο ορίζεται ότι *«στις περιπτώσεις που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του ν.4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε σύγκρουση με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του παρόντος Κανονισμού ή των εγγράφων της σύμβασης, οι οποίες και κατισχύουν σε κάθε περίπτωση»* επισημαίνεται ρητώς η ανάγκη αποσαφήνισης, στα επιμέρους άρθρα του Κανονισμού, όπου ρυθμίζονται μερικώς ή/και συνοπτικά μόνο τα θέματα που αναλύονται στα αντίστοιχα άρθρα του νόμου, για το τι ισχύει ως προς τα ζητήματα που δεν ρυθμίζονται, ενώ όπου αναφέρεται *«αναλογική εφαρμογή»* των αντίστοιχων άρθρων του ν.4412/2016, θα πρέπει να διευκρινιστεί ποιες διατάξεις εφαρμόζονται και ποιες όχι.
2. Σε άμεση συνάφεια με την ανωτέρω παρατήρηση, είναι σκόπιμο να αποτυπωθεί με σαφήνεια το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, ιδίως στο μέτρο που καθορίζει τον υπολογισμό του κόστους των εργασιών ή τις προεκτιμώμενες αμοιβές υπηρεσιών, τα Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε) κ.α. (βλ. ιδίως άρθρο 2 *Γενικοί όροι εκτέλεσης της σύμβασης*).
3. Δεδομένου ότι δεν έχουν συμπεριληφθεί στον εξεταζόμενο Κανονισμό οι κανόνες των άρθρων 142 *Ψηφιακό αρχείο βαθμολόγησης*, 170 *Ενιαίο Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΣΤΕΠ ΤΙΜ-ΤΕΜ) Εξουσιοδοτικές διατάξεις*, 176 *Διαιτητική επίλυση διαφορών*, 177 *Εκτέλεση εργασιών με αυτεπιστασία*, 196 *Τεχνικές προδιαγραφές*, 197 *Μελέτες εργολαβικών συμβάσεων* ν.4412/2016 και λαμβάνοντας υπόψη το ως άνω άρθρο 48 του Κανονισμού, είναι σκόπιμο να αποσαφηνιστεί ρητώς εάν οι κανόνες του νόμου αυτοί ισχύουν ως έχουν.
4. Σε περίπτωση αναφοράς σε απόφαση είτε της Δ/νουσας Υπηρεσίας είτε του ΔΣ Ε.Υ.ΑΘ.Α.Ε., ιδίως εάν αυτή συνεπάγεται βλαπτικές έννομες συνέπειες για τον ανάδοχο, προτείνεται να αποτυπωθεί ως γενική κατεύθυνση προς τους εφαρμοστές οι αποφάσεις να αιτιολογούνται ειδικώς.

⁶ Πρβλ Γνώμες Γ10/2020, Γ8/2022, Γ1/2023

5. Προτείνεται να καταγραφούν ρητά όλες οι εκτελεστές πράξεις που υπόκεινται σε ένσταση (με την έννοια της ενδικοφανούς προσφυγής), προκειμένου να είναι σαφείς οι κανόνες περί διοικητικής και δικαστικής επίλυσης διαφορών. Επίσης, προτείνεται η επανεξέταση του μη ανασταλτικού αποτελέσματος της άσκησης ένστασης, προκειμένου να μην δημιουργούνται οριστικές και αμετάκλητες καταστάσεις πριν την διοικητική επίλυση διαφορών.
6. Επισημαίνεται η ανάγκη ισόρροπου καθορισμού των εκατέρωθεν προθεσμιών, καθώς και η ανάγκη σύντομης, κατά το δυνατόν, επίλυσης διαφορών.
7. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. πρέπει να διασφαλίσει ότι τηρείται η κείμενη νομοθεσία «για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές», συμπεριλαμβανομένης της μέγιστης διάρκειας της διαδικασίας αποδοχής ή επαλήθευσης (υποπαράγραφος Ζ.5, περ. 5 ν. 4152/2013), και ότι οι προθεσμίες δεν είναι κατάφωρα καταχρηστικές για τον ανάδοχο κατά έννοια της υποπαραγράφου Ζ.8 του ίδιου νόμου⁷.
8. Τονίζεται ότι τα άρθρα ενωσιακής προέλευσης, ως έχουν ενσωματωθεί στην κείμενη νομοθεσία (για παράδειγμα το άρθρο 337 *Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους (άρθρο 89 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)*), δεν περιλαμβάνονται στις διατάξεις που η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να μην εφαρμόσει δυνάμει του άρθρου 222.7, επομένως, προς αποφυγή κάθε ενδεχομένου ασυμβατότητάς τους με τους ισχύοντες κανόνες, προτείνεται να απαλειφθούν, άλλως να μεταφερθούν στον Κανονισμό ακριβώς ως έχουν (το ίδιο ισχύει και για τις σχετικές παραπομπές).
9. Τέλος, στο μέτρο που σε επιμέρους άρθρα του παρόντος Κανονισμού, ο οποίος αφορά στο στάδιο της εκτέλεσης, γίνεται παραπομπή στον υπό θέσπιση Κανονισμό αναθέσεων των συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με εκτιμώμενη αξία κάτω των ορίων του άρθρου 235 *Κατώτατα όρια (άρθρο 15 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)*, η Αρχή επιφυλάσσεται για την παροχή γνώμης με την υποβολή του σχεδίου Κανονισμού.

Γ. Αναλυτικά ως προς το περιεχόμενο του υπό εξέταση σχεδίου Κανονισμού:

ΜΕΡΟΣ Α΄ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1: Πεδίο εφαρμογής και αντικείμενο του Κανονισμού

Όπως προαναφέρθηκε, ενόψει και της ρύθμισης του άρθρου 48 *Συμπληρωματική εφαρμογή διατάξεων* και για λόγους σαφήνειας των θεσπιζόμενων κανόνων, είναι σκόπιμο να καταβληθεί προσπάθεια να καταγραφούν ρητά όλες οι παρεκκλίσεις, δυνάμει του άρθρου 222 παρ. 7 του ν. 4412/2016, από την κείμενη νομοθεσία, καθώς και οι προς θέσπιση εναλλακτικοί κανόνες. Εξάλλου, δεδομένου ότι, κατά τη διάρκεια των κατ' ιδίαν συναντήσεων εργασίας με την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., προέκυψε η πρόθεση της εταιρείας να μην παρεκκλίνει από την κείμενη νομοθεσία κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία άνω των ορίων του άρθρου 235 *Κατώτατα όρια (άρθρο 15 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)*, όπως εκάστοτε ισχύουν, κρίνεται σκόπιμη η επιλογή αυτή να αποτυπωθεί και στο πεδίο εφαρμογής, άλλως στο προοίμιο του Κανονισμού.

Επιπλέον, στο εν λόγω άρθρο, μεταξύ άλλων, γίνεται αναφορά στο ότι ο εξεταζόμενος Κανονισμός εφαρμόζεται παράλληλα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., τον Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς, τον Κανονισμό Εργασίας και Πειθαρχικό Δίκαιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και τον Κανονισμό Λειτουργίας Τεχνικού Συμβουλίου της.

⁷ Πρβλ. και νέα πρόταση για την έκδοση Κανονισμού COM(2023) 533 *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on combating late payment in commercial transactions*.

Άρθρο 3 Υπεργολαβία

Δεδομένου ότι το άρθρο 287 Υπεργολαβία (άρθρο 88 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) και 336 Υπεργολαβία (άρθρο 88 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), δεν συμπεριλαμβάνεται στις εθνικού ενδιαφέροντος ρυθμίσεις που η εταιρεία δεν εφαρμόζει δυνάμει του άρθρου 222.7, προτείνεται να γίνει απλή παραπομπή στα ως άνω άρθρα, ως ισχύουν. Σε κάθε περίπτωση όμως τονίζεται ότι, αφενός, οι κανόνες που αφορούν αποκλειστικά στους κανόνες σύναψης της σύμβασης δεν συνάδουν με τον σκοπό και το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού, αφετέρου, η εταιρεία δεσμεύεται από τις επιλογές του εθνικού νομοθέτη ως προς τη μεταφορά των ενωσιακής προέλευσης άρθρων. Επομένως, δεδομένου ότι ο εξεταζόμενος Κανονισμός αφορά στο στάδιο της εκτέλεσης των συμβάσεων, είναι σκόπιμο οι ρυθμίσεις να επικεντρωθούν, μεταξύ άλλων, στους κανόνες που διέπουν τη συμπεριφορά και τις υποχρεώσεις του υπεργολάβου κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης, όπως και στη διαδικασία έγκρισης της υπεργολαβίας κατά την εκτέλεση (για παράδειγμα, στα προσόντα-καταλληλότητα του υπεργολάβου, τα αποδεικτικά μέσα περί μη ύπαρξης λόγου αποκλεισμού, προθεσμίες έγκρισης κ.α.), κατ' αναλογία των ρυθμίσεων του άρθρου 165 *Υπεργολαβία κατά την εκτέλεση - Εγκεκριμένος υπεργολάβος - Κατασκευαστική κοινοπραξία* του ν.4412/2016. Για τον λόγο αυτό, το άρθρο 3 πρέπει να συσχετισθεί με το άρθρο 30 *Υπεργολαβία κατά την εκτέλεση – Όροι και διαδικασία του Κανονισμού*.

Άρθρο 5 Δικαίωμα μονομερούς λύσης σύμβασης

Δεδομένου ότι το άρθρο 338 *Δικαίωμα μονομερούς λύσης σύμβασης (άρθρο 90 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)*, δεν συμπεριλαμβάνεται στις εθνικού ενδιαφέροντος ρυθμίσεις που η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει δυνάμει του άρθρου 222.7, πρέπει να γίνει αυτούσια μεταφορά του περιεχομένου του άρθρου 338 ως ισχύει (ώστε στην περ. β να περιλαμβάνει τους υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού), είτε η απαλοιφή του άρθρου 5 (βλ. αρχική παρατήρηση στην ενότητα IV).

ΜΕΡΟΣ Β΄ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ

Άρθρο 6: Τρόπος κατασκευής δημοσίων έργων – Διαδικασία υπογραφής σύμβασης

Ως προς την παρ. 1, η αναφορά σε εξειδικευμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις κρίνεται σκόπιμο να συμπληρωθεί με την παραπομπή στα άρθρα 75 *Κριτήρια επιλογής (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)* και 76 *Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου*.

Επιπλέον, δεν είναι σαφές εάν η αναφορά σε «εγκεκριμένη μελέτη» νοείται ως προϋπόθεση ωριμότητας της δημοπράτησης σύμβασης έργου, με την έννοια του άρθρου 49 του ν. 4412/2016, άλλως ως μελέτη εφαρμογής κατά την έννοια του άρθρου 134. Ως εκ τούτου προτείνεται όπως αποσαφηνιστεί το παραπάνω στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου, λαμβανομένου υπόψη ότι οι απαιτήσεις ωριμότητας των έργων συνδέονται με την ταχύτητα ολοκλήρωσής τους.⁸

Πλην των παραπάνω, η υποχρέωση του αναδόχου να εκπονήσει όλες τις μελέτες που προβλέπονται στη διακήρυξη χωρίς επιπλέον του εργολαβικού ανταλλάγματος αμοιβή, προϋποθέτει ότι οι αναφερόμενες υποστηρικτικές μελέτες προβλέπονται στη διακήρυξη, έχουν προϋπολογισθεί και περιλαμβάνονται στην προσφορά του αναδόχου, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 50 *Δημόσιες συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης - Εξουσιοδοτική διάταξη* του νόμου, προϋπόθεση που είναι σκόπιμο να αποτυπωθεί ρητά στο άρθρο 6..

Άρθρο 7 Διοίκηση του έργου – Παρακολούθηση και επίβλεψη

⁸ Πρβλ. σκ. 41-43 της υπ' αριθμ. 12/2022 Έκθεσης Ελέγχου Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Η αναφορά της παραγράφου (1) «*Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διοίκηση των έργων ασκούνται από την αρμόδια Διεύθυνση της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.*», παρέχει μεν ευελιξία στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. σε περίπτωση, για παράδειγμα, που επιθυμεί να προσφύγει σε ιδιωτικό φορέα επίβλεψης, πλην όμως ελλείπει από τον παρόντα κανονισμό κάθε σχετική αναφορά στα προβλεπόμενα σε αυτή την περίπτωση, ή έστω ρητή παραπομπή στα άρθρα 136 και 136 Α, ν.4412/2016 (εφόσον αυτά προτίθεται να ακολουθήσει η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.), καθώς και σε όσα ζητήματα σχετίζονται ευθέως με αυτά, ενώ παράλληλα τίθεται και θέμα ισχύος των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων. Σε κάθε περίπτωση, δεδομένου ότι στην παρ. 4 για τις αρμοδιότητες της Δ.Υ. γίνεται γενική παραπομπή στον νόμο, είναι σκόπιμη η ρητή παραπομπή στα οικεία άρθρα του ν. 4412/2016 που αφορούν στη διοίκηση και επίβλεψη του έργου, τα οποία προτίθεται η εταιρεία να εφαρμόσει.

Σε σχέση με τη σύμπραξη του μελετητή στην παρ. 5, προτείνεται να γίνει παραπομπή στα άρθρα 13 και 43 παρ. 6 του Κανονισμού. Σε κάθε περίπτωση, παραμένει προς αποσαφήνιση το ζήτημα εάν η συμμετοχή του βασικού μελετητή, εφόσον αναγράφεται στα έγγραφα της σύμβασης μελέτης, είναι υποχρεωτική.

Άρθρο 8 Υπερημερία κυρίου του έργου

Το εν λόγω άρθρο κρίνεται ως ασαφές, καθώς ιδίως ελλείπει ο τρόπος υπολογισμού των θετικών ζημιών σε περίπτωση υπερημερίας από καθυστέρηση πληρωμής λογαριασμού (πρβλ. παρ.1, άρθρο 137, ν.4412/2016). Επιπλέον, προτείνεται να αποσαφηνισθεί σε τι αφορά η αναλογική εφαρμογή των προβλέψεων της παρ. 2 άρθρου 137 ν.4412/2016.

Άρθρο 9 Γενικές υποχρεώσεις αναδόχου

Στο πλαίσιο της υποχρέωσης ελέγχου της μελέτης δημοπράτησης του έργου εκ μέρους του αναδόχου, όπως αυτή προβλέπεται στην παράγραφο (2), είναι χρήσιμο να αποτυπωθεί το χρονικό διάστημα που έχει στη διάθεσή του ο ανάδοχος περί εφαρμοσιμότητας της μελέτης, καθώς και η προβλεπόμενη διαδικασία σε περίπτωση διαπίστωσης ανάγκης τροποποίησης της μελέτης. Αντίστοιχα, το παραπάνω θα πρέπει να συμπληρωθεί στις προβλέψεις αναστολής των προθεσμιών του άρθρου 16, παρ. 2 του παρόντος.

Το αυτό προτείνεται και ως προς την παράγραφο (7), σε σχέση με την υποχρέωση υποβολής εκ μέρους του αναδόχου συνοπτικών ανακεφαλαιωτικών εκθέσεων «*όταν του ζητείται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.*», προκειμένου να απαλειφθεί η εντός των εισαγωγικών πρόταση και είτε να τεθεί σαφές χρονικό διάστημα είτε να γίνει ευθεία παραπομπή στα έγγραφα της σύμβασης. Προτείνεται δε να υπάρξει πρόβλεψη περί αξιώσεων του αναδόχου που αφορούν αποκλειστικά σε αστοχίες της μελέτης, τις οποίες δεν επικαλέστηκε (πρβλ. παρ. 18, άρθρο 138 ν.4412/2016).

Επιπλέον, είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί αν η κατά την παράγραφο (3) εντολή εκτέλεσης εργασιών σε περίπτωση κατεπείγουσας ανάγκης υπόκειται σε ένσταση.

Άρθρο 13 Σύμπραξη του μελετητή στην κατασκευή – Τροποποίηση μελέτης κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου- Πρόσθετες εγγυήσεις

Σε σχέση με τα αναφερόμενα στην παράγραφο (1), όπου γίνεται παραπομπή στα οριζόμενα στο άρθρο 43 παρ. 5 του Κανονισμού σχετικά με τη διαδικασία διόρθωσης σφαλμάτων ή συμπλήρωσης ελλείψεων της μελέτης, είναι σκόπιμο να επισημανθεί ότι η προβλεπόμενη διαδικασία καλύπτει το χρονικό διάστημα «*μέχρι την έναρξη της κατασκευής του έργου*», και ως εκ τούτου προτείνεται να απαλειφθεί η εν λόγω αναφορά, προκειμένου η διάταξη να καταλαμβάνει το διάστημα μέχρι της παραγραφής των αξιώσεων του αναθέτοντος φορέα, ανεξαρτήτως της έναρξης του έργου. Πλέον των παραπάνω, προτείνεται, προκειμένου να εισαχθεί το θέμα στο τεχνικό συμβούλιο, η

τροποποιητική μελέτη να είναι σε στάδιο αντίστοιχο με την προς τροποποίηση και να έχει τεθεί υπόψη του αρχικού μελετητή που διατυπώνει εγγράφως τη γνώμη του.

Άρθρο 14 Χρονοδιάγραμμα κατασκευής έργου-Οργανόγραμμα

Σε σχέση με την υποβολή του χρονοδιαγράμματος του έργου, προτείνεται να τεθεί και ελάχιστη προθεσμία για την υποβολή του χρονοδιαγράμματος.

Άρθρο 15 Ημερολόγιο του έργου

Η προβλεπόμενη στην παράγραφο (2) μηνιαία αποστολή του ημερολογίου του έργου στη Διευθύνουσα Υπηρεσία ενδέχεται να αναιρέσει ουσιαστικά την χρησιμότητα αυτού του εργαλείου, καθώς στο ημερολόγιο του έργου καταγράφονται, και από τη μεριά της επίβλεψης, παρατηρήσεις, που δύνανται να αφορούν στην τήρηση των μέτρων ασφαλείας, επί τόπου εντολές της επίβλεψης ή τυχόν παρατηρήσεις σε σχέση με τον τρόπο και την ποιότητα της κατασκευής και ως εκ τούτου οφείλει να αποστέλλεται από τον ανάδοχο και να ελέγχεται από τον επιβλέποντα σε τακτική βάση, αντίστοιχη των παρουσιών του στο έργο. Προτείνεται, λοιπόν, η αποστολή του ημερολογίου του έργου να γίνεται σε πιο τακτική βάση, προκειμένου να εφαρμόζονται και οι διατάξεις περί προστίμου. Εξάλλου, σκόπιμο είναι να αναφερθεί ρητή προθεσμία για τον έλεγχο του ημερολογίου.

Επιπλέον, είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί αν η ποινική ρήτρα επιβάλλεται απευθείας με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ή ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 4 άρθρου 146 ν.4412/2016.

Άρθρο 16 Προθεσμίες

Η περίπτωση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου (5), της παράτασης προθεσμίας και μη εφαρμογής αναθεώρησης, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Κανονισμού, είναι σκόπιμο να συσχετισθεί με το άρθρο 17 *Ποινικές ρήτρες για παραβίαση των προθεσμιών έργου* του Κανονισμού. Σύμφωνα με την παράγραφο (6), ο ανάδοχος δύναται να αναστείλει την πάροδο των προθεσμιών του άρθρου, εφόσον παρουσιαστούν γεγονότα ανωτέρας βίας, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση εντός τριών (3) ημερών από την εμφάνιση αυτών, ενώ η Διευθύνουσα Υπηρεσία αποφαινεται σε τριάντα (30) ημέρες, άλλως τεκμαίρεται η αποδοχή της αίτησης. Προτείνεται το ως άνω διάστημα να επανεξεταστεί, προς τον σκοπό της άμεσης αντιμετώπισης επειγουσών καταστάσεων .

Άρθρο 20 Επιμετρήσεις

Στη παράγραφο (8), για συγκεκριμένα είδη έργων, παρέχεται η εναλλακτική του δηλωτικού –έναντι του ελεγκτικού- συστήματος, μέσω δειγματοληπτικών ενδεικτικών επαληθεύσεων, σε ποσοστό 20% των υποβληθεισών επιμετρήσεων, με παραπομπή στις προβλέψεις του άρθρου 151 ν.4412/2016. Σημειώνεται ότι σε σχέση με την κείμενη νομοθεσία το ποσοστό επαληθεύσεων μειώνεται στο μισό (σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 151 θεσπίζεται υποχρεωτικός δειγματοληπτικός έλεγχος επαλήθευσης επιμετρήσεως σε αριθμό που αντιστοιχεί σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) των επιμετρήσεων) και, επομένως, εναπόκειται στην κρίση της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αν το θεσπιζόμενο με τον Κανονισμό ποσοστό είναι επαρκές για τον έλεγχο των επιμετρήσεων.

Επιπλέον, δεν καθίσταται σαφές αν, στην περίπτωση που επιλεγεί το δηλωτικό σύστημα, εξακολουθεί να υφίσταται η επιτροπή παραλαβής αφανών εργασιών του άρθρου 7. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί το ως άνω ζήτημα στο πλαίσιο του άρθρου 7 και παράλληλα -σε περίπτωση εφαρμογής του δηλωτικού συστήματος- εφόσον τελικά επιλεγεί να εφαρμοστεί η διαδικασία της παρ.7 άρθρ. 151, ν.4412/2016- να επαναδιατυπωθεί αντιστοίχως και το άρθρο 21 παρ. 2 του κανονισμού (ήτοι να προστεθούν και οι δηλώσεις γνωστοποίησης αφανών εργασιών).

Άρθρο 21 Λογαριασμοί

Στην παράγραφο (8), όπου εξετάζεται η μη καταβολή ποσού εκ μέρους του αναδόχου σε περίπτωση σύνταξης αρνητικού λογαριασμού αναφέρεται ότι «αν ασκηθεί ένσταση κατά του αρνητικού λογαριασμού, η κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής δεν αναστέλλεται». Κρίνεται σκόπιμο προς το συμφέρον του έργου να μην δημιουργούνται οριστικές καταστάσεις πριν την διοικητική επίλυση διαφορών (πρβλ. παρ. 9 άρθρου 152 του νόμου ως προς την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής).

Στην παράγραφο (9) αναφέρεται ότι τόκος υπερημερίας οφείλεται αν η πληρωμή ενός λογαριασμού καθυστερήσει χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέραν του ενός (1) μήνα από ρητή ή σιωπηρή έγκρισή του. Το παραπάνω εξετάζεται υπό το πρίσμα των διαλαμβανομένων στην υποπαράγραφο Ζ.5, περ.5 ν.4152/2013, η οποία ενσωμάτωσε στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 4 της Οδηγίας 2011/7 και συσχετίζει την προθεσμία πληρωμής με την ημερομηνία παραλαβής του τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου για πληρωμή εγγράφου (στην προκείμενη περίπτωση από τη διατύπωση του εξεταζόμενου άρθρου προκύπτει ότι το έγγραφο αυτό είναι ο λογαριασμός), άλλως με την επαλήθευσή του⁹.

⁹ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ζ.5

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ (Άρθρο 4 Οδηγίας 2011/7)

[...] Στις εμπορικές συναλλαγές, στις οποίες ο οφειλέτης είναι δημόσια αρχή, η προθεσμία πληρωμής δεν υπερβαίνει κανένα από τα ακόλουθα όρια:

α) τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής από τον οφειλέτη του τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου για πληρωμή εγγράφου·

β) εφόσον η ημερομηνία παραλαβής του τιμολογίου ή ισοδύναμου για πληρωμή εγγράφου δεν είναι βέβαιη, τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής των αγαθών ή παροχής των υπηρεσιών·

γ) εφόσον ο οφειλέτης παραλάβει το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο για πληρωμή έγγραφο πριν από τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών·

δ) εφόσον προβλέπεται από το νόμο ή τη σύμβαση διαδικασία αποδοχής ή επαλήθευσης, με την οποία διαπιστώνεται η αντιστοιχία των παραλαμβανομένων αγαθών ή υπηρεσιών με τα οριζόμενα στη σύμβαση, και εάν ο οφειλέτης παραλάβει το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο για πληρωμή έγγραφο νωρίτερα από την ημερομηνία ή την ίδια ημερομηνία κατά την οποία συντελείται η αποδοχή ή η επαλήθευση, τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία αυτή.

4. Οι προθεσμίες της περίπτωσης 3 υποπερίπτωση α της παρούσας υποπαραγράφου ορίζονται σε εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες, για:

α) κάθε δημόσια αρχή που ασκεί οικονομική δραστηριότητα βιομηχανικής ή εμπορικής φύσης, με την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά, και η οποία υπόκειται, ως δημόσια επιχείρηση, στις απαιτήσεις διαφάνειας της Οδηγίας 2006/111/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Νοεμβρίου 2006 για τη διαφάνεια των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών - μελών και των δημόσιων επιχειρήσεων, καθώς και για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια εντός ορισμένων επιχειρήσεων.

β) Νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 Β του Ν. 2362/1995 (Α 247), που προστέθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 3871/2010 (Α 141), όπως ισχύει, που παρέχουν υγειονομική μέριμνα και είναι κατάλληλα αναγνωρισμένα για το σκοπό αυτόν, καθώς και ο ΕΟΠΥΥ (άρθρο 18 του Ν. 3918/2011).

5. Η μέγιστη διάρκεια της διαδικασίας αποδοχής ή επαλήθευσης κατά την παράγραφο 3 στοιχείο α σημείο δ δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής των αγαθών ή των υπηρεσιών, εκτός εάν ρητά συμφωνήθηκε διαφορετικά στο κείμενο της σύμβασης και σε οποιαδήποτε έγγραφα υποβολής προσφοράς και με την προϋπόθεση ότι δεν είναι κατάφωρα καταχρηστική για τον δανειστή υπό την έννοια της υποπαραγράφου Ζ.8..

6. Η προθεσμία πληρωμής που ορίζεται στη σύμβαση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από τα χρονικά όρια που προβλέπονται στην περίπτωση 3, εκτός εάν ρητά συμφωνήθηκε διαφορετικά στο κείμενο της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι τούτο δικαιολογείται αντικειμενικά από την ιδιαίτερη φύση ή τα χαρακτηριστικά της σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση η προθεσμία δεν υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες.

7. Η ημερομηνία παραλαβής του τιμολογίου δεν αποτελεί αντικείμενο συμβατικής συμφωνίας μεταξύ του οφειλέτη και του δανειστή.

Πλέον των παραπάνω, κρίνεται σκόπιμο να ληφθεί υπόψη το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο περί υποχρεωτικής έκδοσης και παραλαβής ηλεκτρονικού τιμολογίου.

Άρθρο 23 Επείγουσες και απρόβλεπτες πρόσθετες εργασίες-Απολογιστικές εργασίες

Σχετικά με την παράγραφο (2), βάσει της οποίας οι επείγουσες και απρόβλεπτες πρόσθετες εργασίες, για τις οποίες δεν υπάρχει εγκεκριμένη νέα τιμή, περιλαμβάνονται στους σχετικούς λογαριασμούς με ενδεικτικές τιμές, μειωμένες κατά είκοσι τοις εκατό (20%), ο υπολογισμός των οποίων θα πραγματοποιείται «με αντικειμενικό τρόπο», κρίνεται απαραίτητο όπως εξετασθεί η συμπλήρωση «κατ' αναλογία των προβλεπόμενων διαδικασιών των παρ. 6 και 7, άρθρ. 24 του Κανονισμού», προκειμένου να οριοθετηθεί ο αντικειμενικός τρόπος υπολογισμού των εν λόγω τιμών.

Στην παράγραφο (3) αναλύεται η διαχείριση των απολογιστικών εργασιών, πλην όμως δεν περιλαμβάνονται διατάξεις σχετικές: α) με το διάστημα που βαρύνουν τον κύριο του έργου οι αποζημιώσεις προσωπικού των απολογιστικών εργασιών και αν η λύση της σύμβασής του γίνεται με τη βούληση του κυρίου του έργου και κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου (βλ. παρ. 5, άρθρο 154, ν.4412/2016) β) με τον καθορισμό του πεδίου ευθύνης της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος που συμβαίνει κατά την κατασκευή του έργου με το απολογιστικό σύστημα ή κατά την εκτέλεση απολογιστικών εργασιών έργου (βλ. παρ. 6 του άρθρου 154 ν. 4412/2016) γ) τον τρόπο επιμέτρησης και απολογισμού της δαπάνης εκ μέρους του αναδόχου, καθώς και με το χρόνο υποχρεωτικής συντήρησης έργου (βλ. παρ. 7 του άρθρου 154 ν. 4412/2016), δ) με την εκτέλεση της υπεργολαβίας από τον υπεργολάβο στην περίπτωση που η σύμβαση της απολογιστικής εκτέλεσης του έργου προβλέπει την κατασκευή εργασιών με υπεργολαβίες, ολικά ή μερικά (βλ. παρ. 8 του άρθρου 154 ν. 4412/2016), ε) την τήρηση ειδικού ημερολογίου, στο οποίο καταγράφονται καθημερινά το απασχολούμενο προσωπικό κατά ειδικότητα, μηχανήματα ή άλλα μέσα, τα εισκομιζόμενα υλικά και καύσιμα, οι εκτελούμενες εργασίες περιγραφικά και κατά θέση του έργου και κάθε άλλο στοιχείο για την τεκμηρίωση της ορθολογιστικής διαχείρισης των μέσων, των υλικών και της αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού.

Επομένως και σε αυτή την περίπτωση ζήτημα γεννάται εάν θα ισχύει η διάταξη του άρθρου 48 («Συμπληρωματική εφαρμογή διατάξεων») του Κανονισμού.

Άρθρο 24 Ειδικά θέματα τροποποιήσεων συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους - Αυξομειώσεις εργασιών - Νέες εργασίες

Παρά τη ρητή επιφύλαξη του άρθρου υπέρ της εφαρμογής του άρθρου 4 του Κανονισμού και του άρθρου 337 του νόμου, προς άρση οποιασδήποτε αμφισημίας η οποία θα μπορούσε να προκαλέσει ζητήματα μη συμβατότητας του εξεταζόμενου άρθρου με το ενωσιακό δίκαιο, διατυπώνονται οι ακόλουθες παρατηρήσεις:

Αναφορικά με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου (1), στην οποία αναφέρονται οι λόγοι τροποποίησης της σύμβασης, διαπιστώνεται ότι απουσιάζουν κανόνες ανάλογοι των διατάξεων της παρ. 1(δ) του άρθρου 156 ν. 4412/2016, περί συμπερίληψης, στο ποσοστό αύξησης του συμβατικού ανταλλάγματος -το οποίο μπορεί να ανέλθει στο 50% της αξίας της αρχικής σύμβασης- της αμοιβής για τη σύνταξη των απαιτούμενων μελετών για την υλοποίηση των τροποποιήσεων, καθώς και περί μέγιστου ποσοστού σωρευτικής αξίας διαδοχικών τροποποιήσεων.

Σημειώνεται ότι, όσον αφορά τις νέες διατάξεις του άρθρου 156 του νόμου, μετά την αντικατάστασή του από το ν. 4782/2021, οι σημαντικές τροποποιήσεις που επέφερε ο ως άνω νόμος εντοπίζονται στην παρ. 3α, που διευκολύνει την τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όταν το ποσό στο οποίο ανέρχεται η τροποποίηση δεν υπερβαίνει το όριο του 15%

της συμβατικής δαπάνης, οπότε θεωρείται κατά κανόνα ως μη ουσιώδης τροποποίηση και δεν απαιτείται να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περ. 1β (ιδίως η απρόβλεπτη περίπτωση) και 1γ, ενώ η σχετική «συμφωνία τροποποίησης» υπάγεται μόνο σε γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου και έγκριση του ΑΠΕ, χωρίς να υπόκειται σε προσυμβατικό έλεγχο του ΕΛΣυν (ανεξάρτητα από το ύψος της τροποποίησης). Η ως άνω πρόβλεψη δεν υφίσταται στο σχολιαζόμενο άρθρο 24 του Κανονισμού και κρίνεται σκόπιμο να αποτυπωθεί προς άρση αμφισημιών.

Περαιτέρω, ως προς το εδάφιο της προτεινόμενης παραγράφου (4) περί αποσαφήνισης των δαπανών που καλύπτονται με το κονδύλι των απροβλέπτων, είναι σκόπιμο να αποσαφηνισθεί εάν το κονδύλι αυτό περιλαμβάνεται στο ανώτατο ποσοστό των επιτρεπόμενων διαδοχικών τροποποιήσεων του πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της αρχικής σύμβασης σε περίπτωση εφαρμογής της περ. γ υποπερ. αα) της παρ. 1 του άρθρου 337 [ανάγκη τροποποίησης λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από έναν επιμελή αναθέτοντα φορέα] (πρβλ τελευταίο εδάφιο αντίστοιχης παρ. 1 του άρθρου 24).

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι από τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου (5) περί των προϋποθέσεων χρήσης των επί έλασσον δαπανών, δεν υπάρχει διάταξη ανάλογη αυτής της παρ. 3 (γδ) του άρθρου 156 ν. 4412/2016 περί μη πληρωμής από το κονδύλι των επί έλασσον δαπανών, νέων εργασιών που δεν υπήρχαν στην αρχική σύμβαση. Υπενθυμίζεται ότι οι εν λόγω προϋποθέσεις θεσπίστηκαν αρχικά με το άρθρο 4, παρ. 1, ν.3481/2006, μετά από την επιβολή κυρώσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη χώρα, μετά και τη διαπίστωση οριζόντιας παραβίασης σχετικής με την ανέλεγκτη περικοπή ποσοτήτων από κάποιες κατηγορίες εργασιών και η ανάλωση της επί έλασσον δαπάνης που προέκυπτε από την περικοπή αυτή, σε άλλες εργασίες του ίδιου έργου. Ως εκ τούτου, συνιστάται η αναφορά όλων των προβλεπόμενων στην παράγραφο (3), άρθρο 156, ν.4412/2016 προϋποθέσεων, για παράδειγμα η θέση συγκεκριμένων ποσοτικών ορίων και, σε κάθε περίπτωση, η πρόβλεψη ότι η χρήση των επί έλασσον δαπανών δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης (κατ' αντιστοιχία με τις προβλέψεις του άρθρου 337)

Τέλος, στην παράγραφο (7) αναλύεται ο τρόπος που γίνεται η εξακρίβωση κόστους τιμών μονάδας νέων εργασιών και συγκεκριμένα αναφέρεται ότι «η εξακρίβωση του κόστους γίνεται ελεύθερα από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, η οποία κατά την κρίση της δύναται να συστήσει για τον σκοπό αυτό σχετική επιτροπή». Προτείνεται εν προκειμένω να απαλειφθεί ο αόριστος όρος «ελεύθερα», καθώς έρχεται σε αντίθεση με τα περιοριστικώς αναφερόμενα στην παράγραφο (6γ) του ίδιου άρθρου, στην οποία περιγράφεται σαφής και υποχρεωτική μεθοδολογία καθορισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών, με βάση τα πραγματικά στοιχεία κόστους. Επιπλέον, προτείνεται όπως προστεθούν οι λοιπές προβλέψεις της παρ.5 του άρθρου 156, ν.4412/2016 περί εξακρίβωσης κόστους, λαμβανομένης υπόψη και της σχετικής προτεινόμενης διάταξης του άρθρου 48 («Συμπληρωματική εφαρμογή διατάξεων») του εξεταζόμενου σχεδίου Κανονισμού.

Άρθρο 25 Βλάβες στα έργα – Αποζημιώσεις

Στην παράγραφο (2) ορίζεται ότι ο ανάδοχος δεν δικαιούται καμιά αποζημίωση για οποιαδήποτε βλάβη επέρχεται στα έργα, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης ή αν οφείλονται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του κυρίου του έργου. Η διάταξη αυτή είναι σκόπιμο να συμπληρωθεί με την αναφορά σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, κατά το πρότυπο του εδαφίου β της παρ. 1 του άρθρου 157 (πρβλ. παράγραφο (4) του ίδιου άρθρου όπου για πρώτη φορά εισάγεται η έννοια της αποζημίωσης βλαβών που προξενήθηκαν από ανωτέρα βία).

Ως προς τον προσδιορισμό της αποζημίωσης, κρίνεται σκόπιμο όπως εξετασθεί η συμπερίληψη ρητής αναφοράς των λοιπών παραγράφων του άρθρου 157 (πρβλ. και σχετική προτεινόμενη

διάταξη του άρθρου 48 «Συμπληρωματική εφαρμογή διατάξεων» του εξεταζόμενου σχεδίου Κανονισμού).

Άρθρο 26 Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου

Στην παράγραφο (2) αναφέρονται τα περιλαμβανόμενα στο ΠΠΕ, το οποίο «ενσωματώνει και κωδικοποιεί όλες τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών, περιγράφει τις φάσεις ανάπτυξης του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες, είναι σε πλήρη εναρμόνιση και περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα του έργου, καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του έργου και τον τρόπο και τις λεπτομέρειες συγκέντρωσης και αρχειοθέτησης των στοιχείων κατά την κατασκευή, ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας». Πέραν λοιπόν του χρονοδιαγράμματος, για το οποίο βάσει της παρ.1, του άρθρου 14, παρέχεται μέγιστο χρονικό διάστημα είκοσι ημερών προκειμένου να υποβληθεί από τον ανάδοχο, και του οργανογράμματος για το οποίο βάσει της παρ.5, του άρθρου 14, παρέχεται μέγιστο χρονικό διάστημα τριάντα ημερών προκειμένου να υποβληθεί από τον ανάδοχο, το ΠΠΕ περιέχει και πλείστες άλλες πληροφορίες και ως εκ τούτου το χρονικό διάστημα –όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο (3)- των δεκαπέντε ημερών για την υποβολή του ΠΠΕ πιθανολογείται ως ανεπαρκές και προτείνεται να συσχετιστεί με τις λοιπές τεθείσες προθεσμίες.

Άρθρο 27 Ακαταλληλότητα υλικών – Ελαττώματα του έργου - Παράλειψη συντήρησης

Στην παράγραφο (4) αναφέρεται το δικαίωμα του αναδόχου να ασκήσει ένσταση κατά της ειδικής εντολής σε περίπτωση διαπίστωσης ελαττωμάτων εργασιών, ενώ, συναφώς, προβλέπεται η μη αναστολή της υποχρέωσης εκτέλεσης των εργασιών σε περίπτωση άσκησης ένστασης. Η εν λόγω παράγραφος είναι σκόπιμο να συμπληρωθεί με σχετική πρόβλεψη σε περίπτωση που η ένσταση γίνει αποδεκτή (πρβλ. παρ. 6, άρθρο 159, ν.4412/2016), ενώ σκόπιμο είναι να διευκρινιστεί το χρονικό σημείο εξέτασης της ένστασης σε σχέση με την τυχόν έκδοση εργαστηριακών αποτελεσμάτων που έχει αιτηθεί ο ανάδοχος (πρβλ. παρ. 5, άρθρο 159, ν.4412/2016).

Άρθρο 28 Έκπτωση αναδόχου

Στο εν λόγω άρθρο παρατηρείται ότι δεν περιλαμβάνεται ρύθμιση σχετικά την περίπτωση που ο ανάδοχος εξακολουθεί να παραμελεί τις υποχρεώσεις του απέναντι στο έργο κατά το διάστημα μετά την κήρυξη της έκπτωσης και πριν από την οριστικοποίησή της, κατ' αντιστοιχία των προβλεπομένων στην παρ. 7, άρθρο 160, ν.4412/2016 και ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμο όπως εξετασθεί η συμπερίληψη ρητής αναφοράς ως προς το ότι σχετικά με το συγκεκριμένο ζήτημα εφαρμόζονται αναλογικά οι προαναφερόμενες διατάξεις της ως άνω παραγράφου (πρβλ. και σχετική προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 48 «Συμπληρωματική εφαρμογή διατάξεων» του εξεταζόμενου σχεδίου Κανονισμού).

Στην παράγραφο (4) αναφέρονται αθροιστικά οι συνέπειες της έκπτωσης, χωρίς να γίνεται συναφής αναφορά στο χρονικό διάστημα υποχρέωσης (εκ μέρους της διευθύνουσας υπηρεσίας) επιβολής αυτών.

Στην παράγραφο (8) εξετάζεται η έκπτωση του αναδόχου σε περίπτωση εργολαβικής σύμβασης ανατεθειμένης με το σύστημα μελέτης-κατασκευής, όπου αναφέρεται ότι «η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. έχει δικαίωμα να ολοκληρώσει το έργο, σύμφωνα με τη μελέτη του έκπτωτου αναδόχου, χωρίς καμία αποζημίωση αυτού ή των μελετητών». Σε κάθε περίπτωση πρέπει να περιλαμβάνεται ως πρόβλεψη στα έγγραφα της σύμβασης, και ισχύει στο μέτρο που δεν αμφισβητείται παραδεκτώς από τους ενδιαφερομένους.

Άρθρο 29 Διακοπή εργασιών – Διάλυση της σύμβασης

Στην παράγραφο (2), όπου εξετάζονται οι περιπτώσεις διάλυσης της σύμβασης με πρωτοβουλία του αναδόχου προτείνεται να προστεθεί αναφορά για την περίπτωση διάλυσης μετά την πάροδο της οριακής προθεσμίας, κατά τα οριζόμενα στην παρ.3 του άρθρου 16 του κανονισμού (πρβλ παρ. 2δ, άρθρο 161, ν.4412/2016 σχετικά και με περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 50). Πλέον του παραπάνω, και σε περίπτωση αναδιαμόρφωσης της παρ.2, άρθρ. 9 του Κανονισμού σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.2, άρθρο 138, ν.4412/2016, στο οποίο προβλέπεται διάλυση σύμβασης σε περίπτωση που οι προτεινόμενες εκ μέρους του αναδόχου τροποποιήσεις της μελέτης του έργου κριθούν ως ουσιώδεις, μεταβάλουν τη φύση του έργου και επάγονται ουσιώδη αύξηση του συμβατικού ανταλλάγματος, προτείνεται να συμπεριληφθεί στην παράγραφο (2) και η εν λόγω ρητή πρόβλεψη. Αντίστοιχα, προτείνεται επανεξέταση εισαγωγής της περίπτωσης που παρέλθουν οι προθεσμίες του άρθρου 17 του Κανονισμού περί ποινικών ρητρών, κατ' αντιστοιχία της παρ.2ε, άρθρο 161, ν.4412/2016.

Τέλος, για το σύνολο του άρθρου, προτείνεται ανασύνταξη αυτού με λογική αλληλουχία των παραγράφων.

Άρθρο 30 Υπεργολαβία κατά την εκτέλεση – Όροι και διαδικασία

Το εν λόγω άρθρο προτείνεται να συμπληρωθεί με ρητή αναφορά στο άρθρο 336 «Υπεργολαβία» (άρθρο 88 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Στις παραγράφους (1) και (2) δίδεται δικαίωμα να αποτελέσει υπεργολάβο του έργου και μη εργοληπτική επιχείρηση, πλην όμως στην παράγραφο (2) δεν καθορίζεται ο τρόπος απόδειξης της διάθεσης «αντίστοιχων προσόντων για την εκτέλεση του έργου», σε περίπτωση μη εργοληπτικής επιχείρησης, ο οποίος θα πρέπει να είναι εκ των προτέρων γνωστός στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, βάσει των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

Σε κάθε περίπτωση, η καταλληλότητα και ικανότητα του υπεργολάβου να εκτελέσει το έργο, όπως προκύπτει από την εγγραφή του στα οικεία μητρώα, είναι κρίσιμη για την ορθή εκτέλεσή του. Ορθότερο θα ήταν η δυνατότητα της ανάθεσης υπεργολαβικά σε μεμονωμένες επιχειρήσεις που δεν είναι εργοληπτικές να επιφυλαχθεί στην περίπτωση των εργασιών μικρού προϋπολογισμού (βλ. νομαρχιακά μητρώα¹⁰), άλλως στην περίπτωση εργασιών με ειδικές απαιτήσεις καταλληλότητας.

Εξάλλου, είναι ευνόητο ότι οι συνέπειες της έγκρισης της υπεργολαβίας όσον αφορά τον υπολογισμό της εμπειρίας για χρήση στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., κατ' αντιστοιχία της παρ.2, άρθρο 65, ν.4412/2016, ισχύουν ως διατάξεις αναγκαστικού δικαίου και για τις συμβάσεις της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε..

Αντίστοιχα, υπό το πρίσμα ισχύος του άρθρου 48 του Κανονισμού, ζήτημα δημιουργείται σχετικά με τη δυνατότητα ή μη σύστασης κατασκευαστικής κοινοπραξίας, κατ' αντιστοιχία με τις παρ.4,5 και 6, άρθρο 165, ν.4412/2016¹¹.

Ως προς την παράγραφο (3) του άρθρου επισημαίνεται ότι οι παρ. 6 και 7 του άρθρου 336 Υπεργολαβία (άρθρο 88 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) δεσμεύουν την εταιρεία ως προς την επαλήθευση

¹⁰ Το Τμήμα Ι του π.δ. 71/2019 (Α'112) αποτελεί το επαγγελματικό μητρώο της παρ. 2 του άρθρου 75 και του Παραρτήματος ΧΙ', του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας κατά τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων, και αντικαθιστά από την έναρξη ισχύος του π.δ/τος τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα ΧΙ' «Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων – ΜΕΕΠ» του ν. 4412/2016, καθώς και τα «νομαρχιακά μητρώα» στην περίπτωση των δημόσιων συμβάσεων έργων, τροποποιώντας το αντιστοίχως.

¹¹ Για το άρθρο 81 του ν. 4782/2021 που τροποποίησε το άρθρο 165 του ν. 4412/2016, πρβλ. τη Γνώμη Α45/2021 της Αρχής επί του επί του σχεδίου του ανωτέρω νόμου ως αναρτάται στην ιστοσελίδα της Αρχής (<https://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-nomothesia/19-c-ethniko-dikaio/584-ekdosi-gnomis-tis-archis-schetika-me-tis-proteinomenes-tropopoiiseis-tou-n-4412-2016>).

της (μη) συνδρομής λόγων αποκλεισμού, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ως άνω άρθρου εφόσον, δυνάμει του άρθρου 305, η εταιρεία αναφέρεται στα κριτήρια αποκλεισμού ή επιλογής που προβλέπονται στο Βιβλίο Ι. Όπως προαναφέρθηκε, το άρθρο αυτό θα πρέπει να συσχετισθεί με το άρθρο 3 του Κανονισμού.

Στην παράγραφο (4) αναφέρεται ότι «το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί με απόφασή του, που εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την ανωτέρω γνωστοποίηση, να μην εγκρίνει την υπεργολαβία αυτήν», χωρίς όμως να προκύπτει η απαίτηση τεκμηρίωσης της απόρριψης της υπεργολαβίας εκ μέρους του ΔΣ Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., παρότι γίνεται δεκτό, κατά πάγια νομολογία, ότι η ανάθεση υπεργολαβίας, η οποία μπορεί να ευνοήσει την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις, συμβάλλει στην επίτευξη του σκοπού του ανοίγματος στον ανταγωνισμό αυτού¹². Περαιτέρω, η προθεσμία των δύο μηνών προκειμένου να ενεργοποιηθεί ο υπεργολάβος στο έργο, δεν φαίνεται να συνάδει με τη λογική της έγκαιρης και ταχείας περαίωσης των εργασιών που πρέπει να ισχύει και για τις συμβάσεις της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε..

Άρθρο 31 Βεβαίωση περάτωσης εργασιών

Στην παράγραφο (2) περιγράφεται η διαδικασία έκδοσης βεβαίωσης περαίωσης, πλην όμως δε ρυθμίζεται το ζήτημα της περάτωσης των εργασιών πριν τη λήξη των προθεσμιών (πρβλ. παρ. 2 άρθρου 168).

Άρθρο 34 Παραλαβή - Απόσβεση δικαιωμάτων αναδόχου

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στις παραγράφους (2) και (3), η επιτροπή παραλαβής έργου εκκινεί την παραλαβή όταν περάσουν οχτώ (8) μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου και ολοκληρώνει τις εργασίες της μέσα σε ένα δίμηνο από τη λήξη του χρόνου υποχρεωτικής συντήρησης από τον ανάδοχο, ο οποίος -βάσει του άρθρου 32 του Κανονισμού- ορίζεται γενικά σε δεκαπέντε (15) μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση των εργασιών. Πλέον των παραπάνω, το ως άνω έρχεται σε αντίθεση με τα λοιπά διαλαμβανόμενα στην παράγραφο (3), όπου αναφέρεται ότι η παραλαβή «πρέπει να διενεργηθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από τότε που λήγει ο χρόνος εγγύησης», ήτοι στο χρονικό διάστημα μεταξύ των δεκαπέντε και δεκαεπτά μηνών από τη βεβαιωμένη περάτωση των εργασιών.

Προκειμένου να αποφευχθούν διαφορετικές αναγνώσεις του εν λόγω άρθρου, προτείνεται όπως το χρονικό διάστημα από τους οχτώ (8) μέχρι τους δεκαπέντε (15) μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση των εργασιών αποτυπωθεί ρητώς ως χρόνος ελέγχου της καλής λειτουργίας του έργου.

Επίσης, τονίζεται ότι καθώς η αυτοδίκαιη παραλαβή συνδέεται με το δικαίωμα πληρωμής του αναδόχου (βλ. άρθρο 21, παρ. 11 του Κανονισμού), πρέπει να επανεξεταστεί το διάστημα των εξήντα (60) ημερών μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής ειδικής όχλησης που απαιτείται προκειμένου να συντελείται η αυτοδίκαιη παραλαβή, σύμφωνα με τους κανόνες του ν. 4152/2013 (βλ. αρχικές παρατηρήσεις, υπό (7)).

Από τη διατύπωση της παραγράφου (4) δεν προκύπτει με σαφήνεια εάν δύνανται στην επιτροπή να μετέχουν και μέλη που ανήκουν σε άλλους φορείς, όπως και εκπρόσωποι του ΤΕΕ, καθώς και εκπρόσωπος του αναδόχου ως παρατηρητής των εργασιών χωρίς δικαίωμα ψήφου, κατ' αντιστοιχία της παρ. 3, άρθρου 172, ν.4412/2016.

Ως προς τις παραγράφους (5) και (6) διαπιστώνεται μερική επικάλυψη των κανόνων, καθώς και η ανάγκη αποσαφήνισής τους σε σχέση με τη χρονική αλληλουχία των ενεργειών της διαδικασίας

¹² Βλ., ενδεικτικά, ΔΕΕ απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2019, C-63/18, Vitali, σκ. 25-30, απόφαση της 5ης Απριλίου 2017, Borta, C-298/15, EU:C:2017:266, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία .

παραλαβής, ιδίως ως προς τον χρόνο έκδοσης του πρωτοκόλλου, ως εκτελεστής πράξης, ως προς τον χρόνο και την έγκρισή του από το Δ.Σ., καθώς και ως προς την εντολή αποκατάστασης των ελαττωμάτων. Ειδικότερα, στην παράγραφο (5) όπου ορίζεται ο τρόπος εργασίας της επιτροπής παραλαβής, διευκρινίζεται ότι αναγράφονται στο πρωτόκολλο οι παρατηρήσεις της, «ιδίως για τις εργασίες που κρίνονται απορριπτές ή ελαττωματικές, ουσιώδεις ή επουσιώδεις, που πρέπει να αποκατασταθούν ή παραδεκτές μεν, αλλά με μείωση της τιμής τους» ενώ **κατόπιν αυτών** η Διευθύνουσα Υπηρεσία επιδίδει ειδική διαταγή προς τον ανάδοχο προς αποκατάσταση των ελαττωμάτων. Επισημαίνεται δε, ότι «*το πρωτόκολλο εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., [...] μετά την αποκατάσταση των ελαττωμάτων*». Αντίθετα προς τα ως άνω οριζόμενα είναι τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο (6), σύμφωνα με τα οποία η ειδική διαταγή της Διευθύνουσας υπηρεσίας για την αποκατάσταση απορριπτέων ή ελαττωματικών εργασιών κοινοποιείται αμελλητί στον ανάδοχο **μετά** την έγκριση του πρωτοκόλλου από το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.. Από τα ως άνω γίνεται κατανοητό ότι η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ορθότερο θα ήταν να επιλέξει μία από τις δύο περιγραφόμενες διαδικασίες και να επαναδιατυπωθεί το άρθρο στις παραγράφους (5),(6) και (7).

Περαιτέρω, προβληματισμός γεννάται από το γεγονός ότι στην παράγραφο (5) γίνεται παραπομπή στην παρ. 3 του άρθρου 27 του Κανονισμού, η οποία αφορά στην ειδική διαταγή προς τον ανάδοχο προς αποκατάσταση των ελαττωμάτων, η οποία σύμφωνα με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου δύναται να προσβληθεί με ένσταση, ενώ ταυτόχρονα στην παράγραφο (6) αναφέρεται ότι το πρωτόκολλο παραλαβής θεωρείται ως πράξη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, και ως εκ τούτου κατά αυτού χωρεί ένσταση. Τα ως άνω έρχονται σε αντίθεση με τα διαλαμβανόμενα στην παρ.1, άρθρου 35 του Κανονισμού, σύμφωνα με τα οποία «*κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ή της Προϊσταμένης Αρχής, που προσβάλλουν για πρώτη φορά δικαίωμα του αναδόχου, χωρεί ένσταση*», καθώς δεν είναι σαφές εάν δίδεται το δικαίωμα διπλής υποβολής ένστασης για το ίδιο ζήτημα. Πέραν τούτων, δεν μνημονεύεται η προθεσμία του ΔΣ για την έγκριση του Πρωτοκόλλου (ισχύει η αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την άσκηση της ένστασης;).

Ως προς την παράγραφο (7) προτείνεται η αντικατάσταση της φράσης «*Ουδεμία άλλη εκκρεμότητα του έργου ή ενδεχόμενες οικονομικές απαιτήσεις του αναδόχου δεν αποτελούν λόγο για την ολοκλήρωση της διαδικασίας παραλαβής του έργου*», με τη φράση «*Ουδεμία άλλη εκκρεμότητα του έργου ή οικονομικές απαιτήσεις του αναδόχου αποτελούν λόγο για την αναστολή της προθεσμίας παραλαβής*».

Ως προς την παράγραφο (10), τονίζεται ότι δεν είναι δυνατό με τον παρόντα Κανονισμό να θεσπίζονται κανόνες παραγραφής ή απόσβεσης των αξιώσεων του αναδόχου.

Τέλος, είναι σκόπιμο να αποσαφηνιστεί ρητώς η πρόθεση της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. σε περίπτωση παραλαβής αυτοτελών τμημάτων (πρβλ. παρ.8, άρθρο 172, ν.4412/2016).

Άρθρο 36 Δικαστική Επίλυση διαφορών

Κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί ότι, κυρίως λόγω της απουσίας ειδικής εξουσιοδοτικής διάταξης, με το υπό κρίση σχέδιο Κανονισμού δεν δύνανται να ρυθμίζονται δικονομικά ζητήματα και εν γένει ζητήματα που άπτονται της έννομης προστασίας κατά την εκτέλεση των συμβάσεων έργου της

Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. (βλ. Γνώμη Γ8/2023)¹³. Σε κάθε περίπτωση, ως προς τη δικαστική επίλυση διαφορών προτείνεται να γίνει παραπομπή στο άρθρο 175 *Δικαστική επίλυση διαφορών* του νόμου.

ΜΕΡΟΣ Γ΄ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 37 Υπογραφή της σύμβασης

Ως προς την παραπομπή στην παράγραφο (1), σχετικά με την καταλληλότητα των οικονομικών φορέων, στον Κανονισμό ανάθεσης των συμβάσεων κάτω των ορίων, όπως εκάστοτε ισχύει, είναι εσφαλμένο νομοτεχνικά να γίνεται παραπομπή σε ρύθμιση που δεν έχει εισέτι θεσπισθεί, η δε Αρχή, ως έχει επισημανθεί και ανωτέρω στις γενικές παρατηρήσεις (υπό 9), επιφυλάσσεται για την παροχή γνώμης με την υποβολή του σχεδίου Κανονισμού αναθέσεων. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αποσαφηνιστεί για ποιο λόγο δεν γίνεται και σε αυτήν την περίπτωση (δηλαδή και για τις συμβάσεις κάτω των ορίων) αναφορά στα άρθρα 75 *Κριτήρια επιλογής (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)* και 77 *Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών*. Εάν η Ε.Υ.Α.Θ., με την ιδιότητα του αναθέτοντος φορέα-δημόσιας επιχείρησης, προτίθεται να κάνει χρήση των άρθρων 304 *Κριτήρια ποιοτικής επιλογής (άρθρο 78 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)*, 305 *Χρήση των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στο Βιβλίο Ι (άρθρο 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)* και 308 *Κανόνες που εφαρμόζονται σε περίπτωση χρήσης των κριτηρίων αποκλεισμού και ποιοτικής επιλογής του Βιβλίου Ι (παρ. 3 του άρθρου 80 και υποπαράγραφος 2 της παρ. 1, καθώς και υποπαράγραφος 2 της παρ. 2 του άρθρου 79 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)* του νόμου, είναι σκόπιμο να θεσπίσει, με αφορμή την έκδοση των οικείων Κανονισμών, τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που θα εφαρμόσει¹⁴.

Άρθρο 39 Χρονοδιάγραμμα - Προθεσμίες

Επισημαίνεται ότι η πρόβλεψη στην παράγραφο (3), σύμφωνα με την οποία δίνεται χρονικό περιθώριο δύο ετών από τη λήξη της συνολικής προθεσμίας, μετά το πέρας του οποίου επέρχεται διάλυση της σύμβασης πρέπει να συσχετισθεί με την διάταξη του άρθρου 45 παρ. 2 (α), σύμφωνα με την οποία «*Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά, εφόσον: α) Ο ανάδοχος υπερβεί υπαίτια, για χρονικό διάστημα πέραν του ενός τρίτου (1/3), τη συνολική προθεσμία της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των παρατάσεων*» και ως εκ τούτου η εν λόγω παράγραφος χρήζει επαναδιατύπωσης. Παράλληλα, η μη απαίτηση συναίνεσης εκ μέρους του αναδόχου στο θέμα της επ' αόριστον παράτασης της προθεσμίας αποτελεί μονομερή ενέργεια, ασύμβατη προς τη γενική αρχή της προστασίας των συμφερόντων των ιδιωτών (βλ. άρθρο 253 παρ. 1 ν. 4412/2016 περί των γενικών αρχών που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων του πεδίου εφαρμογής του Βιβλίου ΙΙ του εν λόγω νόμου) και, πάντως, ελέγχεται υπό το πρίσμα των κανόνων του άρθρου 337 *Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους (άρθρο 89 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)*. Σε κάθε περίπτωση, προτείνεται να τεθεί μέγιστο χρονικό διάστημα παράτασης, το οποίο θα πρέπει να ορίζεται και στα έγγραφα της σύμβασης.

Στην παράγραφο (6), όπου περιγράφεται η διαδικασία αναστολής των προθεσμιών σε περίπτωση γεγονότων ανωτέρας βίας, προτείνεται να αποσαφηνιστεί αν υπάρχει δικαίωμα ένστασης επί της σιωπηρής απόρριψης της αίτησης του αναδόχου.

Άρθρο 40 Ποινικές ρήτρες

¹³ Ως προς την τηρητέα ενδικοφανή διοικητική και δικαστική διαδικασία πρβ. ΔΕΘεσ. 180/2021, 183/2022, 184/2022, 185/2022 στο πλαίσιο της προσβολής εκτελεστών πράξεων της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που εκδόθηκαν μετά την 1.11. 2017 (βλ. άρθρο 376 παρ. 15 ν. 4412/2016).

¹⁴ Πρβλ. Γνώμη Γ7/2023 ΕΑΔΗΣΥ.

Προτείνεται όπως επανεξεταστεί η αυστηρότητα και αναλογικότητα των κυρώσεων, ήτοι των ποσοστών που διαμορφώνουν τα ποσά των ποινικών ρητρών (πρβλ. άρθρο 185 του νόμου).

Άρθρο 41 Τροποποίηση σύμβασης κατά τη διάρκειά της – Απρόβλεπτες δαπάνες

Στην παράγραφο (1), ως προς την παραπομπή στους κανόνες τροποποίησης σύμβασης του άρθρου 4 του Κανονισμού για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, τονίζεται ότι το άρθρο 337 *Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους (άρθρο 89 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)*, δεν περιλαμβάνεται στα άρθρα που η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να μην εφαρμόσει δυνάμει του άρθρου 222.7, επομένως, ισχύει για όλες τις συμβάσεις ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας. Επομένως η αναφορά στο άρθρο 4 του Κανονισμού για τις συμβάσεις κάτω των ορίων πρέπει να απαλειφθεί.

Στην παράγραφο (7), αναφέρονται οι δαπάνες που καλύπτονται από το ποσό των απροβλέπτων, μέσα στις οποίες περιλαμβάνονται και αυτές που προέκυψαν λόγω προφανών σφαλμάτων στον υπολογισμό των μονάδων φυσικού αντικείμενου. Η ως άνω πρόβλεψη είναι σκόπιμο να επαναδιατυπωθεί για λόγους σαφήνειας (εάν, για παράδειγμα, αναφέρεται σε μονάδες μέτρησης, να προστεθεί η λέξη «μέτρησης»). Περαιτέρω, είναι σκόπιμο να αποσαφηνισθεί εάν το κονδύλι αυτό περιλαμβάνεται στο ανώτατο ποσοστό των επιτρεπόμενων διαδοχικών τροποποιήσεων του πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της αρχικής σύμβασης σε περίπτωση εφαρμογής της περ. γ υποπερ. αα) της παρ. 1 του άρθρου 337 [ανάγκη τροποποίησης λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από έναν επιμελή αναθέτοντα φορέα]. Σημειώνεται ότι κατά τη νομολογία του ΔΕΕ¹⁵ δεν απαιτείται, προκειμένου να χαρακτηριστεί η τροποποίηση μιας δημόσιας σύμβασης ως «ουσιώδης», τα συμβαλλόμενα μέρη να έχουν υπογράψει γραπτή συμφωνία με αντικείμενο τη σχετική τροποποίηση, δεδομένου ότι η κοινή βούληση για την τροποποίηση αυτή δύναται επίσης να συναχθεί, μεταξύ άλλων, από άλλα γραπτά στοιχεία προερχόμενα από τα εν λόγω συμβαλλόμενα μέρη.

Άρθρο 42 Καταβολή της αμοιβής του αναδόχου – Υπερημερία εργοδότη

Στην παράγραφο (1) γίνεται αναφορά σε κατ' αποκοπή αμοιβή, χωρίς να εξειδικεύεται σε ποιες περιπτώσεις προβλέπεται να εφαρμοστεί αυτή. Σύμφωνα με την παρ.1, άρθρο 187 η δυνατότητα αυτή συναρτάται με το άρθρο 51, περί «Συμβάσεων Μελετών για τον Προσδιορισμό Τεχνικής Λύσης». Ως εκ τούτου, το ζήτημα προτείνεται να αποσαφηνιστεί σχετικώς.

Στην παράγραφο (11) αναφέρεται ότι «οι λογαριασμοί υποβάλλονται από τον ανάδοχο και εγκρίνονται ή διορθώνονται ή επιστρέφονται αθεώρητοι από τη Διευθύνουσα υπηρεσία μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή τους», πλην όμως δε γίνεται καμία μνεία ως προς τους λόγους επιστροφής αθεώρητου λογαριασμού και ως εκ τούτου ο εν λόγω όρος οφείλει είτε να απαλειφθεί είτε να επεξηγηθεί περαιτέρω.

Σε σχέση με τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο (12), στην οποία ορίζεται ότι οφείλεται τόκος υπερημερίας, σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής του πέραν του ενός μηνός από την έγκρισή του, επισημαίνεται η αναγκαστικού δικαίου διάταξη της υποπαραγράφου Ζ.5, περ. 5 ν. 4152/2013, η οποία ενσωμάτωσε στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 4 της Οδηγίας 2011/7, και συσχετίζει την προθεσμία πληρωμής με την ημερομηνία παραλαβής του τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου για πληρωμή εγγράφου(στην προκείμενη περίπτωση το έγγραφο αυτό διαφαίνεται ότι είναι ο λογαριασμός), άλλως με την επαλήθευσή του. Πλέον των παραπάνω, κρίνεται σκόπιμο να ληφθεί υπόψη το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο περί υποχρεωτικής έκδοσης και παραλαβής ηλεκτρονικού τιμολογίου.

¹⁵ ΔΕΕ, απόφαση της της 7ης Δεκεμβρίου 2023 στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-441/22 και C-443/22, ιδίως σκ. 61-65.

Άρθρο 44 Έγκριση της μελέτης - Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης

Στο σύνολο του εξεταζόμενου άρθρου, προτείνεται όπως επανεξεταστούν οι προθεσμίες έγκρισης της μελέτης, με βάση τις κατευθύνσεις (6) και (7) στις «Γενικές παρατηρήσεις επί των ρυθμίσεων» της παρούσας. Προτείνεται να επαναδιατυπωθούν τα βήματα της διαδικασίας έγκρισης της μελέτης, προκειμένου να αποσαφηνισθεί η ακολουθητέα διαδικασία, ιδίως ως προς το αυτοδίκαιο της βεβαίωσης της Δ.Υ., τη χρονική αλληλουχία των εντολών αποκατάστασης των ελαττωμάτων, των παρατηρήσεων των οργάνων της ΕΥΑΘ.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παραγράφου (1) «εάν από τον ανωτέρω έλεγχο διαπιστωθούν ελλείψεις ή σφάλματα, η Διευθύνουσα Υπηρεσία δίνει εντολή αποκατάστασης, συμπληρώσεων ή διορθώσεων στον ανάδοχο, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 39 παρ. 5 του παρόντος Κανονισμού», ενώ, ταυτόχρονα, «Η Διευθύνουσα Υπηρεσία δύναται να παραθέσει στη βεβαίωση του προηγούμενου εδαφίου παρατηρήσεις, οι οποίες τίθενται υπόψη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κατά τη διαδικασία έγκρισης της παρ. 3 του παρόντος άρθρου». Επισημαίνεται ότι οι ως άνω προβλέψεις μπορεί να προκαλέσουν σύγχυση, καθώς βάσει του πρώτου αποσπάσματος, σε περίπτωση παρατηρήσεων, δίνεται υποχρεωτικά εντολή αποκατάστασης από τη δ/νουσα υπηρεσία, ενώ, βάσει του δεύτερου αποσπάσματος, συνάγεται ότι οι παρατηρήσεις αυτές προωθούνται αρχικώς στο ΔΣ Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.. Πλέον δε των παραπάνω, το ΔΣ Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., βάσει των αναφερομένων στην παράγραφο (4) έχει και αυτό την αρμοδιότητα να επιστρέψει στον ανάδοχο τη μελέτη με συγκεκριμένες παρατηρήσεις, επομένως, ορθότερο θα ήταν, δεδομένου ότι τόσο η Δ.Υ. όσο και η Προϊσταμένη Αρχή αποτελούν όργανα της εταιρείας, να μην δίνεται εις διπλούν εντολή αποκατάστασης στον ανάδοχο της μελέτης.

Στην παράγραφο (9) όπου ορίζεται ότι «η παραλαβή του αντικειμένου των συμβάσεων παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών γίνεται, όπως ορίζεται στις συμβάσεις αυτές» προτείνεται όπως αντικατασταθεί η έκφραση «όπως ορίζεται στις συμβάσεις αυτές» με την «όπως ορίζεται στα τεύχη της εκάστοτε σύμβασης».

Άρθρο 45 Έκπτωση του αναδόχου

Στην παράγραφο (2), στις αναφερόμενες περιπτώσεις στις οποίες κινείται υποχρεωτικά η διαδικασία έκπτωσης, περιλαμβάνεται και η περίπτωση που οι εργασίες του αναδόχου παρουσιάζουν κατ' επανάληψη ελαττώματα ή ελλείψεις και, ως εκ τούτου, η εν λόγω διάταξη θα πρέπει συσχετισθεί με ρητή αναφορά στα προβλεπόμενα στα άρθρα 39 Χρονοδιάγραμμα - Προθεσμίες, 43 Υποχρεώσεις του αναδόχου και 44 Έγκριση της μελέτης - Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης του Κανονισμού.

Στην παράγραφο 10, η δυνατότητα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., μετά από την οριστικοποίηση της έκπτωσης, να προσκαλέσει τους επόμενους κατά σειρά κατάταξης υποψηφίους, πρέπει να προκύπτει από τα έγγραφα της σύμβασης ως εκ των προτέρων γνωστός όρος σε όλους τους ενδιαφερόμενους και αυτό, ως κατεύθυνση, πρέπει να προκύπτει από το υπό εξέταση άρθρο.

Άρθρο 46 Διάλυση της σύμβασης

Στο σύνολο του εξεταζόμενου άρθρου, προτείνεται όπως επανεξεταστούν οι προθεσμίες της διαδικασίας διάλυσης της σύμβασης μελέτης, ιδίως στο μέτρο που αυτές θεμελιώνουν το δικαίωμα διάλυσης εκ μέρους του αναδόχου, περί αποδοχής ή απόρριψης της ειδικής δήλωσης, καθώς και ματαίωσης της διάλυσης, με βάση τις κατευθύνσεις (6) και (7) στις «Γενικές παρατηρήσεις επί των ρυθμίσεων» της παρούσας.

Στην παράγραφο (4) πρέπει να ενσωματωθεί πρόβλεψη για την περίπτωση αναστολής εκπόνησης της μελέτης ή παροχής των υπηρεσιών μετά την εκκίνηση εκπόνησης αυτής, λόγω υπαιτιότητας της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. (πρβλ. παρ 3 α, άρθρο 192, ν.4412/2016).

Προτείνεται επαναδιατύπωση της παραγράφου (9), προκειμένου να συμπεριληφθούν στο πρώτο εδάφιο και οι συμβάσεις παροχής τεχνικών υπηρεσιών, με ταυτόχρονη απαλοιφή του δεύτερου εδαφίου.

Άρθρο 46Α Υποκατάσταση του αναδόχου

Στην παράγραφο (1), ως προς την παραπομπή στους κανόνες τροποποίησης σύμβασης του άρθρου 4 του Κανονισμού για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, τονίζεται ότι το άρθρο 337 *Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους (άρθρο 89 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)* δεν περιλαμβάνεται στα άρθρα που η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να μην εφαρμόσει δυνάμει του άρθρου 222.7, επομένως, ισχύει για όλες τις συμβάσεις ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας. Επομένως η αναφορά στο άρθρο 4 του Κανονισμού για τις συμβάσεις κάτω των ορίων πρέπει να απαλειφθεί.

Στην παράγραφο 2, η δυνατότητα υποκατάστασης, πρέπει να προκύπτει από τα έγγραφα της σύμβασης ως εκ των προτέρων γνωστός όρος σε όλους τους ενδιαφερόμενους και αυτό, ως κατεύθυνση, πρέπει να προκύπτει από το υπό εξέταση άρθρο¹⁶.

Άρθρο 47 Διοικητική και Δικαστική Επίλυση Διαφορών

Κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί ότι, κυρίως λόγω της απουσίας ειδικής εξουσιοδοτικής διάταξης, με το υπό κρίση σχέδιο Κανονισμού δεν δύνανται να ρυθμίζονται δικονομικά ζητήματα και εν γένει ζητήματα που άπτονται της έννομης προστασίας κατά την εκτέλεση των συμβάσεων έργου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. (βλ. Γνώμη Γ8/2023). Σε κάθε περίπτωση, ως προς τη δικαστική επίλυση διαφορών (βλ. παρατηρήσεις επί του άρθρου 36) πρέπει να γίνει παραπομπή στην παρ. 11 του άρθρου 198 του ν. 4412/2016.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή, ασκούσα την αρμοδιότητά της όπως ορίζεται στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, **αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης** επί του υποβληθέντος σχεδίου Κανονισμού περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών ανεξαρτήτως ποσού της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (Ε.Υ.Α.Θ. ΑΕ) **(Παράρτημα Ι)**, λαμβανομένων υπόψη των προαναφερόμενων παρατηρήσεων, νομοτεχνικών διορθώσεων και επισημάνσεων.

Αθήνα, 26 Μαρτίου 2024

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Ευαγγελία Κουτούπα

¹⁶ Πρβλ. παρατηρήσεις της Αρχής στην γνώμη Α45/2020, σελ. 200 επ. σε σχέση με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του άρθρου 195 του νόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κανονισμός της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας ανεξαρτήτως ποσού

Προοίμιο

Σύμφωνα με την αρχική εκδοχή του άρθρου 222 παρ. 7 ν. 4412/2016 «Οι διατάξεις των άρθρων 279, 281, 302, 315 έως 317, 326 έως 333, καθώς και των παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 1 δεν εφαρμόζονται από τις εταιρείες του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας, σύμφωνα με τα άρθρα 228, 229 και 234.». Με το άρθρο 43 παρ. 29 ν. 4605/2019, το πεδίο εφαρμογής της διάταξης διευρύνθηκε ώστε να περιλαμβάνει όλες τις εταιρείες που υπάγονται στο Κεφάλαιο Β' του ν. 3429/2005, ήτοι τις (δημόσιου χαρακτήρα) ανώνυμες εταιρείες που είτε είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο είτε συνδέονται με άλλες εισηγμένες ανώνυμες εταιρείες. Έτσι, η διατύπωση της διάταξης τροποποιήθηκε με την αφαίρεση της αναφορικής πρότασης «που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας» από το λεκτικό της. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, οι συγκεκριμένες εταιρείες παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες εν σχέσει με άλλους φορείς, εξαιτίας των οποίων οι συναλλαγές τους υπόκεινται σε μία σειρά ελέγχων και ειδικούς κανόνες. Ταυτόχρονα, επιδιώχθηκε η διασφάλιση της ευελιξίας και της ανταγωνιστικότητας των διά της εξαίρεσής τους από τους αυστηρούς κανόνες τους ν. 4412/2016 αναφορικά με τις συμβάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' ν. 3429/2005 λόγω της εισαγωγής των μετοχών της στο Χ.Α.Α, των ιδιοκτησιακών χαρακτηριστικών και του σκοπού της και, ταυτόχρονα, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 222 παρ. 7 ν. 4412/2016. Σε εφαρμογή της τελευταίας διάταξης τίθεται σε ισχύ ο παρών Κανονισμός, διά του οποίου ρυθμίζονται οι διαδικασίες και εν γένει οι κανόνες εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που προκηρύσσει η Εταιρεία προς εκπλήρωση των σκοπών του νομοθέτη. Ειδικότερα, επιδιώκεται η διασφάλιση της θέσπισης αποτελεσματικών και ευέλικτων διαδικαστικών κανόνων παρακολούθησης, επίβλεψης και εν γένει εκτέλεσης έργων και μελετών που να βρίσκονται σε αρμονία με τις θεμελιώδεις γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων.

Ασφαλώς, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αυτοδεσμεύεται ότι, κατά την εφαρμογή του Κανονισμού, θα τηρούνται όλες οι γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων.

Ο παρών Κανονισμός διακρίνεται σε τέσσερα (4) μέρη. Στο Μέρος Α' περιλαμβάνονται κανόνες που εφαρμόζονται κατά την εκτέλεση όλων των συμβάσεων που διέπονται από τον παρόντα Κανονισμό. Στο Μέρος Β' αποτυπώνονται οι κανόνες που εφαρμόζονται αποκλειστικά κατά την εκτέλεση συμβάσεων έργων, και αντιστοίχως το Μέρος Γ' περιλαμβάνει τους εφαρμοστέους για την εκτέλεση συμβάσεων μελετών κανόνες. Τέλος, στο Μέρος Δ' εντοπίζονται οι τελικές διατάξεις του Κανονισμού.

ΜΕΡΟΣ Α΄ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής και αντικείμενο του Κανονισμού

Ο παρών Κανονισμός εφαρμόζεται, από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και από τους αντισυμβαλλόμενους αυτής αναδόχους, κατά την εκτέλεση των συμβάσεων έργων και συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ανεξαρτήτως του ποσού του οικονομικού αντικείμενου τους. Ο παρών Κανονισμός εφαρμόζεται παράλληλα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., τον Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς, τον Κανονισμό Εργασίας και Πειθαρχικό Δίκαιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και τον Κανονισμό Λειτουργίας Τεχνικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., όπως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 2

Γενικοί όροι εκτέλεσης της σύμβασης

1. Κατά την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών εφαρμόζονται οι όροι της σύμβασης, οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας.
2. Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου που έχουν θεσπιστεί από το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, καθώς επίσης και τις διατάξεις της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου, σύμφωνα με το άρθρο 87 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ και το άρθρο 335 Ν. 4412/2016
3. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να προβλέψει στα έγγραφα της εκάστοτε σύμβασης και άλλους ειδικούς όρους σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και σύμφωνα με το άρθρο 87 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ και το άρθρο 335 Ν. 4412/2016

Άρθρο 3

Υπεργολαβία

1. Οι διατάξεις του άρθρου 88 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ και του άρθρου 336 Ν. 4412/2016 περί υπεργολαβίας εφαρμόζονται για όλες τις συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα Κανονισμό.
2. Η τήρηση από υπεργολάβους των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα ΧΙV του Προσαρτήματος Β΄ του Βιβλίου ΙI του ν. 4412/2016, υπόκειται σε παρακολούθηση και έλεγχο από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.
3. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να προβλέπει στα έγγραφα της σύμβασης ότι, κατόπιν αιτήσεως του υπεργολάβου και όταν το επιτρέπει η φύση της σύμβασης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. καταβάλλει απευθείας στον υπεργολάβο την οφειλόμενη αμοιβή του για την εκτέλεση έργου, μελέτης ή σύμβασης παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, δυνάμει σύμβασης υπεργολαβίας με τον ανάδοχο. Στην περίπτωση αυτή, στα έγγραφα της σύμβασης καθορίζονται τα ειδικότερα μέτρα ή μηχανισμοί που επιτρέπουν στον ανάδοχο να εγείρει αντιρρήσεις ως προς αδικαιολόγητες πληρωμές, καθώς και οι ρυθμίσεις που αφορούν αυτόν τον τρόπο πληρωμής.

4. Οι προηγούμενες παράγραφοι του παρόντος άρθρου, καθώς και το άρθρο 287 του Ν. 4412/2016 (για τις συμβάσεις άνω των ορίων) και οι διατάξεις περί υπεργολαβίας του Κανονισμού ανάθεσης έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. (για τις συμβάσεις κάτω των ορίων) δεν αίρουν την ευθύνη του αναδόχου.

5. Στις περιπτώσεις των συμβάσεων έργων και όσον αφορά τις υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν σε εγκαταστάσεις υπό την άμεση εποπτεία της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., μετά την ανάθεση της σύμβασης και το αργότερο κατά την έναρξη της εκτέλεσής της, ο ανάδοχος οφείλει να αναφέρει στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων του, οι οποίοι συμμετέχουν στα εν λόγω έργα και υπηρεσίες, εφόσον είναι γνωστά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ο ανάδοχος οφείλει να γνωστοποιεί στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κάθε αλλαγή των ως άνω πληροφοριών κατά τη διάρκεια της σύμβασης, καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με κάθε νέο υπεργολάβο τον οποίο ο ανάδοχος χρησιμοποιεί εν συνεχεία στα εν λόγω έργα και υπηρεσίες.

Το πρώτο εδάφιο και δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου δεν ισχύουν για τους προμηθευτές.

Οι υποχρεώσεις του πρώτου εδαφίου επεκτείνονται στους υπεργολάβους των υπεργολάβων του κύριου αναδόχου και ούτω καθ' εξής στην αλυσίδα υπεργολαβίας.

6. Προκειμένου να μην αθετούνται οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. επαληθεύει υποχρεωτικά τη μη συνδρομή, στο πρόσωπο του υπεργολάβου, των λόγων αποκλεισμού που προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν από την επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν υποχρεωτικοί ή δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού του.

7. Στις περιπτώσεις επαλήθευσης των λόγων αποκλεισμού των υπεργολάβων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, οι απαιτούμενες πληροφορίες συνοδεύονται από τις υπεύθυνες δηλώσεις των υπεργολάβων, σύμφωνα με το άρθρο 79 του Ν. 4412/2016. Ωστόσο, όταν οι υπεργολάβοι παρουσιάζονται μετά την ανάθεση της σύμβασης, προσκομίζουν τα πιστοποιητικά και λοιπά σχετικά δικαιολογητικά αντί της υπεύθυνης δήλωσης.

Άρθρο 4

Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκεια εκτέλεσής τους

1. Οι συμβάσεις και οι συμφωνίες-πλαίσιο μπορούν να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 89 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ και το άρθρο 337 Ν. 4412/2016, σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας τους, προβλέπονται σε σαφείς, ακριβείς και κατηγορηματικές ρήτρες αναθεώρησης στα αρχικά έγγραφα της σύμβασης, στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνονται και ρήτρες αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεις. Οι ρήτρες αυτές αναφέρουν το αντικείμενο και τη φύση των ενδεχόμενων τροποποιήσεων ή προαιρέσεων, καθώς και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να ενεργοποιηθούν. Δεν προβλέπουν τροποποιήσεις ή προαιρέσεις που ενδέχεται να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο,

β) για τα συμπληρωματικά έργα, μελέτες και τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες από τον αρχικό ανάδοχο, τα οποία κατέστησαν αναγκαία και δεν περιλαμβάνονταν στη διαδικασία σύναψης της αρχικής σύμβασης, εφόσον η αλλαγή αναδόχου:

βα) δεν μπορεί να γίνει για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους, παραδείγματος χάριν απαιτήσεις εναλλαξιμότητας ή διαλειτουργικότητας με τον υφιστάμενο εξοπλισμό, υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις που παρασχέθηκαν με την αρχική σύμβαση και

ββ) θα συνεπαγόταν σημαντικά προβλήματα ή ουσιαστική αύξηση δαπανών για την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε..

Ωστόσο, οποιαδήποτε αύξηση της τιμής δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της αρχικής σύμβασης. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων η σωρευτική αξία των τροποποιήσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας – πλαίσιο. Οι επακόλουθες τροποποιήσεις δεν αποσκοπούν στην αποφυγή εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου ΙΙ του Ν. 4412/2016 (άρθρα 222 έως 338), για τις συμβάσεις άνω των ορίων, ή του Κανονισμού ανάθεσης έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., για τις συμβάσεις κάτω των ορίων.

γ) όταν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) η ανάγκη τροποποίησης προέκυψε λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από έναν επιμελή αναθέτοντα φορέα,

ββ) η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης,

γγ) οποιαδήποτε αύξηση της τιμής δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας – πλαίσιο. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων η σωρευτική αξία των τροποποιήσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας – πλαίσιο. Οι εν λόγω τροποποιήσεις δεν αποσκοπούν στην αποφυγή εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου ΙΙ του Ν. 4412/2016 (άρθρα 222 έως 338), για τις συμβάσεις άνω των ορίων, ή του Κανονισμού ανάθεσης έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., για τις συμβάσεις κάτω των ορίων.

δ) όταν ένας νέος ανάδοχος υποκαθιστά εκείνον στον οποίο ανατέθηκε αρχικά η σύμβαση από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., συνεπεία είτε:

αα) κατηγορηματικής ρήτρας αναθεώρησης ή προαίρεσης, σύμφωνα με την περίπτωση α΄,

ββ) καθολικής ή μερικής διαδοχής του αρχικού αναδόχου, λόγω εταιρικής αναδιάρθρωσης, περιλαμβανομένης της εξαγοράς, της απορρόφησης, της συγχώνευσης ή καταστάσεων αφερεγγυότητας, ιδίως στο πλαίσιο προπρωχευτικών ή πτωχευτικών διαδικασιών από άλλον οικονομικό φορέα ο οποίος πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που καθορίστηκαν αρχικά, υπό τον όρο ότι η διαδοχή δεν συνεπάγεται άλλες ουσιώδεις τροποποιήσεις της σύμβασης και δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου ΙΙ του Ν. 4412/2016 (άρθρα 222 έως 338), για τις συμβάσεις άνω των ορίων, ή του Κανονισμού ανάθεσης έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., για τις συμβάσεις κάτω των ορίων ή

γγ) περίπτωσης που η ίδια η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις του κύριου αναδόχου έναντι των υπεργολάβων του, σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος Κανονισμού.

ε) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της αξίας τους, δεν είναι ουσιώδεις κατά την έννοια της παραγράφου 4.

Όταν τροποποιείται σύμβαση άνω των ορίων, στις περιπτώσεις β΄ και γ΄ της παρούσης παραγράφου, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δημοσιεύει σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης. Η γνωστοποίηση αυτή περιέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Παράρτημα XVI του

Προσαρτήματος Β' του Ν. 4412/2016 και δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 295 του ως άνω νόμου. Όταν τροποποιείται σύμβαση κάτω των ορίων, δεν απαιτείται γνωστοποίηση.

2. Επίσης και χωρίς να απαιτείται επαλήθευση αν τηρούνται οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων α' έως δ' της παρ. 4, οι συμβάσεις μπορούν να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης εφόσον η αξία της τροποποίησης είναι κατώτερη και των δύο ακόλουθων τιμών:

α) των κατώτατων ορίων και

β) του 10% της αξίας της αρχικής σύμβασης για τις συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και του 15% της αξίας της αρχικής σύμβασης για τις συμβάσεις έργων.

Ωστόσο, η τροποποίηση δεν μπορεί να μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η αξία τους υπολογίζεται βάσει της καθαρής αθροιστικής αξίας των διαδοχικών τροποποιήσεων.

3. Για τον υπολογισμό της τιμής που προβλέπεται στην παρ. 2 και των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1, όταν η σύμβαση περιλαμβάνει ρήτρα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, τιμή αναφοράς αποτελεί η αναπροσαρμοσμένη τιμή.

4. Η τροποποίηση σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιο κατά τη διάρκειά της θεωρείται ουσιώδης κατά την έννοια της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1, εφόσον καθιστά τη σύμβαση ή τη συμφωνία-πλαίσιο ουσιωδώς διαφορετική, ως προς το χαρακτήρα, από την αρχικώς συναφθείσα. Σε κάθε περίπτωση, με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, μία τροποποίηση θεωρείται ουσιώδης όταν πληροί μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η τροποποίηση εισάγει όρους οι οποίοι, εάν είχαν αποτελέσει μέρος της αρχικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης, θα είχαν επιτρέψει τη συμμετοχή διαφορετικών υποψηφίων από αυτούς που επιλέχθηκαν αρχικώς ή στην αποδοχή άλλης προσφοράς από εκείνη που επελέγη αρχικώς ή θα προσέλκυαν και άλλους συμμετέχοντες στη διαδικασία σύναψης σύμβασης,

β) η τροποποίηση αλλάζει την οικονομική ισορροπία της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο υπέρ του αναδόχου κατά τρόπο που δεν προβλεπόταν στην αρχική σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο,

γ) η τροποποίηση επεκτείνει σημαντικά το αντικείμενο της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο,

δ) όταν νέος ανάδοχος υποκαθιστά εκείνον στον οποίο η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. είχε αναθέσει αρχικώς τη σύμβαση σε περιπτώσεις διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1.

5. Απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης για τροποποιήσεις συμβάσεων και συμφωνιών-πλαίσιο, κατά τη διάρκειά τους, έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, που είναι διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 1 και 2.

6. Στον έλεγχο νομιμότητας υπάγονται οι τροποποιητικές συμβάσεις, εφόσον η κύρια σύμβαση διήλθε από τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν οι τροποποιήσεις δεν έχουν οικονομικό αντικείμενο και δεν είναι ουσιώδεις κατά την έννοια της παραγράφου 4,

β) όταν οι τροποποιήσεις γίνονται κατ' εφαρμογή της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 του παρόντος και

γ) όταν μετά τον έλεγχο νομιμότητας της αρχικής σύμβασης αυτή εντάχθηκε σε πρόγραμμα χρηματοδότησης και το συνολικό ποσό της αρχικής σύμβασης δεν υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον όριο ελέγχου για τις συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις.

Στον έλεγχο νομιμότητας υπάγονται και τροποποιητικές συμβάσεις που εμπίπτουν στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όταν τροποποιείται σύμβαση της οποίας η αρχική αξία υπολείπεται του εκάστοτε ορίου του ελέγχου, εφόσον με την τροποποίηση προσαυξάνεται το οικονομικό αντικείμενο τόσο, ώστε η συνολική αξία της σύμβασης να υπερβαίνει το εκάστοτε όριο ελέγχου.

Άρθρο 5

Δικαίωμα μονομερούς λύσης σύμβασης

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. διατηρεί τη δυνατότητα να καταγγέλλει μία σύμβαση κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, σύμφωνα με τα άρθρο 90 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ και 338 Ν. 4412/2016, εφόσον:

α) η σύμβαση έχει υποστεί ουσιώδη τροποποίηση η οποία θα απαιτούσε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος Κανονισμού,

β) ο ανάδοχος, κατά το χρόνο της ανάθεσης της σύμβασης, τελούσε σε μία από τις καταστάσεις που συνιστούσε κατά τα έγγραφα της σύμβασης λόγο αποκλεισμού του, και ως τούτου, θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης,

γ) η σύμβαση δεν έπρεπε να ανατεθεί στον ανάδοχο λόγω σοβαρής παραβίασης των υποχρεώσεων που υπέχει από τις Συνθήκες και την Οδηγία 2014/25/ΕΕ, η οποία έχει αναγνωρισθεί με απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ.

ΜΕΡΟΣ Β΄ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ

Άρθρο 6

Τρόπος κατασκευής δημοσίων έργων – Διαδικασία υπογραφής σύμβασης

1. Η εκτέλεση των συμβάσεων έργων που αναθέτει η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. λαμβάνει χώρα από εξειδικευμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις που αναδείχθηκαν στο στάδιο ανάθεσης της σύμβασης και με τις οποίες έχει συμβληθεί η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Τα έργα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κατασκευάζονται με εγκεκριμένη μελέτη. Ο ανάδοχος υποχρεούται, χωρίς επιπλέον του εργολαβικού ανταλλάγματος αμοιβή, να εκπονήσει όλες τις μελέτες που προβλέπονται στη Διακήρυξη, καθώς και κάθε επιπλέον κατασκευαστικό σχέδιο ή σχέδιο λεπτομερειών που είναι απαραίτητο για την εκτέλεση του έργου, το οποίο και εφαρμόζεται μετά από σχετικό έλεγχο και έγκρισή του από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Παρά την έγκριση αυτή, διατηρούνται στο ακέραιο όλες οι ευθύνες του αναδόχου, ως απολύτως υπεύθυνου για την επίτευξη του σκοπού με τη σύμβαση τελικού αποτελέσματος. 2. Η σύμβαση έργου συνάπτεται είτε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του Κανονισμού ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., όπως εκάστοτε ισχύει, για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, είτε σύμφωνα με το άρθρο 316 Ν. 4412/2016 για τις συμβάσεις άνω των ορίων. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης προσέλευσης του αναδόχου για υπογραφή του συμφωνητικού, η έκπτωση του αναδόχου, κατά την παρ. 6 του άρθρου 27 του ανωτέρω Κανονισμού ή κατά την παρ. 6 του άρθρου 316 Ν. 4412/2016 αντίστοιχα, κηρύσσεται με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και κατ' αυτής ο ανάδοχος δικαιούται να υποβάλει ένσταση εντός δέκα (10) ημερών από την

παραλαβή της. Η εμπρόθεσμη υποβολή ένστασης αναστέλλει την επιβληθείσα έκπτωση από τη σύμβαση. Επί της ενστάσεως αποφασίζει οριστικά το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την άσκησή της. Αν η ένσταση απορριφθεί ή παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, οριστικοποιείται η έκπτωση και η εγγύηση συμμετοχής του αναδόχου καταπίπτει υπέρ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

3. Κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ο ανάδοχος δηλώνει την έδρα του και την ακριβή διεύθυνσή του. Μέχρι την πλήρη εκκαθάριση της εργολαβικής σύμβασης κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών δηλώνεται υποχρεωτικά και χωρίς καθυστέρηση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Διαφορετικά, κάθε κοινοποίηση που γίνεται στην παλαιότερη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο ανάδοχος, επιφέρει όλα τα νόμιμα αποτελέσματά της.

4. Ο ανάδοχος, κατά τον ίδιο παραπάνω χρόνο, δηλώνει εγγράφως για την παραλαβή των εγγράφων εξουσιοδοτημένο προς τούτο πρόσωπο, κάτοικο της έδρας της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Κάθε κοινοποίηση προς αυτόν θεωρείται ότι γίνεται προς τον ανάδοχο. Αντικατάσταση του προσώπου αυτού είναι δυνατή μόνο μετά την αποδοχή του νέου προσώπου από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Ο ανάδοχος δύναται, κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, να ορίζει εγγράφως άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ως εκπρόσωπο του, γνωστοποιώντας στη Διευθύνουσα Υπηρεσία τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας, προσκομίζοντας τα απαραίτητα ανά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα.

5. Κατά την υπογραφή της σύμβασης κατασκευής έργου, επανυπολογίζονται, σε συνδυασμό με την έκπτωση, οι προβλεπόμενες δαπάνες για τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), την αναθεώρηση και γενικά οτιδήποτε προβλέπεται πέραν της δαπάνης κατασκευής του έργου.

Άρθρο 7

Διοίκηση του έργου – Παρακολούθηση και επίβλεψη

1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διοίκηση των έργων ασκούνται από την αρμόδια Διεύθυνση της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. (Διευθύνουσα Υπηρεσία), η οποία ορίζει τους τεχνικούς υπαλλήλους που θα ασχοληθούν ειδικότερα με την επίβλεψη, προσδιορίζει τα καθήκοντά τους όταν είναι περισσότεροι από έναν, παρακολουθεί το έργο τους και γενικά προβαίνει σε κάθε ενέργεια που απαιτείται για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των έργων. Η επίβλεψη αποσκοπεί ιδίως, στην πιστή εκπλήρωση από τον ανάδοχο των όρων της σύμβασης και στην κατασκευή του έργου, σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του και δεν μειώνει τις ευθύνες του αναδόχου που απορρέουν από τον νόμο και τη σύμβαση.

2. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία ορίζει ως επιβλέποντες και βοηθούς αυτών για το έργο ή τμήματά του ή είδη εργασιών τεχνικούς υπαλλήλους που έχουν την κατάλληλη ειδικότητα, ανάλογα με τα στελέχη που διαθέτει, τις υπηρεσιακές ανάγκες και την αξιολόγηση του έργου και του προσωπικού. Οι επιβλέποντες αποτελούν τους άμεσους βοηθούς του προϊστάμενου της διευθύνουσας υπηρεσίας στην άσκηση των καθηκόντων της που σχετίζονται με το έργο, όπως αυτά ορίζονται στο παρόν άρθρο και στα έγγραφα της σύμβασης. Δεν αποκλείεται η άσκηση της επίβλεψης από τον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, μπορεί να ορίζει, είτε γενικά είτε για συγκεκριμένη σύμβαση, ομάδα επίβλεψης και, στην περίπτωση αυτή, προβλέπει τον συντονιστή, τους επιβλέποντες και τους βοηθούς τους, με σαφώς καθορισμένα καθήκοντα στην απόφαση ορισμού. Η επίβλεψη του έργου είναι υπεύθυνη για την τήρηση του φυσικού και ηλεκτρονικού αρχείου του φακέλου του έργου. Η επίβλεψη ασκείται, εκτός από τον τόπο των έργων, και σε όλους τους χώρους όπου κατασκευάζονται τμήματα του έργου.

3. Για τις ανάγκες παραλαβής των αφανών και λοιπών εργασιών της παραγράφου 3 του άρθρου 20 του παρόντος Κανονισμού και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων, ορίζεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία τριμελής επιτροπή τεχνικών υπαλλήλων, εκ των οποίων το ένα μέλος είναι υποχρεωτικά ο επιβλέπων, χωρίς να είναι απαραίτητος ο ορισμός πρόεδρου της επιτροπής. Όταν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατός ο ορισμός τριμελούς επιτροπής τεχνικών υπαλλήλων, αυτή η επιτροπή μπορεί να απαρτίζεται από τουλάχιστον δύο (2) μέλη, τεχνικούς υπαλλήλους, εκ των οποίων το ένα μέλος είναι υποχρεωτικά ο επιβλέπων. Σε περίπτωση αδυναμίας λήψης απόφασης, λόγω διαφωνίας των μελών της επιτροπής που την απαρτίζουν σε άρτιο αριθμό, η διαφωνία αίρεται κατά τον προσφορότερο τρόπο με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής. Ειδικώς ο χαρακτηρισμός και η παραλαβή του φυσικού εδάφους, στο οποίο εκτελείται το έργο, γίνονται από δύο (2) ή περισσότερους τεχνικούς, που ορίζονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Ο ορισμός των τεχνικών του προηγούμενου εδαφίου ανακοινώνεται στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία μπορεί να ορίσει και άλλον τεχνικό. Η Προϊσταμένη Αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση να ορίσει επιτροπή αποτελούμενη από τρεις (3) τουλάχιστον τεχνικούς για επανέλεγχο του χαρακτηρισμού και της παραλαβής του φυσικού εδάφους. Αν δεν επαρκεί το τεχνικό προσωπικό ή σε περίπτωση αδυναμίας να ληφθεί απόφαση, λόγω διαφωνίας των υπαλλήλων που ορίζονται σε άρτιο αριθμό, ο ανωτέρω χαρακτηρισμός εδαφών γίνεται κατά τον προσφορότερο τρόπο με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής.

4. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία ασκεί της αρμοδιότητες που της αναγνωρίζονται από τον παρόντα Κανονισμό, τον νόμο και τα έγγραφα της σύμβασης. Κατά τα λοιπά, αποφασιστικές αρμοδιότητες κατά την εκτέλεση και εποπτεία του έργου ασκεί το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που αποτελεί και την προϊστάμενη αρχή του έργου.

5. Μετά από την έναρξη κατασκευής του έργου, οι βασικοί μελετητές έργων δύνανται να μετέχουν ως τεχνικοί σύμβουλοι - μελετητές στην εκτέλεση αυτού, κατόπιν απόφασης του της Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΑΘ ΑΕ. Η σχετική δυνατότητα προβλέπεται ρητώς στα έγγραφα της σύμβασης. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των βασικών μελετητών ως τεχνικών συμβούλων – μελετητών κατά την εκτέλεση του έργου, το περιεχόμενο της σύμβασης που υπογράφεται, ο τρόπος πληρωμής των υπηρεσιών ως και κάθε άλλο συναφές με τα ανωτέρω θέμα διέπεται από τις προβλέψεις της υπ' αρ. ΔΝΣβ/92783π.ε./ΦΝ 466 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (ΦΕΚ Β' 4203/25.09.2018) ή των εκάστοτε ισχυουσών κανονιστικών αποφάσεων.

6. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου συντάσσει, με τη συνδρομή των επιβλεπόντων, κάθε εξάμηνο, συνοπτικές ανακεφαλαιωτικές εκθέσεις για την πορεία του έργου και τα σημαντικά προβλήματα που σχετίζονται με την κατασκευή του, τις οποίες αποστέλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Στις εκθέσεις αυτές περιλαμβάνονται ενημέρωση σχετικά με την πορεία εφαρμογής της εγκεκριμένης μελέτης του έργου, με τον εντοπισμό σφαλμάτων της προμέτρησης και με την εμφάνιση απρόβλεπτων περιστάσεων που ήδη έλαβαν χώρα ή είναι σε εξέλιξη και εκτίμηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για το αν στο επόμενο εξάμηνο προβλέπεται να προκύψει ανάγκη εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, καθώς και για το κόστος των εργασιών αυτών, προκειμένου το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. να αποφασίσει σχετικά με τη συνέχιση του έργου ή τη μείωση του συμβατικού αντικειμένου και τη διάλυση της σύμβασης.

7. Όταν παρίσταται ανάγκη διαπίστωσης πραγματικών περιστατικών, τα οποία δεν καλύπτονται από άλλες διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να προβαίνει σε αυτοψία που διενεργείται από κατάλληλο τεχνικό υπάλληλο ή επιτροπή τεχνικών υπαλλήλων που συντάσσουν έκθεση. Όταν γίνονται τέτοιες αυτοψίες, καλείται να παραστεί και ο ανάδοχος τουλάχιστον προ είκοσι τεσσάρων (24) ωρών.

Άρθρο 8

Υπερημερία κυρίου του έργου

1. Αν ο κύριος του έργου καταστεί υπερήμερος ως προς την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεών του, ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει αποζημίωση μόνο για τις θετικές του ζημιές που προκαλούνται μετά την επίδοση από αυτόν σχετικής έγγραφης όχλησης. Η έγγραφη όχληση υποβάλλεται μετά την έναρξη της υπερημερίας του κυρίου του έργου, άλλως είναι πρόωρη και δεν επιφέρει τα έννομα αποτελέσματα της. Η ως άνω έγγραφη όχληση πρέπει να περιέχει κατ'ελάχιστον τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την υπερημερία του κυρίου του έργου, το είδος των θετικών ζημιών, των οποίων θα ζητηθεί η αποζημίωση, και την εκτιμώμενη ημερήσια αποζημίωση. Όχληση που δεν έχει το περιεχόμενο αυτό δεν επιφέρει έννομες συνέπειες.

2. Για τον υπολογισμό της αποζημίωσης λόγω των θετικών ζημιών από σταλίες μηχανικού εξοπλισμού και προσωπικού του αναδόχου εφαρμόζονται αναλογικά οι προβλέψεις του άρθρου 137 παρ. 2 ν. 4412/2016 ως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 9

Γενικές υποχρεώσεις αναδόχου

1. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κατασκευάσει το έργο κατά τους όρους της σύμβασης και τις έγγραφες εντολές της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ευθυνόμενος για την επιμέλεια που επιδεικνύει και στις δικές του υποθέσεις. Οι επιμέρους υποχρεώσεις του αναδόχου εξειδικεύονται στα εκάστοτε έγγραφα της σύμβασης.

2. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να ελέγξει τη μελέτη δημοπράτησης έργου, οφείλει να τηρεί με ακρίβεια τα τυχόν εγκεκριμένα σχέδια ή άλλα στοιχεία της μελέτης του έργου, τα οποία δεν επιδέχονται τροποποιήσεων ή αλλαγών, εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης ή στις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

3. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί, σε περίπτωση κατεπείγουσας ανάγκης για την εκτέλεση εργασιών κατά τροποποίηση της σύμβασης, που δεν επιτρέπουν την τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 23 παρ. 1 και 2 του παρόντος Κανονισμού, να χορηγήσει σχετική εντολή, για την εκτέλεση των εργασιών και πριν την υπογραφή σχετικής συμπληρωματικής σύμβασης κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 24 παρ. 1 και 2 του παρόντος Κανονισμού, και ο ανάδοχος οφείλει να προβεί στην εκτέλεση των εν λόγω εργασιών. Σε περίπτωση εφαρμογής της ρύθμισης του προηγούμενου εδαφίου, η Διευθύνουσα Υπηρεσία ανακοινώνει αμελλητί στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. τη σχετική εντολή που έδωσε στον ανάδοχο και το Δ.Σ. μπορεί να αρνηθεί την εκτέλεση των εργασιών. Εάν το Δ.Σ. αρνηθεί την εκτέλεση των ανωτέρω κατεπείγουσών εργασιών σε χρόνο που αυτές έχουν ήδη εκτελεστεί, ο ανάδοχος αποζημιώνεται κατά το μέρος των εργασιών που εκτέλεσε πριν την κοινοποίηση σε αυτόν της αρνητικής απόφασης του Δ.Σ. Σε έκτακτες περιπτώσεις για εργασίες που αφορούν στην ασφάλεια του έργου και, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 23 παρ. 1 και 2 του παρόντος Κανονισμού, η εντολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας δύναται να χορηγείται προφορικά στον τόπο των έργων, καταχωρίζεται δε αμελλητί, με συνοπτική αιτιολογία, στο ημερολόγιο του έργου. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι όροι της εξαιρετικής διαδικασίας των προηγούμενων εδαφίων, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 23 του παρόντος Κανονισμού. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται να λάβει αποζημίωση ή αύξηση τιμών για μεταβολές στα έργα που έγιναν αυθαίρετα και χωρίς έγγραφη εντολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, έστω και αν αυτές βελτιώνουν το έργο. Αν η χωρίς έγκριση μεταβολή επιφέρει μείωση ποσοτήτων ή

διαστάσεων, καταβάλλεται μόνο η αξία των ποσοτήτων των εργασιών που έχουν πράγματι εκτελεσθεί.

4. Υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, ο ανάδοχος δεν μπορεί να προβεί σε εκτέλεση εργασιών κατά τροποποίηση της μελέτης του έργου, παρά μόνο αν προηγηθεί τροποποίηση της μελέτης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού. Αν ανακύψει αστοχία της μελέτης ή τμήματος αυτής κατά την εκτέλεση του έργου, η οποία αποδεδειγμένα δεν μπορούσε να διαπιστωθεί εμπροθέσμως, ο ανάδοχος υποχρεούται να ενημερώσει αμελλητί τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και να απέχει από κάθε πράξη και ενέργεια που τροποποιεί ή επαυξάνει το συμβατικό αντικείμενο και συνδέεται με την αστοχία της μελέτης. Για το διάστημα μέχρι την απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ο ανάδοχος δεν εκτελεί εργασίες και δεν δικαιούται να λάβει οιαδήποτε αποζημίωση για όσες εκτέλεσε χωρίς εντολή.

5. Ο ανάδοχος έχει υποχρέωση για την τήρηση της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του ή σε οποιονδήποτε τρίτο και για τη λήψη μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος. Σχετικά με τη λήψη μέτρων ασφαλείας είναι υποχρεωμένος να εκπονεί με ευθύνη του κάθε σχετική μελέτη, όπως, ιδίως, στατική ικνωμάτων και μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα, υπό την επιφύλαξη όσων ορίζονται στα έγγραφα της εκάστοτε σύμβασης. Ο ανάδοχος υπέχει την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για κάθε ζημία που προκαλείται προς οιονδήποτε από την παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων, ευθυνόμενος, εκτός άλλων, και για την καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων. Ο ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει μέτρα προστασίας, σύμφωνα με το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις υπό στοιχεία ΔΙΠΑΔ/οικ. 177/2.3.2001 (Β' 266), ΔΕΕΠΠ/85/14.5.2001 (Β' 686) και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27.11.2002 (Β' 16) αποφάσεις του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή τις εκάστοτε ισχύουσες ρυθμίσεις, ανάλογα με τις προβλέψεις του χρονοδιαγράμματος των εργασιών, λαμβάνοντας υπόψη τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της κατασκευής του έργου.

6. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει για το έργο όλο το απαιτούμενο από τα έγγραφα της σύμβασης προσωπικό, υλικά, μηχανήματα, οχήματα, αποθηκευτικούς χώρους, εργαλεία και οποιαδήποτε άλλα απαιτούμενα μέσα. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί πάντοτε να διατάσσει την απομάκρυνση του προσωπικού που κρίνεται δικαιολογημένα ακατάλληλο ή την ενίσχυση των συνεργείων του αναδόχου. Ο ανάδοχος, σε κάθε περίπτωση, βαρύνεται με όλες τις απαιτούμενες δαπάνες για την ολοκλήρωση του έργου, όπως είναι οι δαπάνες των μισθών και ημερομισθίων του προσωπικού, οι δαπάνες όλων των εργοδοτικών επιβαρύνσεων, οι δαπάνες για τη μετακίνηση του προσωπικού του, οι δαπάνες των υλικών και της μεταφοράς, διαλογής, φύλαξης και φθοράς τους, οι δαπάνες λειτουργίας, συντήρησης, απόσβεσης, μίσθωσης μηχανημάτων και οχημάτων, οι φόροι, τέλη, δασμοί, ασφαλιστικές κρατήσεις ή επιβαρύνσεις, οι δαπάνες εφαρμογής των σχεδίων κατασκευής των σταθερών σημείων, καταμετρήσεων, δοκιμών, προσπελάσεων προς το έργο και στις θέσεις για τη λήψη υλικών, σύστασης και διάλυσης εργοταξίων, οι δαπάνες αποζημιώσεων ζημιών στο προσωπικό του, στον κύριο του έργου ή σε οποιονδήποτε τρίτο και γενικά κάθε είδους δαπάνη απαραίτητη για την καλή και έντεχνη εκτέλεση του έργου. Οι φόροι, τέλη, δασμοί, κρατήσεις και οποιεσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις βαρύνουν τον ανάδοχο, όπως ισχύουν κατά τον χρόνο που δημιουργείται η υποχρέωση καταβολής τους. Κατ' εξαίρεση, φόροι του Δημοσίου, λοιπά τέλη που βαρύνουν άμεσα το εργολαβικό αντάλλαγμα, βαρύνουν τον ανάδοχο μόνο στο μέτρο που ίσχυαν κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Μεταγενέστερες αυξομειώσεις αυξομειώνουν αντίστοιχα το οφειλόμενο εργολαβικό αντάλλαγμα. Τα δύο προηγούμενα εδάφια δεν ισχύουν για τον φόρο εισοδήματος ή τις παρακρατήσεις έναντι του φόρου αυτού.

7. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση οποιωνδήποτε άλλων έργων ή εργασιών φορέων του δημόσιου τομέα ή των προστηθέντων αυτών, που είναι δυνατόν να επηρεάζονται από τις εργασίες της εργολαβίας του, να προστατεύει τις υπάρχουσες κατασκευές και εκμεταλλεύσεις από κάθε βλάβη ή διακοπή λειτουργίας τους και, χωρίς μείωση της ευθύνης του, να αποκαθιστά ή να συμβάλει στην άμεση αποκατάσταση των βλαβών ή διακοπών. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη άσκηση της επίβλεψης στους χώρους, όπου κατασκευάζονται τμήματα του έργου και γενικά σε όλους τους χώρους που κρίνει απαραίτητο η Διευθύνουσα Υπηρεσία. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, όταν του ζητείται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., να συντάσσει και να στέλνει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, συνοπτικές ανακεφαλαιωτικές εκθέσεις για την πορεία του έργου. Οι εκθέσεις αυτές δεν θεωρούνται ως αιτήματα του αναδόχου, ούτε ως παραιτήσεις από δικαιώματά του και οι απαντήσεις επ' αυτών δεν συνιστούν βλαπτικές πράξεις, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 35 του παρόντος Κανονισμού.

8. Ο ανάδοχος έχει όλη την ευθύνη για την ανεύρεση και χρησιμοποίηση πηγών αδρανών υλικών ή άλλων υλικών, που δεν προέρχονται από το εμπόριο, όπως προβλέπεται στη μελέτη δημοπράτησης του έργου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τη σύμβαση. Οι πηγές αυτές, πριν από τη χρησιμοποίησή τους, πρέπει να εγκριθούν από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, σε περίπτωση που αποκλίνουν από τις οριζόμενες στη μελέτη. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να απαγορεύσει τη χρήση ακατάλληλων ή απρόσφορων για τα έργα πηγών. Αν διαπιστωθεί ότι ο ανάδοχος εμπορεύεται τα εξορυσσόμενα από τις πηγές αυτές του έργου αδρανή υλικά, κηρύσσεται έκπτωτος, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 28 του παρόντος.

9. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήσει αμέσως τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, αν κατά την κατασκευή των έργων βρεθούν αρχαιότητες ή οποιαδήποτε έργα τέχνης. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται οι διατάξεις για τις αρχαιότητες.

10. Αν ο ανάδοχος καθυστερεί τις πληρωμές των αποδοχών του προσωπικού που έχει προσλάβει και χρησιμοποιεί στο έργο, η Διευθύνουσα Υπηρεσία, μετά από γραπτή όχληση των ενδιαφερομένων, καλεί τον ανάδοχο να εξοφλήσει τους δικαιούχους μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Αν ο ανάδοχος δεν εξοφλήσει τους δικαιούχους, τότε η Διευθύνουσα Υπηρεσία συντάσσει καταστάσεις πληρωμής των οφειλομένων και πληρώνει απευθείας τους δικαιούχους από τις πιστώσεις του έργου, για λογαριασμό του αναδόχου και έναντι του λαβείν του. Σε εφαρμογή της παρούσας παραγράφου μπορεί να πληρωθούν οι αποδοχές μέχρι και των έξι (6) τελευταίων μηνών πριν από την όχληση των ενδιαφερομένων. Προϋπόθεση της πληρωμής είναι να υπάρχει οφειλή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εκ της κατασκευής του έργου, η οποία αποδεικνύεται ή προκύπτει από υποβληθέντα από τον ανάδοχο ή συντασσόμενο εκ της Διευθύνουσας Υπηρεσίας λογαριασμό.

11. Κατά την εκτέλεση συμβάσεων που διέπονται από τον παρόντα Κανονισμό εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 178 του ν. 4412/2016 (Προδιαγραφές και Κανονισμοί Έργων), όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 10

Διεύθυνση έργου από την πλευρά του αναδόχου

1. Η διεύθυνση των έργων από την πλευρά του αναδόχου στους τόπους κατασκευής τους γίνεται από τεχνικούς που έχουν τα κατάλληλα προσόντα και είναι αποδεκτοί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

2. Η επί του τόπου του έργου παρουσία τεχνικού στελέχους ή τεχνικού υπαλλήλου του αναδόχου είναι υποχρεωτική και ανάλογη με τη φύση και το μέγεθος του κατασκευαζόμενου έργου. Η

ελάχιστη τεχνική στελέχωση του εργοταξίου σε κάθε έργο καθορίζεται με απόφαση της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., στη Διακήρυξη ή στα λοιπά έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις μελών αναδόχου κοινοπραξίας

1. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος αποτελεί κοινοπραξία, οι εγγυήσεις εκτέλεσης του έργου εκδίδονται υπέρ όλων των μελών της κοινοπραξίας.
2. Τα μέλη της αναδόχου κοινοπραξίας ευθύνονται έναντι της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εις ολόκληρο για κάθε υποχρέωση που απορρέει από τη σύμβαση ή από τον νόμο.
3. Όλα τα μέλη της κοινοπραξίας οφείλουν κατά την κατάρτιση και υπογραφή της σύμβασης να καταθέσουν συμβολαιογραφική πράξη διορισμού κοινού εκπροσώπου της κοινοπραξίας έναντι της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και των υπηρεσιών της. Με την ίδια πράξη ορίζεται υποχρεωτικά και ο αναπληρωτής του εκπροσώπου.

Άρθρο 12

Κοινοποιήσεις και επικοινωνίες με τον ανάδοχο

1. Η επικοινωνία της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. με τον ανάδοχο μπορεί να συντελείται και με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τον ν. 4727/2020.
2. Η κοινοποίηση της απόφασης έκπτωσης καθώς και η αίτηση διάλυσης της εργολαβίας γίνεται αποκλειστικά με δικαστικό επιμελητή, κατόπιν παραγγελίας του αρμόδιου οργάνου ή του πληρεξουσίου νομικού εκπροσώπου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι οικείες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 13

Σύμπραξη του μελετητή στην κατασκευή – Τροποποίηση μελέτης κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου- Πρόσθετες εγγυήσεις

1. Απαγορεύεται η τροποποίηση της εγκεκριμένης μελέτης, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η τροποποίηση της εγκεκριμένης μελέτης κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, μόνο για τη διόρθωση σφαλμάτων της ή τη συμπλήρωση ελλείψεών της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43 παρ. 5 του παρόντος ή για λόγους που υπαγορεύονται από απρόβλεπτες περιστάσεις που δημιουργήθηκαν κατά την εκτέλεση του έργου και μέχρι την έκδοση περαίωσης εργασιών. Προς τούτο υποβάλλεται πρόταση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας του έργου προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., το οποίο αποφασίζει ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Κατά τη συζήτηση στο Τεχνικό Συμβούλιο καλούνται προς ακρόαση ο αρχικός μελετητής, ο ανάδοχος του έργου ή εκπρόσωποί τους και εκπρόσωπος της υπηρεσίας που ενέκρινε την αρχική μελέτη, οι οποίοι υποβάλλουν γραπτό υπόμνημα. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εκδίδει την απόφαση περί αποδοχής της πρότασης τροποποίησης της μελέτης, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την έκδοση της γνωμοδότησης του Τεχνικού Συμβουλίου και η σχετική απόφαση αποτελεί προϋπόθεση για την πληρωμή των εργασιών της τροποποιητικής μελέτης. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου τεκμαίρεται ότι απορρίφθηκε η πρόταση τροποποίησης της μελέτης.
2. Αν η τροποποίηση αποδίδεται σε σφάλματα και ελλείψεις της μελέτης και ο μελετητής αποδέχεται την ευθύνη του, τροποποιεί τη μελέτη κατά τις προβλέψεις του άρθρου 43 παρ. 5 του παρόντος Κανονισμού, εφόσον δεν έχουν παραγραφεί οι αξιώσεις της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Σε κάθε άλλη

περίπτωση την τροποποίηση αναλαμβάνει μελετητής που υποδεικνύει ο ανάδοχος του έργου και διαθέτει τα νόμιμα προσόντα.

3. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης, για την πληρότητα των εκπονούμενων μελετών, τον αρτιότερο σχεδιασμό, την καλύτερη διοίκηση και επίβλεψη και την έντεχνη κατασκευή του έργου, των οποίων ο προϋπολογισμός, χωρίς τον Φ.Π.Α., υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, υποχρεούνται ο μελετητής, ο ανάδοχος κατασκευής του έργου και ο τεχνικός σύμβουλος να ασφαλίζουν τη μελέτη, την κατασκευή του έργου και τις υπηρεσίες τεχνικού συμβούλου αντίστοιχα, κατά παντός κινδύνου, περιλαμβανομένων και των περιπτώσεων ζημιών από ανωτέρα βία. Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο προσκομίζεται σε κάθε περίπτωση υποχρεωτικά πριν την υπογραφή της σύμβασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. Σχετικά με τη σύμπραξη του μελετητή στην κατασκευή του έργου εφαρμόζεται η απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών της παρ. 4 του άρθρου 144 Ν. 4412/2016, όπως ισχύει. **Άρθρο 14**

Χρονοδιάγραμμα κατασκευής έργου-Οργανόγραμμα

1. Σε κάθε σύμβαση κατασκευής έργου ορίζεται προθεσμία για την περάτωσή του στο σύνολο και κατά τμήματα. Μέσα σε προθεσμία που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος με βάση την ολική και τις τμηματικές προθεσμίες, συντάσσει και υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, το οποίο τηρεί κατά τις προβλέψεις των εγγράφων της σύμβασης.

2. Το χρονοδιάγραμμα αναλύει ανά μονάδα χρόνου, η οποία καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και πάντως, ανά ημερολογιακό τρίμηνο τις εργασίες που προβλέπεται να εκτελεσθούν. Οι λεπτομέρειες ως προς τη μορφή και τον τρόπο σύνταξης του χρονοδιαγράμματος καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

3. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία εγκρίνει μέσα σε τριάντα (30) ημέρες το κατατεθέν χρονοδιάγραμμα, διατηρώντας τη δυνατότητα να τροποποιεί τις προτάσεις του αναδόχου ιδίως, αναφορικά με την κατασκευαστική αλληλουχία και την επίτευξη των χρονικών οροσήμων της σύμβασης. Αν η έγκριση δεν γίνει μέσα στην πιο πάνω προθεσμία ή αν μέσα στην προθεσμία αυτήν η Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν ζητήσει γραπτά διευκρινίσεις ή αναμορφώσεις ή συμπληρώσεις, το χρονοδιάγραμμα θεωρείται ότι έχει εγκριθεί, εκτός αν τούτο έχει συνταχθεί κατά παράβαση των αναφερομένων στην Διακήρυξη. Αναπροσαρμογές του χρονοδιαγράμματος εγκρίνονται, όταν μεταβληθούν οι προθεσμίες, το αντικείμενο ή οι ποσότητες των εργασιών. Το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα αποτελεί συμβατικό στοιχείο του έργου και συνιστά το αναλυτικό πρόγραμμα κατασκευής του έργου.

4. Η έναρξη των εργασιών του έργου από μέρους του αναδόχου δεν μπορεί να καθυστερήσει πέραν του μηνός από την υπογραφή της σύμβασης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης. Η μη τήρηση των ανωτέρω προθεσμιών με υπαιτιότητα του αναδόχου συνεπάγεται την επιβολή των διοικητικών και παρεπόμενων χρηματικών κυρώσεων και αποτελεί λόγο έκπτωσης του αναδόχου.

5. Ο ανάδοχος κατασκευής του έργου υποχρεούται επίσης μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης να συντάξει και να υποβάλει οργανόγραμμα του εργοταξίου, στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία στελεχών, εξοπλισμού και μηχανημάτων που θα περιλαμβάνει η εργοταξιακή ανάπτυξη για την εκτέλεση του έργου.

Άρθρο 15

Ημερολόγιο του έργου

1. Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται από τον ανάδοχο ηλεκτρονικό ημερολόγιο σε ελεύθερο λογισμικό ευρείας χρήσης. Το ημερολόγιο συμπληρώνεται καθημερινά και αναγράφονται με συνοπτικό τρόπο σε αυτό όσα ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης, και ιδίως: α) στοιχεία για τις καιρικές συνθήκες, που επικρατούν κατά τη διάρκεια του εικοσιτετραώρου, β) αριθμητικά στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό, καθώς και το προσωπικό σε ημεραργία λόγω υπερημερίας του εργοδότη, γ) τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα και τα μηχανήματα σε ημεραργία λόγω υπερημερίας του εργοδότη, δ) θέση και περιγραφή των εργασιών, αναφορά στις εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχει πρόοδος ή δεν εκτελούνται, αλλά και οι σχετικοί λόγοι, ε) ώρα έναρξης και πέρατος εργασιών εντός της ημέρας, στ) αφίξεις και αναχωρήσεις κύριου εξοπλισμού, ζ) τα προσκομιζόμενα υλικά, οι εκτελούμενες εργασίες, η) καθυστερήσεις, δυσκολίες, ατυχήματα, ζημίες, μη συνήθεις συνθήκες που προκαλούν καθυστερήσεις, καθώς και ο χρόνος προσωρινής αναστολής ή επανάληψης εργασιών, θ) οι εντολές και παρατηρήσεις των οργάνων επίβλεψης, ι) έκτακτα περιστατικά και κάθε άλλο σχετικό με το έργο σημαντικό πληροφοριακό στοιχείο.

2. Το ημερολόγιο του έργου υπογράφεται με ψηφιακή υπογραφή από τον τηρούντα αυτό και αποστέλλεται ηλεκτρονικά, συγκεντρωτικώς τουλάχιστον μία (1) φορά τον μήνα, στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, η οποία διά του επιβλέποντα ελέγχει τις εγγραφές και δύναται να απορρίψει όσες εξ αυτών κρίνει ως ανακριβείς, ενώ μπορεί να χορηγήσει εντολή προς τον ανάδοχο για την εγγραφή στο ημερολόγιο και άλλων συμπληρωματικών πληροφοριών ή άλλων στοιχείων που προσιδιάζουν στο συγκεκριμένο έργο ή να ζητήσει από τον ανάδοχο την τήρηση και άλλων στοιχείων. Εφόσον κριθεί αναγκαίο, είναι δυνατό να ζητηθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία να καταγράφονται γεγονότα ή καταστάσεις με σκαριφήματα, φωτογραφίες, καταγραφές με video ή άλλες μεθόδους καταγραφής οπτικών μέσων.

3. Εφόσον, ο ανάδοχος παραλείπει την υποχρέωσή του για καθημερινή τήρηση του ημερολογίου, καθώς και για κοινοποίηση αυτού σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, επιβάλλεται ειδική ποινική ρήτρα που καθορίζεται στα συμβατικά τεύχη και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των εκατό (100) ευρώ, ούτε ανώτερη των πεντακοσίων (500) ευρώ, για κάθε ημέρα παράλειψης, αναλόγως με το ύψος της συμβατικής δαπάνης του έργου. Η ειδική ποινική ρήτρα αυτή επιβάλλεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

4. Οι εγγραφές του ημερολογίου δεν αποτελούν απόδειξη για τα γεγονότα που καταγράφονται σε αυτό, συνεκτιμώνται όμως σε συνδυασμό με τα λοιπά έγγραφα, εφόσον τούτο φέρει βεβαία χρονολογία, που αποδεικνύει τον χρόνο σύνταξής του.

Άρθρο 16

Προθεσμίες

1. Κάθε σύμβαση, εκτός από την προθεσμία για την περάτωση του συνόλου του έργου (συνολική προθεσμία), μπορεί να περιλαμβάνει και τμηματικές προθεσμίες για την ολοκλήρωση συγκεκριμένων τμημάτων του έργου, των οποίων η έγκαιρη αποπεράτωση έχει ιδιαίτερη σημασία για τον κύριο του έργου, όπως λ.χ. η κατασκευή τμημάτων του έργου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτοτελώς, η συμπλήρωση εργασιών που αποτελούν προϋπόθεση ή συνδυάζονται με τις εργασίες άλλου έργου. Όλες οι τμηματικές προθεσμίες ορίζονται ως αποκλειστικές, εκτός αν έχει προβλεφθεί διαφορετικά στα έγγραφα της εκάστοτε σύμβασης, με τα οποία μπορεί να οριστούν συγκεκριμένες ή όλες οι τμηματικές προθεσμίες ως ενδεικτικές.

2. Όλες οι προθεσμίες, συνολική και τμηματικές, αρχίζουν από την υπογραφή της σύμβασης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της εκάστοτε σύμβασης, αναστέλλονται δε, σύμφωνα με την

παρ. παρ. 6 του παρόντος άρθρου. Μέσα στη συνολική προθεσμία πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί όλες οι επιμέρους εργασίες του έργου και οι τυχόν προβλεπόμενες από τη σύμβαση δοκιμές. Το ίδιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τις τμηματικές προθεσμίες.

3. Ο ανάδοχος δεσμεύεται από τη σύμβαση του έργου να συνεχίσει την κατασκευή του για επιπλέον της αρχικής προθεσμίας χρονικό διάστημα, ίσο προς το ένα δεύτερο (1/2) αυτής και πάντως όχι μικρότερο των έξι μηνών (οριακή προθεσμία). Για τον υπολογισμό της οριακής προθεσμίας δεν προσμετρώνται τυχόν παρατάσεις της συμβατικής προθεσμίας. Η οριακή προθεσμία αρχίζει την επομένη της λήξης της συμβατικής προθεσμίας και κατά τη διάρκειά της το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να χορηγεί παρατάσεις, κατόπιν εισήγησης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Μετά την πάροδο της οριακής προθεσμίας, η σύμβαση διαλύεται, εκτός αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της επόμενης παραγράφου.

4. Εάν δεν ορίζεται διαφορετικά με τα έγγραφα της σύμβασης, όπως ιδίως στις περιπτώσεις των ενδεχομένως τεθεισών ενδεικτικών προθεσμιών, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εγκρίνεται παράταση των τμηματικών προθεσμιών, ύστερα από αίτηση του αναδόχου που υποβάλλεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία ή και χωρίς αυτήν, αν δεν έχει λήξει η οριακή προθεσμία του έργου. Το αίτημα υποβάλλεται τουλάχιστον έναν (1) μήνα πριν τη λήξη της τρέχουσας κάθε φορά προθεσμίας και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποφαινεται εντός τριάντα (30) ημερών, αλλιώς τεκμαίρεται η αποδοχή της αίτησης, εφόσον έχει υποβληθεί, και η ρητή ή σιωπηρή παράταση ανατρέχει στη λήξη της προηγούμενης προθεσμίας. Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου δύναται να παραταθεί και μετά την πάροδο της οριακής προθεσμίας, εφόσον υποβληθεί αίτημα του αναδόχου και εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Η παράταση του πρώτου εδαφίου χορηγείται συνολικά ή τμηματικά, για χρόνο ίσο έως και το διπλάσιο της αρχικής συμβατικής προθεσμίας.

5. Εφόσον εφαρμόζεται αναθεώρηση κατά το άρθρο 22 του παρόντος Κανονισμού, η παράταση των προθεσμιών της σύμβασης χορηγείται είτε «με αναθεώρηση», για το χρονικό διάστημα καθυστέρησης της εκτέλεσης, που οφείλεται σε πράξεις ή παραλείψεις του κυρίου του έργου ή «χωρίς αναθεώρηση», για το χρονικό διάστημα της καθυστέρησης, που οφείλεται σε παραλείψεις και ενέργειες του αναδόχου. Με την απόφαση παράτασης επιμερίζεται πάντοτε η ευθύνη για την καθυστέρηση, αλλιώς νοείται ως οφειλόμενη αποκλειστικά στον ανάδοχο. Σε περίπτωση έγκρισης παράτασης προθεσμίας «χωρίς αναθεώρηση» για το σύνολο των υπολειπόμενων εργασιών του έργου ή μιας τμηματικής προθεσμίας του, επιβάλλονται οι ποινικές ρήτρες, ανεξάρτητα από την έγκριση της παράτασης αυτής. Εάν δεν εφαρμόζεται αναθεώρηση κατά το άρθρο 22 του παρόντος Κανονισμού, η παράταση των προθεσμιών της σύμβασης δεν δίνεται «με ή χωρίς αναθεώρηση», αλλά στην απόφαση παράτασης γίνεται μνεία του μέρους που ευθύνεται για την καθυστέρηση, αλλιώς νοείται ως οφειλόμενη αποκλειστικά στον ανάδοχο.

6. Γεγονότα ανωτέρας βίας αναστέλλουν την πάροδο των προθεσμιών του παρόντος άρθρου, εφόσον ο ανάδοχος υποβάλει σχετική αίτηση εντός τριών (3) ημερών, ευθύς μόλις τούτα εμφανιστούν. Επί της αίτησης του αναδόχου αποφασίζει η Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, άλλως τεκμαίρεται η αποδοχή της αίτησης. Η αναστολή του προηγούμενου εδαφίου δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβεί το ένα δέκατο (1/10) της συνολικής συμβατικής προθεσμίας εκτέλεσης του έργου για συμβάσεις με διάρκεια μεγαλύτερη του ενός έτους, άλλως, για συμβάσεις μικρότερης διάρκειας, τις τριάντα (30) ημέρες.

Άρθρο 17

Ποινικές ρήτρες για παραβίαση προθεσμιών έργου

1. Με τη σύμβαση ορίζονται οι ποινικές ρήτρες, οι οποίες καταπίπτουν υπέρ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αν ο ανάδοχος υπερβεί, με υπαιτιότητά του, τη συνολική και τις τεθείσες τμηματικές προθεσμίες κατασκευής του έργου. Οι ποινικές ρήτρες καταπίπτουν με αιτιολογημένη απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και παρακρατούνται από τον αμέσως επόμενο λογαριασμό του έργου.

2. Εφόσον, στη σύμβαση ορίζονται τμηματικές προθεσμίες, ορίζεται και το ποσοστό των ποινικών ρητρών ανά ημέρα υπέρβασης, καθώς και ο συνολικός χρόνος για την επιβολή τους. Το συνολικό ποσό της ποινικής ρήτρας για υπέρβαση των αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών δεν μπορεί να ξεπεράσει σε ποσοστό το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ.

3. Η ποινική ρήτρα, που επιβάλλεται στον ανάδοχο για κάθε ημέρα υπέρβασης της συνολικής εγκεκριμένης προθεσμίας ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου και επιβάλλεται για αριθμό ημερών ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) της προβλεπόμενης από τη σύμβαση αρχικής συνολικής προθεσμίας. Για τις επόμενες ημέρες, η ποινική ρήτρα για κάθε ημέρα ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου. Ως μέση ημερήσια αξία, νοείται το πηλίκο της αξίας της σύμβασης δηλαδή του συνολικού χρηματικού ποσού της σύμβασης, μαζί με το ποσό των συμπληρωματικών συμβάσεων και χωρίς τον ΦΠΑ, προς την εγκεκριμένη προθεσμία του έργου δηλαδή την αρχική συνολική προθεσμία και όλες τις παρατάσεις που έχουν εγκριθεί μετά από σχετικό αίτημα του αναδόχου.

4. Οι ποινικές ρήτρες, που επιβάλλονται για την υπέρβαση της εγκεκριμένης συνολικής προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ.

Άρθρο 18

Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (πριμ)

1. Για την ταχύτερη, σε σχέση με τη συμβατική προθεσμία, εκτέλεση έργου ή τμήματός του, μπορεί να τίθεται σχετική πρόβλεψη στη Διακήρυξη ή στα λοιπά έγγραφα της σύμβασης ότι καταβάλλεται στον ανάδοχο πρόσθετη καταβολή (πριμ), εφόσον ο χρόνος παράδοσης του έργου ή του τμήματος είναι μικρότερος κατά τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) του προβλεπόμενου στη σύμβαση.

2. Η πρόσθετη καταβολή προσδιορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και καταβάλλεται συμφώνως με τις προβλέψεις των εγγράφων αυτών και πάντως με την εμπρόθεσμη ολοκλήρωση του συμβατικού αντικειμένου. Η πρόσθετη καταβολή θεωρείται συμπληρωματικό εργολαβικό αντάλλαγμα εγκρίνεται αναλόγως ως τροποποίηση της σύμβασης βάσει της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 337 και περιλαμβάνεται σε ειδικό λογαριασμό, που υποβάλλει ο ανάδοχος μετά την έκδοση βεβαίωσης περάτωσης εργασιών και την αναγραφή σε αυτήν της ταχύτερης εκτέλεσης του έργου σύμφωνα με τους όρους των εγγράφων της σύμβασης.

3. Οι αποφάσεις για παρατάσεις προθεσμιών ρυθμίζουν κάθε θέμα, που σχετίζεται με την πρόσθετη αυτή καταβολή και ιδιαίτερα, αν μετατίθεται, μερικά ή ολικά, ο κρίσιμος, για την πρόσθετη καταβολή, χρόνος, προκειμένου να δικαιούται ο ανάδοχος πρόσθετη αμοιβή, υπό τον όρο ο ανάδοχος να είναι πλήρως ανυπαίτιος για τις καθυστερήσεις που οδήγησαν στις χορηγηθείσες παρατάσεις.

Άρθρο 19

Προκαταβολές

1. Εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, χορηγείται στον ανάδοχο προκαταβολή μέχρι ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αξίας της σύμβασης χωρίς αναθεώρηση και χωρίς ΦΠΑ. Η προκαταβολή είναι άτοκη, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης.
2. Η προκαταβολή χορηγείται στον ανάδοχο μετά την εγκατάσταση του εργοταξίου επί τόπου του έργου και υποβάλλεται ειδικός λογαριασμός στη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Ο λογαριασμός εγκρίνεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία στο σύνολό του ή τμηματικά, εφόσον προσκομισθεί η προβλεπόμενη εγγύηση προκαταβολής. Καθυστέρηση της πληρωμής αυτού του λογαριασμού δεν γεννά αξίωση του αναδόχου για τοκοφορία του ποσού, ούτε δικαίωμα διακοπής εργασιών.
3. Αν δεν ορίζεται άλλως στα έγγραφα της σύμβασης, το ποσό της προκαταβολής της παρ. 1 καταβάλλεται ως εξής: α) τμήμα αυτής, ποσού μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας της σύμβασης, χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ, αφορά στη χρηματοδότηση εκ μέρους του αναδόχου της δαπάνης των πρώτων εγκαταστάσεων και άλλων εξόδων εκκίνησης του έργου, β) τμήμα αυτής, ποσού μέχρι δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αξίας της σύμβασης χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ, για δαπάνες προμηθειών υλικών ή μηχανημάτων που πρόκειται να εγκατασταθούν ή ενσωματωθούν στο έργο. Τα ποσοστά των προηγούμενων περιπτώσεων της παρούσας παραγράφου (α και β) δεν λαμβάνονται ταυτόχρονα και αθροιστικά και το ανώτατο επιτρεπτό όριο της προκαταβολής ανέρχεται σε ποσοστό 15%.
4. Ο ανάδοχος υποχρεούται να δίνει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, όποτε του ζητείται, συνοπτική κατάσταση για τις καταβολές που έχει πραγματοποιήσει σε βάρος της προκαταβολής και το υπόλοιπό της με ένδειξη του τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο είναι κατατεθειμένο. Η προκαταβολή απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί για δαπάνες που δεν σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το έργο. Παραβίαση της υποχρέωσης αυτής καθιστά την προκαταβολή ληξιπρόθεσμη, απαιτητή και αμέσως επιστρεπτέα στο σύνολό της.
5. Η προκαταβολή κατατίθεται υποχρεωτικά σε δεσμευμένο έντοκο τραπεζικό λογαριασμό του αναδόχου και χρησιμοποιείται μόνο για την πληρωμή δαπανών της παρ. 3, για τις οποίες έχουν κατατεθεί πριν από τη χορήγησή της προκαταβολής σχετικά προτιμολόγια. Οι πληρωμές από τον δεσμευμένο αυτόν λογαριασμό γίνονται με επιταγές του αναδόχου, αφού προσκομιστούν στην Διευθύνουσα Υπηρεσία τα οριστικά τιμολόγια των σχετικών δαπανών. Η σύμβαση μπορεί να ορίζει στην περίπτωση της προκαταβολής αυτής και άλλους συμπληρωματικούς όρους για την παρακολούθηση της διάθεσης των υλικών και μηχανημάτων που αγοράστηκαν με αυτήν.
6. Η απόσβεση της προκαταβολής γίνεται τμηματικά με παρακράτηση από κάθε πληρωμή προς τον ανάδοχο, μεταγενέστερη του χρόνου λήψης της προκαταβολής, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 150 παρ. 4 του ν. 4412/2016. Ο ανάδοχος μπορεί, με αίτημά του, να ζητήσει την ταχύτερη απόσβεση της προκαταβολής. Το προϊόν του τραπεζικού λογαριασμού μαζί με τους τραπεζικούς τόκους περιέρχεται στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.
7. Εάν η σύμβαση διαλυθεί, το αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής πρέπει να επιστραφεί, μετά την εκκαθάριση των εκατέρωθεν απαιτήσεων, το αργότερο σε τρεις (3) μήνες από τη διάλυση της σύμβασης.

Άρθρο 20

Επιμετρήσεις

1. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου λαμβάνονται επί τόπου όλα τα αναγκαία στοιχεία για την επιμέτρηση των ποσοτήτων των εκτελούμενων εργασιών. Τα επί τόπου επιμετρητικά στοιχεία λαμβάνονται από κοινού από την επίβλεψη του άρθρου 7 του παρόντος Κανονισμού και τον εκπρόσωπο του αναδόχου και αποτυπώνονται σε επιμετρητικά σχέδια που υπογράφονται από τα δύο μέρη. Στα έργα που κατασκευάζονται με το σύστημα μελέτη - κατασκευή δεν θα επιμετρούνται οι εργασίες του αναδόχου αλλά θα πληρώνονται με βάση την ποσοστιαία πρόοδο των εργασιών των φυσικών αντικειμένων που περιλαμβάνονται στο έργο.

2. Στο τέλος κάθε τμηματικής ολοκλήρωσης του έργου ή σε άλλη χρονική περίοδο που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, ο ανάδοχος συντάσσει επιμετρήσεις κατά διακριτά μέρη του έργου για τις εργασίες που εκτελέστηκαν. Η επιμέτρηση περιλαμβάνει για κάθε εργασία συνοπτική περιγραφή της με ένδειξη του αντίστοιχου άρθρου του τιμολογίου ή των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών που εκτελέστηκαν και τα αναγκαία για αυτό επιμετρητικά σχέδια, στοιχεία και διαγράμματα, με βάση τα στοιχεία απευθείας καταμέτρησης των εργασιών ή των πρωτοκόλλων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Οι επιμετρήσεις, συνοδευόμενες από τα αναγκαία επιμετρητικά στοιχεία και σχέδια, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, υποβάλλονται, από τον ανάδοχο στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, για έλεγχο. Οι επιμετρήσεις συντάσσονται με μέριμνα και δαπάνη του αναδόχου και υπόκεινται στον έλεγχο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ο οποίος ολοκληρώνεται με την εγκριτική απόφαση της τελευταίας. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή των επιμετρήσεων από τον ανάδοχο, έχει την υποχρέωση να προβεί σε έλεγχο και διόρθωση των υπολογισμών, να εγκρίνει ή να διορθώσει τις επιμετρήσεις και να κοινοποιήσει στον ανάδοχο τις επιμετρήσεις που έχουν ελεγχθεί και διορθωθεί. Η κοινοποίηση αυτή θεωρείται πράξη της διευθύνουσας υπηρεσίας κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του παρόντος Κανονισμού και ο ανάδοχος, εάν δεν αποδέχεται τις διορθώσεις, μπορεί να ασκήσει ένσταση. Εάν οι υποβαλλόμενες επιμετρήσεις παρουσιάζουν ελλείψεις, που καθιστούν αδύνατο τον έλεγχο ή τη διόρθωσή τους, η Διευθύνουσα Υπηρεσία επιστρέφει τις επιμετρήσεις στον ανάδοχο μέσα στην πιο πάνω προθεσμία των τριάντα (30) ημερών και τον καλεί για την συμπλήρωση των συγκεκριμένων ελλείψεων. Τα στοιχεία που λείπουν και κρίνονται απαραίτητα από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία πρέπει να αναφέρονται στην πρόσκληση συγκεκριμένα και αριθμημένα. Ο ανάδοχος υποχρεούται να επανυποβάλει μέσα σε έναν (1) μήνα τις επιμετρήσεις συμπληρώνοντας όλα τα στοιχεία που του ζητήθηκαν με την πρόσκληση. Μετά την πιο πάνω επανυποβολή των επιμετρήσεων, η Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν μπορεί να τις επιστρέψει εκ νέου στον ανάδοχο προς συμπλήρωση, αλλά υποχρεούται, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την επανυποβολή, να τις ελέγξει, να τις εγκρίνει ή να τις διορθώσει και να τις κοινοποιήσει στον ανάδοχο. Εάν, μέσα στην πιο πάνω προθεσμία των τριάντα (30) ημερών, οι επιμετρήσεις δεν επιστραφούν για συμπλήρωση ή εάν εντός της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών από την αρχική υποβολή ή επανυποβολή τους δεν εγκριθούν ή διορθωθούν και δεν κοινοποιηθούν στον ανάδοχο, θεωρούνται αυτοδίκαια εγκεκριμένες, μόνο υπό την έννοια ότι μπορούν να συμπεριληφθούν από τον ανάδοχο σε επόμενο λογαριασμό. Όμως, οι αυτοδίκαια εγκεκριμένες επιμετρήσεις υπόκεινται στον έλεγχο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας σε επόμενο λογαριασμό. Σε κάθε περίπτωση, οι επιμετρήσεις του έργου, είτε έχουν εγκριθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία είτε θεωρηθούν ως αυτοδίκαια εγκεκριμένες, μπορούν να ελεγχθούν εκ νέου από την επιτροπή παραλαβής του άρθρου 34 του παρόντος Κανονισμού και, σε περίπτωση που διαπιστωθεί αχρεωστήτως καταβληθέν εργολαβικό αντάλλαγμα, αυτό είναι επιστρεπτέο ύστερα από σύνταξη αρνητικού λογαριασμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 21 του παρόντος Κανονισμού.

3. Όταν πρόκειται για εργασίες, η ποσοτική επαλήθευση των οποίων δεν είναι δυνατή στην τελική μορφή του έργου, όπως εργασίες που πρόκειται να επικαλυφθούν από άλλες και δεν είναι τελικά εμφανείς, ποσότητες που παραλαμβάνονται με ζύγιση ή άλλα παρόμοια, ο ανάδοχος υποχρεούται να καλέσει την επιτροπή της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του παρόντος Κανονισμού, προκειμένου να προβούν από κοινού στην καταμέτρηση ή ζύγιση και να συνταχθεί πρωτόκολλο παραλαβής αφανών εργασιών ή πρωτόκολλο ζυγίσεως αντίστοιχα. Το πρωτόκολλο αυτό, υπογραφόμενο από τον ανάδοχο και τα μέλη της επιτροπής, αποτελεί προϋπόθεση για την πιστοποίηση των σχετικών εργασιών. Η πρόσκληση της αναδόχου προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία πρέπει να γίνεται για μεν την από κοινού ζύγιση τουλάχιστον μια (1) εργάσιμη ημέρα πριν από αυτήν, για δε τη λήψη των στοιχείων υπαίθρου τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν τη διενέργειά της. Η μη ανταπόκριση των εντεταλμένων οργάνων της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στην πρόσκληση του αναδόχου μπορεί να αποτελεί λόγο υπερημερίας του κυρίου του έργου και αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα των υπαιτίων.

4. Το πρωτόκολλο παραλαβής εργασιών της προηγούμενης παραγράφου συνοδεύει υποχρεωτικά την επιμέτρηση των σχετικών εργασιών, δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα και δεν προσβάλλεται αυτοτελώς, παρά μόνο διά της προσβολής, ενδεχομένως, της εγκριτικής πράξης της επιμέτρησης.

5. Δύο (2) μήνες το αργότερο μετά τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία επιμέρους επιμετρήσεις που ενδεχομένως λείπουν και την τελική επιμέτρηση, δηλαδή τελικό συνοπτικό πίνακα που ανακεφαλαιώνει τις ποσότητες όλων των τμηματικών επιμετρήσεων και των πρωτοκόλλων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Στην τελική επιμέτρηση εμφανίζονται διακριτά οι συμβατικές εργασίες, οι οποίες εκτελέστηκαν με βάση τη σύμβαση ή με εγκεκριμένους Ανακεφαλαιωτικούς Πίνακες Εργασιών και οι εξωσυμβατικές, έστω και αν εκκρεμεί η διαδικασία τακτοποίησής τους. Αν οι επιμέρους επιμετρήσεις έχουν ελεγχθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, οι ποσότητες τίθενται όπως εγκρίθηκαν ή διορθώθηκαν, ακόμη και αν εκκρεμούν κατ' αυτών ενστάσεις του αναδόχου. Η καταχώρηση αυτή των ανωτέρω ποσοτήτων στην τελική επιμέτρηση δεν συνιστά παραίτηση του αναδόχου από απαιτήσεις ή ενστάσεις που έχουν εγερθεί ή ασκηθεί νόμιμα, ούτε αποτελεί λόγο άσκησης νέας ένστασης. Αναφορικά με τις επιμέρους επιμετρήσεις, που δεν έχουν ακόμη ελεγχθεί από την διευθύνουσα υπηρεσία, στην τελική επιμέτρηση καταχωρούνται οι ποσότητες των επιμετρήσεων όπως συντάχθηκαν από τον ανάδοχο πριν από τον έλεγχο της υπηρεσίας. Η τελική επιμέτρηση υποβάλλεται με την ένδειξη «όπως συντάχθηκε από τον ανάδοχο». Η Διευθύνουσα Υπηρεσία έχει υποχρέωση να προβεί στον έλεγχο της τελικής επιμέτρησης, μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή της και να κοινοποιήσει στον ανάδοχο την ελεγμένη και εγκεκριμένη ή διορθωμένη επιμέτρηση. Δεν νοείται αυτοδίκαιη έγκριση της τελικής επιμέτρησης. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου έχει εφαρμογή και για την τελική επιμέτρηση.

6. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί από τον ανάδοχο τελική επιμέτρηση εντός δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση προς αυτόν της βεβαίωσης περαίωσης των εργασιών, επιβάλλεται σε βάρος του, για κάθε συμπληρωμένο μήνα καθυστέρησης, ειδική ποινική ρήτρα ποσοστού δύο χιλιοστών (2%) επί του συνολικού ποσού που έχει καταβληθεί στον ανάδοχο μέχρι τότε για την όλη σύμβαση. Η ποινική ρήτρα αυτή επιβάλλεται με απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας και για έξι (6), κατά ανώτατο όριο, μήνες καθυστέρησης. Ανεξάρτητα από την επιβολή της ειδικής ποινικής ρήτρας η τελική επιμέτρηση συντάσσεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία, που μπορεί να χρησιμοποιήσει γι' αυτό ιδιώτες τεχνικούς και συνεργεία καταλογίζοντας τη σχετική δαπάνη σε βάρος του αναδόχου. Η τελική επιμέτρηση που συντάσσεται με αυτόν τον τρόπο κοινοποιείται στον ανάδοχο.

7. Μαζί με την τελική επιμέτρηση ο ανάδοχος μπορεί να υποβάλει και κάθε άλλο αίτημά του που σχετίζεται με δικαίωμά του από την εκτέλεση της σύμβασης, αν αυτό δεν έχει αποσβεστεί και η

σχετική αξίωση δεν έχει παραγραφεί, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 35 του παρόντος Κανονισμού ή αν το σχετικό δικαίωμα δεν έχει αποσβεστεί ή απωλεσθεί από κάποια άλλη αιτία. Μετά την υποβολή της τελικής επιμέτρησης, ο ανάδοχος μπορεί να εγείρει σχετικές απαιτήσεις μόνο για οψιγενείς αιτίες.

8. Σε περίπτωση που στα έγγραφα της σύμβασης ορίζεται διαφορετικός τρόπος επιμέτρησης από αυτόν που προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, όπως ενδεικτικά στα έργα επέκτασης δικτύου, διακλαδώσεων, συντήρησης εγκαταστάσεων κ.λπ., οι επιμετρήσεις διενεργούνται όπως προβλέπουν τα έγγραφα της εκάστοτε σύμβασης και το άρθρο 151 Ν. 4412/2016. Σε αυτά μπορεί να ορίζεται ότι η επιμέτρηση συγκεκριμένων ή όλων των εργασιών, εμφανών και αφανών, βασίζεται σε υπεύθυνες δηλώσεις του αναδόχου και ότι η δειγματοληπτική ενδεικτική επαλήθευση γίνεται σε ποσοστό 20% των υποβληθεισών επιμετρήσεων και, πάντως, τουλάχιστον σε δύο (2) επιμετρήσεις.

Άρθρο 21

Λογαριασμοί

1. Η πληρωμή στον ανάδοχο του εργολαβικού ανταλλάγματος γίνεται τμηματικά, με βάση τις κατά το προηγούμενο άρθρο επιμετρήσεις των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια του χρονοδιαγράμματος εργασιών. Οι τμηματικές πληρωμές και η οριστική πληρωμή του εργολαβικού ανταλλάγματος, καθώς και η εκκαθάριση όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων από την εργολαβική σύμβαση, γίνονται με βάση τους λογαριασμούς. Όλες οι πληρωμές που γίνονται στον ανάδοχο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου, με βάση τους λογαριασμούς, αποτελούν πάντοτε καταβολές έναντι του εργολαβικού ανταλλάγματος που εκκαθαρίζεται μετά την παραλαβή, με τον τελικό λογαριασμό.

2. Μετά από τη λήξη κάθε μήνα ή άλλης χρονικής περιόδου που ορίζει η σύμβαση για τις τμηματικές πληρωμές, ο ανάδοχος συντάσσει λογαριασμό των οφειλόμενων σε αυτόν ποσών από εργασίες που εκτελέστηκαν και των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν. Οι λογαριασμοί αυτοί στηρίζονται στις επιμετρήσεις των εργασιών ή στις προόδους εργασιών σε περίπτωση κατασκευής έργου με το σύστημα μελέτη - κατασκευή.. Απαγορεύεται να περιλαμβάνονται στον λογαριασμό εργασίες που δεν έχουν επιμετρηθεί. Αν δεν προβλέπεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης, ημιτελείς εργασίες δεν δύναται να περιληφθούν σε λογαριασμό.

3. Για την πληρωμή εργασιών που αποτελούν συμπληρωματικές εργασίες, ο ανάδοχος τις περιλαμβάνει σε λογαριασμό μετά από τη συμβατική τακτοποίησή τους, σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24 του παρόντος Κανονισμού.

4. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης, για τα περιλαμβανόμενα στους λογαριασμούς υλικά ο ανάδοχος έχει ακέραιη την ευθύνη μέχρι την ενσωμάτωσή τους και την οριστική παραλαβή του έργου. Τα υλικά περιλαμβάνονται σε χωριστό τμήμα των λογαριασμών, με τιμές που βρίσκονται σε συνάρτηση προς την αντίστοιχη συμβατική τιμή, ώστε το υπόλοιπο μέρος της τιμής να αρκεί για την ολοκλήρωση της εργασίας, στην οποία θα ενσωματωθούν τα υλικά. Ποσοστά γενικών εξόδων και οφέλους δεν υπολογίζονται στα υλικά. Οι ποσότητες των υλικών αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνουν αυτές που απαιτούνται για την εκτέλεση των προσεχών εργασιών του εγκεκριμένου προγράμματος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη σύμβαση.

5. Στους λογαριασμούς περιλαμβάνονται επίσης, η αναθεώρηση τιμών, αν προβλέπεται, αποζημιώσεις κάθε είδους που έχουν εγκριθεί, ως και κάθε άλλη εγκεκριμένη δαπάνη που καταβάλλεται στον ανάδοχο. Στον λογαριασμό περιλαμβάνεται ακόμη και το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του εργολάβου, αν αυτό δεν περιλαμβάνεται στις συμβατικές τιμές, και το

σύνολο μειώνεται κατά το ποσοστό έκπτωσης της δημοπρασίας, αν συντρέχει περίπτωση. Από τους λογαριασμούς αφαιρούνται πάντοτε όλες ανεξαιρέτως οι εκκαθαρισμένες απαιτήσεις του κυρίου του έργου που δύναται να προκύψουν από τη σύμβαση.

6. Οι λογαριασμοί συντάσσονται πάντοτε ανακεφαλαιωτικά και συνοδεύονται ιδίως από ανακεφαλαιωτικό συνοπτικό πίνακα των επιμετρήσεων εργασιών που εκτελέστηκαν από την αρχή του έργου και από τις αποφάσεις που αναγνωρίζουν αποζημιώσεις ή επιβάλλουν ποινικές ρήτρες ή περικοπές ή άλλες απαιτήσεις του κυρίου του έργου. Από κάθε νεότερο λογαριασμό αφαιρούνται τα ποσά που πληρώθηκαν με τους προηγούμενους λογαριασμούς, καθώς και ποσά που δεν αντιστοιχούν σε επιμετρήσεις ή αφορούν σε σφάλματα εγκεκριμένων λογαριασμών.

7. Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία που τους ελέγχει, τους διορθώνει και τους εγκρίνει μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή τους, διαφορετικά τεκμαίρεται ότι έχουν εγκριθεί σιωπηρά, αλλά η Διευθύνουσα Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να προβεί σε έλεγχο αυτών και σε μεταγενέστερο χρόνο, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους. Αν ο λογαριασμός που έχει υποβληθεί έχει ασάφειες ή ανακρίβειες, σε βαθμό που να είναι δυσχερής η διόρθωσή του, η Διευθύνουσα Υπηρεσία επισημαίνει, εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, τις ανακρίβειες ή ασάφειες που διαπιστώθηκαν από τον έλεγχο και παραγγέλλει την ανασύνταξη και επανυποβολή του. Στην περίπτωση αυτήν, η οριζόμενη στο πρώτο εδάφιο προθεσμία αρχίζει από την επανυποβολή του λογαριασμού. Κατά την υποβολή, τον έλεγχο και την έγκριση του λογαριασμού δεν απαιτείται η προσκόμιση των δικαιολογητικών πληρωμής και των παραστατικών πληρωμής των κρατήσεων εκ μέρους του αναδόχου. Προϋπόθεση πληρωμής του λογαριασμού είναι η προσκόμιση από τον ανάδοχο όλων των απαιτούμενων από τα έγγραφα της σύμβασης δικαιολογητικών πληρωμής, και οπωσδήποτε του τιμολογίου και των αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητάς του. Κατά τη διαδικασία πληρωμών των αναδόχων η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. τηρεί την κείμενη νομοθεσία «για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές», συμπεριλαμβανομένης της μέγιστης διάρκειας της διαδικασίας αποδοχής ή επαλήθευσης (υποπάραγραφος Ζ.5, περ. 5 ν. 4152/2013).

8. Λογαριασμός που πληρώθηκε χωρίς έλεγχο, λόγω παρέλευσης της προθεσμίας της παρ. 7, ή που βασίστηκε σε επιμέτρηση που διορθώθηκε, ελέγχεται και διορθώνεται μετά την υποβολή ή επανυποβολή του και οι προκύπτουσες διαφοροποιήσεις λαμβάνονται υπόψη σε επόμενο λογαριασμό ή κατά τη σύνταξη αρνητικού λογαριασμού. Όταν συντρέχει περίπτωση σύνταξης αρνητικού λογαριασμού είτε ενδιάμεσα κατά την εξέλιξη του έργου είτε και κατά τον τελικό λογαριασμό, αυτός μπορεί να συνταχθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και το ποσό του πρέπει να καταβληθεί από τον ανάδοχο μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση του λογαριασμού σε αυτόν, άλλως καταπίπτουν ισόποσα σε βάρος του οι εγγυητικές επιστολές που έχουν κατατεθεί στον κύριο του έργου, εφόσον δεν υπάρχει ανεξόφλητο εργολαβικό αντάλλαγμα. Αν ασκηθεί ένσταση κατά του αρνητικού λογαριασμού, η κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής δεν αναστέλλεται.

9. Αν η πληρωμή ενός λογαριασμού καθυστερήσει χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέραν του ενός (1) μήνα από ρητή ή σιωπηρή έγκρισή του, οφείλεται τόκος υπερημερίας, σύμφωνα με την παρ. Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107). Ο ανάδοχος μπορεί να διακόψει τις εργασίες εκτέλεσης του έργου για την ανωτέρω αιτία, είκοσι (20) ημέρες μετά από την κοινοποίηση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία ειδικής έγγραφης δήλωσης.

10. Απαγορεύεται η εκχώρηση του εργολαβικού ανταλλάγματος ή η κατάσχεσή του στα χέρια της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσής του και για έναν (1) μήνα μετά από την περαίωσή του. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η οποτεδήποτε εκχώρηση, εν όλω ή εν μέρει, του πληρωτέου εργολαβικού ανταλλάγματος, όπως αυτό προσδιορίζεται στη σύμβαση του έργου, κατά τη διάρκεια

της εκτέλεσης του έργου, όταν πρόκειται για την κάλυψη οφειλής του αναδόχου από την προμήθεια υλικών και μηχανημάτων προς εκτέλεση του έργου ή από παροχή εργασίας που παρασχέθηκε από εργάτες ή υπαλλήλους αυτού, στην εκτέλεση του έργου. Επιτρέπεται επίσης, ο συμψηφισμός εκκαθαρισμένων απαιτήσεων του κυρίου του έργου κατά του αναδόχου, που προέρχονται από την εκτέλεση άλλων έργων και μέχρι ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) από κάθε λογαριασμό του εκτελούμενου έργου.

11. Μετά τη διενέργεια της παραλαβής και την έγκριση του πρωτοκόλλου ο ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει «τελικό λογαριασμό». Για τον τελικό λογαριασμό εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του παρόντος άρθρου. Ο τελικός λογαριασμός συνοδεύεται υποχρεωτικά από το πρωτόκολλο παραλαβής, αφότου αυτό εγκριθεί αρμοδίως κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 34 του παρόντος Κανονισμού. Με την έγκριση του τελικού λογαριασμού εκκαθαρίζονται οι εκατέρωθεν απαιτήσεις από την σύμβαση εκτέλεσης, εκτός από τις απαιτήσεις που προκύπτουν από μεταγενέστερες διαδικασίες διοικητικής ή δικαστικής επίλυσης διαφορών.

Άρθρο 22

Αναθεώρηση τιμών

1. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης, κατά την εκτέλεση της σύμβασης προβλέπεται αναθεώρηση των πάσης φύσεως συμβατικών τιμών και αμοιβών καθώς και των τιμών των ημερομισθίων, υλικών, μισθωμάτων και μηχανημάτων. Ο Καθορισμός συντελεστών αναθεώρησης τιμών λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες κανονιστικές αποφάσεις κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 153 Ν. 4412/2016.

2. Για την αναθεώρηση τιμών εφαρμόζονται οι όροι της σύμβασης και συμπληρωματικά οι προβλέψεις του άρθρου 153 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 23

Επείγουσες και απρόβλεπτες πρόσθετες εργασίες-Απολογιστικές εργασίες

1. Υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στο επόμενο άρθρο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον παραστεί ανάγκη να εκτελεσθούν επείγουσες και απρόβλεπτες πρόσθετες εργασίες μπορεί να εγκριθεί, από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η εκτέλεσή τους πριν από τη σύνταξη Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών και μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί στο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αξίας της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ.

2. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις εργασίες αυτές, που επιτρέπεται να περιλαμβάνονται στους σχετικούς λογαριασμούς και πριν από την έγκριση Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών (Α.Π.Ε.) και να ενσωματώνονται στον επόμενο Α.Π.Ε. Οι εργασίες, για τις οποίες δεν υπάρχει εγκεκριμένη νέα τιμή, περιλαμβάνονται στους σχετικούς λογαριασμούς με ενδεικτικές τιμές μειωμένες κατά είκοσι τοις εκατό (20%) που θα πραγματοποιούνται με αντικειμενικό τρόπο.

3. Εφόσον έχει προβλεφθεί στα έγγραφα της σύμβασης κονδύλι για απολογιστικές εργασίες, ο ανάδοχος, όταν του δοθεί εντολή από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία κατά την εκτέλεση της σύμβασης έργου, εκτελεί τις αναγκαίες απολογιστικές εργασίες. Στην περίπτωση αυτήν καταβάλλεται στον ανάδοχο και περιλαμβάνεται στον λογαριασμό η πραγματική δαπάνη που προκύπτει, σύμφωνα με τα νόμιμα αποδεικτικά πληρωμής για την εκτέλεση των εργασιών. Η δαπάνη αυτή δεν υπόκειται στην έκπτωση της δημοπρασίας. Καταβάλλεται επίσης στον ανάδοχο, το εργολαβικό ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος του αναδόχου, όπως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Στο ποσοστό αυτό εφαρμόζεται η ρητή ή τεκμαρτή έκπτωση της δημοπρασίας. Εάν απαιτηθεί η εκτέλεση απολογιστικών εργασιών που υπερβαίνουν το προβλεφθέν κονδύλι ή εάν στα έγγραφα της

σύμβασης δεν έχει προβλεφθεί τέτοιο, εφαρμόζονται αναλογικά τα οριζόμενα στο άρθρο 154 παρ. 10 του Ν. 4412/2016. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου συνάπτεται συμπληρωματική σύμβαση με τον ανάδοχο, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 του παρόντος Κανονισμού και του άρθρου 337 Ν. 4412/2016.

Άρθρο 24

Ειδικά θέματα τροποποιήσεων συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους - Αυξομειώσεις εργασιών - Νέες εργασίες

1. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4 του παρόντος Κανονισμού και του άρθρου 337 Ν. 4412/2016, η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται, χωρίς νέα διαδικασία σύναψης, εφόσον ο φορέας κατασκευής του έργου διαπιστώσει, ότι προέκυψε ανάγκη εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται, είτε κατά το είδος είτε κατά την ποσότητα, στο αρχικό ανατεθέν έργο και στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση και οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες κατά την εκτέλεση του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, με την προϋπόθεση ότι οι συμπληρωματικές εργασίες δεν μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωριστούν από την κύρια σύμβαση, χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα για την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή όταν αυτές οι εργασίες, μολοντί μπορούν να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση, είναι απόλυτα αναγκαίες για την τελειοποίησή της χωρίς να μεταβάλλουν τη συνολική της φύση. Εκτός της ανάθεσης συμπληρωματικών εργασιών, η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται και ως προς άλλους όρους της, χωρίς νέα διαδικασία σύναψης, εφόσον η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. διαπιστώσει, ότι η ανάγκη τροποποίησης προέκυψε λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν κατά τους κανόνες της δέουσας επιμέλειας και η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης.

2. Η εκτέλεση του έργου με τις αναγκαίες τροποποιήσεις είναι υποχρεωτική για τον ανάδοχο του έργου και, προκειμένου να υπογραφεί η συμφωνία για την τροποποίηση της αρχικής σύμβασης, απαιτείται γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Για τον καθορισμό τιμών μονάδας στις εργασίες της συμπληρωματικής σύμβασης λαμβάνονται υπόψη οι τιμές της αρχικής σύμβασης και για τον κανονισμό τιμών μονάδας στις νέες εργασίες της συμπληρωματικής σύμβασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος.

3. Κάθε τροποποίηση της σύμβασης συνοδεύεται από Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών (Α.Π.Ε.) που περιλαμβάνει ιδίως, τις ενδείξεις των εργασιών, τις τιμές μονάδας των εργασιών, τα μεγέθη των ποσοτήτων, τις δαπάνες του προϋπολογισμού δημοπράτησης του αρχικά ανατεθέντος έργου, του προϋπολογισμού της αμέσως προηγούμενης σύμβασης και του προϋπολογισμού της προς κατάρτιση νέας σύμβασης. Περιλαμβάνει ακόμη και το κονδύλιο των απρόβλεπτων δαπανών, τη δαπάνη για αναθεώρηση, εφόσον η τελευταία προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης, και τον ΦΠΑ.

4. Με το κονδύλιο των απρόβλεπτων δαπανών που περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση μπορούν να καλύπτονται ιδίως δαπάνες που προκύπτουν από εφαρμογή νέων κανονισμών ή κανόνων που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά από την ανάθεση του έργου, καθώς και από προφανείς παραλείψεις ή σφάλματα της προμέτρησης της μελέτης ή από απαιτήσεις της κατασκευής, οι οποίες καθίστανται απαραίτητες για την αρτιότητα και λειτουργικότητα του έργου, παρά την πλήρη εφαρμογή των σχετικών προδιαγραφών κατά την κατάρτιση των μελετών του έργου. Για τη διάθεση του κονδυλίου των απρόβλεπτων δαπανών συντάσσεται Α.Π.Ε. Τα ποσά των απρόβλεπτων δαπανών ανέρχονται σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για όλες τις συμβάσεις ανεξαρτήτως αξίας. Το ποσό των απρόβλεπτων δαπανών επανυπολογίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης, ανάλογα με την προσφερθείσα έκπτωση, ώστε να διατηρείται σταθερή η ποσοστιαία αναλογία.

5. Οι συμβατικές ποσότητες εργασιών σύμβασης εκτέλεσης έργου επιτρέπεται να μειωθούν και η δαπάνη που εξοικονομείται («επί έλασσον δαπάνη») μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση άλλων εργασιών της ίδιας εργολαβίας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) αναφέρεται ρητά η δυνατότητα αυτή στη Διακήρυξη, τη σύμβαση ή τα συμβατικά τεύχη,

β) δεν τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» ούτε οι προδιαγραφές του έργου, όπως περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη, ούτε καταργείται ομάδα εργασιών της αρχικής σύμβασης,

γ) δεν υπερβαίνει η δαπάνη αυτή, κατά τον τελικό εγκεκριμένο Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών του έργου, ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της συμβατικής δαπάνης ομάδας εργασιών του έργου. Τα ποσά που εξοικονομούνται, εφόσον υπερβαίνουν το ανωτέρω όριο (20%), μειώνουν ισόποσα τη δαπάνη της αξίας σύμβασης χωρίς ΦΠΑ, αναθεωρήσεις και απρόβλεπτες δαπάνες.

6. Αν στον Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών περιλαμβάνονται και εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν τιμές μονάδας, ο πίνακας συνοδεύεται από πρωτόκολλο που κανονίζει τις τιμές για τις εργασίες αυτές. Ο κανονισμός τιμών μονάδας νέων εργασιών γίνεται με υποχρεωτική εφαρμογή κατά σειρά των κατωτέρω περιπτώσεων ως εξής:

α) για εργασίες για τις οποίες υπάρχουν συμβατικές τιμές για παρόμοιες ή ανάλογες εργασίες, οι τιμές καθορίζονται ανάλογα προς αυτές,

β) για εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν παρόμοιες ή ανάλογες συμβατικές τιμές, αλλά περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένα ή συμβατικά αναλυτικά τιμολόγια (αναλύσεις τιμών), οι τιμές καθορίζονται, σύμφωνα με τα τιμολόγια αυτά και

γ) για εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στις προηγούμενες περιπτώσεις, οι τιμές καθορίζονται με βάση τα πραγματικά στοιχεία κόστους.

7. Η εξακρίβωση του κόστους γίνεται ελεύθερα από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, η οποία κατά την κρίση της δύναται να συστήσει για τον σκοπό αυτό σχετική επιτροπή. Για εργασίες που είναι παρεμφερείς προς συμβατικές ή ήδη καθορισμένες νέες, οι τιμές κατά τα παραπάνω συντάσσονται μόνο για τα επιπλέον ή επί έλαττον στοιχεία κόστους. Οι τιμές που κανονίζονται, υπόκεινται στη σχετική έκπτωση της δημοπρασίας, ρητή ή τεκμαρτή. Στις συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης, ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης τεκμαρτή έκπτωση και για τον προσδιορισμό της λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ των άλλων, η φύση του έργου, οι ιδιαιτερότητες και δυσκολίες των εργασιών και κάθε άλλο στοιχείο που προσιδιάζει στο συγκεκριμένο έργο. Κατά τα λοιπά, για την τιμή μονάδας νέας εργασίας που κανονίζεται, σύμφωνα με τις περ. β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 156 παρ. 6 ν. 4412/2016 ως ισχύει κάθε φορά.

8. Οι Α.Π.Ε. και τα Πρωτόκολλα Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών που τους συνοδεύουν συντάσσονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, συνοδεύονται από αιτιολογική έκθεση και υπογράφονται από τον ανάδοχο ανεπιφύλακτα ή με επιφύλαξη. Αν ο ανάδοχος αρνηθεί την υπογραφή, του κοινοποιείται ο Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας και τα Πρωτόκολλα. Στην περίπτωση αυτή, όπως και στην περίπτωση που ο ανάδοχος υπέγραψε τα σχετικά έγγραφα με επιφύλαξη, δικαιούται να υποβάλει ένσταση κατά το άρθρο 35 του παρόντος Κανονισμού. Ο Α.Π.Ε. και τα Πρωτόκολλα νέων τιμών εγκρίνονται με ή χωρίς διορθώσεις από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., στο οποίο διαβιβάζονται μαζί με την τυχόν ένσταση του αναδόχου, τον τρόπο κανονισμού των τιμών και κάθε σχετική πληροφορία. Μετά από την έγκριση του Α.Π.Ε., ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις σχετικές εργασίες χωρίς αυτό να θίγει τα δικαιώματά του για επίλυση της διαφοράς.

Άρθρο 25

Βλάβες στα έργα - Αποζημιώσεις

1. Μέχρι την οριστική παραλαβή ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου για βλάβες από οποιαδήποτε αιτία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης ή αν οφείλονται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του κυρίου του έργου. Αν το έργο ή τμήμα αυτού παραδοθεί για χρήση πριν από την παραλαβή, οι βλάβες, κλοπές ή βανδαλισμοί από τη χρήση, εφόσον δεν οφείλονται σε κακή ποιότητα του έργου, βαρύνουν τον κύριο του έργου, εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται καμιά αποζημίωση για οποιαδήποτε βλάβη επέρχεται στα έργα, για οποιαδήποτε φθορά ή απώλεια υλικών και γενικά για οποιαδήποτε ζημία που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδειότητα αυτού ή του προσωπικού του ή σε μη χρήση των κατάλληλων μέσων ή σε οποιαδήποτε άλλη αιτία. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τις βλάβες που τον βαρύνουν με δικές του δαπάνες.

3. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διορθώσει τις βλάβες του έργου, που διαπιστώνονται κατά τη διάρκεια της κατασκευής και μέχρι την οριστική παραλαβή, μέσα σε εύλογη προθεσμία που του τάσσεται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να εκτελέσει τη διόρθωση σε βάρος του αναδόχου με οποιονδήποτε τρόπο, με την επιφύλαξη πάντοτε του δικαιώματός της να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο. Αν η βλάβη δεν είναι ουσιώδης και η διόρθωσή του απαιτεί δυσανάλογες δαπάνες, μπορεί να γίνεται ανάλογη μείωση του εργολαβικού ανταλλάγματος.

4. Για να αναγνωρισθεί η αποζημίωση των βλαβών που προξενήθηκαν από ανωτέρα βία ο ανάδοχος πρέπει να δηλώσει γραπτώς στη Διευθύνουσα Υπηρεσία το είδος και την έκταση των βλαβών, καθώς και τη δαπάνη για την επανόρθωσή της κατά το μέτρο που μπορεί αυτή να εκτιμηθεί. Η δήλωση περιλαμβάνει επίσης υποχρεωτικά περιγραφή της αιτίας των βλαβών, που χαρακτηρίζεται ως ανωτέρα βία και αίτημα αποζημίωσης για αποκατάστασή τους. Η δήλωση υποβάλλεται σε ανατρεπτική προθεσμία πέντε (5) ημερών από την επέλευση της βλάβης. Αν πρόκειται για έργο που έχει περατωθεί και δεν έχει ακόμα παραληφθεί, η προθεσμία αυτή ορίζεται σε είκοσι (20) ημέρες. Ο επιβλέπων προβαίνει αμέσως σε αυτοψία για την εξακρίβωση του περιεχομένου της δήλωσης μαζί με τον ανάδοχο και συντάσσει σχετική έκθεση. Εφόσον η βλάβη αποδίδεται σε ανωτέρα βία, εξετάζεται επίσης η ύπαρξη ευθύνης του αναδόχου προς αποφυγή ή μετριασμό της βλάβης, προσδιορίζονται με λεπτομέρεια το είδος και η έκταση των βλαβών και προτείνονται ο τρόπος και η δαπάνη που απαιτείται για την επανόρθωσή τους. Ο ανάδοχος, εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης, γνωστοποιεί στη Διευθύνουσα Υπηρεσία αν συμφωνεί με το περιεχόμενο αυτής, άλλως τεκμαίρεται η αποδοχή της. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών, εκδίδει απόφαση με την οποία αποδέχεται, τροποποιεί ή απορρίπτει, μερικά ή συνολικά την έκθεση του επιβλέποντος. Κατά της ανωτέρω απόφασης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας χωρεί ένσταση. Η ένσταση είναι απαράδεκτη, εφόσον η απόφαση υιοθετεί την έκθεση και αυτή έγινε δεκτή από τον ανάδοχο χωρίς επιφύλαξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα παράγραφο.

5. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει άμεσα, μετά την απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, τις εργασίες προς αποκατάσταση της βλάβης. Αν από τις βλάβες που προξενήθηκαν στα έργα δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια προσώπων ή για πρόκληση σημαντικών ζημιών σε τρίτους ή περαιτέρω σημαντικής βλάβης των έργων, η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να εγκρίνει την κατασκευή αναγκαιών επειγόντων έργων, στο μέτρο του δυνατού, έστω και αν αυτά δεν αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης που συνήφθη με τον ανάδοχο. Ο ανάδοχος είναι

υποχρεωμένος να προβεί στην κατασκευή των διατασσόμενων εργασιών χωρίς χρονοτριβή, διαθέτοντας γι' αυτό όλο το δυναμικό της οργάνωσής του. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί, αν διαπιστώσει αδυναμία του αναδόχου για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων, να εγκρίνει την κατασκευή μέρους ή και του συνόλου των διατασσόμενων εργασιών με οποιονδήποτε άλλον πρόσφορο τρόπο.

Άρθρο 26

Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου

1. Απαιτείται η εκπόνηση και εφαρμογή Προγράμματος Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.) σε κάθε έργο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., του οποίου ο προϋπολογισμός δημοπράτησης, υπερβαίνει το ποσό 1.500.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις των αποφάσεων ΔΕΕΠ/οικ.502/13.10.2000 (Β' 1265), ΔΙΠΑΔ/οικ. 611/ 24.7.2001 (Β' 1013), ΔΙΠΑΔ/οικ.501/1.7.2003 (Β' 928) του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή τις εκάστοτε ισχύουσες κάθε φορά κανονιστικές αποφάσεις. Η εν λόγω υποχρέωση ισχύει και σε περίπτωση κατασκευής έργου με το σύστημα μελέτη – κατασκευή.

2. Το Π.Π.Ε. αποτελεί εσωτερικό κανονιστικό έγγραφο του έργου, ενσωματώνει και κωδικοποιεί όλες τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών, περιγράφει τις φάσεις ανάπτυξης του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες, είναι σε πλήρη εναρμόνιση και περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα του έργου, καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του έργου και τον τρόπο και τις λεπτομέρειες συγκέντρωσης και αρχειοθέτησης των στοιχείων κατά την κατασκευή, ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας. Το Π.Π.Ε. παρέχει όλα τα εργαλεία παρακολούθησης του έργου, συγκέντρωσης των στοιχείων, τεκμηρίωσης των εργασιών που έχουν εκτελεστεί και αρχειοθέτησής τους κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στα έγγραφα της σύμβασης.

3. Υπό την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων όρων στα έγγραφα της σύμβασης, το Π.Π.Ε. υποβάλλεται από τον ανάδοχο εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερών από την υπογραφή του συμφωνητικού ανάθεσης και εγκρίνεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, με ή χωρίς διορθώσεις, εντός προθεσμίας εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερών από την υποβολή του, άλλως τεκμαίρεται ότι έχει εγκριθεί σιωπηρά. Οι τυχόν αλλαγές στα στοιχεία του Π.Π.Ε. ενσωματώνονται σε αυτό χωρίς να απαιτείται επανυποβολή και έγκρισή του.

Άρθρο 27

Ακαταλληλότητα υλικών – Ελαττώματα του έργου - Παράλειψη συντήρησης

1. Η παραλαβή και ο έλεγχος της ποιότητας των υλικών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του έργου ή ενσωματώνονται σε αυτό, γίνεται από έναν (1) ή περισσότερους τεχνικούς του άρθρου 10 από την πλευρά του αναδόχου, ο οποίος συντάσσει και υποβάλει υπεύθυνη δήλωση προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, με την οποία βεβαιώνει και την αλήθεια του περιεχομένου της. Παράλειψη σύνταξης και υποβολής της σχετικής δήλωσης συνιστά κώλυμα υποβολής κάθε επόμενου λογαριασμού.

2. Αν κατά την κατασκευή των έργων η επίβλεψη θεωρεί, ότι τα προς χρησιμοποίηση υλικά δεν πληρούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών ή γενικά είναι ακατάλληλα, διατάσσεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία η μη χρησιμοποίηση των υλικών. Αν ο ανάδοχος διαφωνεί, τα υλικά δεν χρησιμοποιούνται προτού κριθεί η καταλληλότητά τους από εργαστηριακό ή άλλο έλεγχο που γίνεται από αναγνωρισμένα εργαστήρια. Η δαπάνη για τις εργαστηριακές έρευνες προκαταβάλλεται από τον ανάδοχο και τον βαρύνει τελικά, αν αποδειχθεί η ακαταλληλότητα των υλικών.

3. Αν κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων μέχρι την παραλαβή, οποιαδήποτε εργασία παρουσιάσει ελαττώματα που δεν αποκαθίστανται από τον ανάδοχο, κοινοποιείται σε αυτόν ειδική διαταγή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Με την ειδική διαταγή προσδιορίζονται τα ελαττώματα, καθορίζεται αν είναι ουσιώδη, επουσιώδη ή και επικίνδυνα και τάσσεται εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους. Αν το ελάττωμα δεν είναι ουσιώδες και η αποκατάστασή του απαιτεί δυσανάλογες δαπάνες, με την ειδική διαταγή καθορίζεται ποσοστό μείωσης της αμοιβής του αναδόχου για τις αντίστοιχες εργασίες. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η διαταγή μπορεί να περιλαμβάνει και την εκτέλεση ορισμένων εργασιών για τον περιορισμό του ελαττώματος.

4. Ο ανάδοχος δύναται να ασκήσει ένσταση στην περίπτωση της ειδικής διαταγής της παρ. 3, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίησή της, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 35 του παρόντος Κανονισμού. Με την ένσταση δεν αναστέλλεται η υποχρέωση εκτέλεσης των εργασιών.

5. Αν ο ανάδοχος δεν αποκαταστήσει τις πλημμέλειες μέσα στην προθεσμία που τάσσεται σε αυτόν με την ειδική διαταγή ή μετά την έκδοση απόφασης επί της ένστασης, τότε οι εργασίες αποκατάστασης της πλημμέλειας μπορεί να εκτελεσθούν με μέριμνα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας με οποιονδήποτε τρόπο σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου με την επιφύλαξη εφαρμογής και των λοιπών κυρώσεων κατά του αναδόχου που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό.

6. Οι διατάξεις των παρ. 3 έως 5 εφαρμόζονται ανάλογα και για την περίπτωση που ο ανάδοχος παραλείπει τις υποχρεώσεις του για τη συντήρηση των έργων για όσο διάστημα τον βαρύνει η συντήρηση αυτή.

7. Οι εργασίες που παρουσιάζουν ουσιώδη ελαττώματα δεν περιλαμβάνονται σε λογαριασμούς. Οι εργασίες που παρουσιάζουν επουσιώδη ελαττώματα περιλαμβάνονται σε λογαριασμούς με μειωμένη τιμή, όπως καθορίζεται στην ειδική διαταγή μέχρι την αποκατάσταση των ελαττωμάτων. Αν το ελάττωμα αποκαλυφθεί αφού έχουν περιληφθεί σε λογαριασμό οι εργασίες, η περικοπή γίνεται στον αμέσως επόμενο λογαριασμό και, εφόσον αυτός δεν επαρκεί, στους επόμενους ή στον τελικό λογαριασμό, μέχρι πλήρους εξόφλησης.

Άρθρο 28

Έκπτωση αναδόχου

1. Αν ο ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση, τον παρόντα Κανονισμό ή τον νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος από την εργολαβία. Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά κατά του αναδόχου αν συντρέχει οποιαδήποτε από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Καθυστερήσει υπαίτια, πέραν του μηνός από της υπογραφής της σύμβασης ή από άλλο χρονικό σημείο που ορίζεται με τα έγγραφα της σύμβασης, την έναρξη των εργασιών ή την υποβολή του αναλυτικού χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα και με όσα προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Υπερβεί με υπαιτιότητά του, για χρόνο περισσότερο του μηνός, τον προβλεπόμενο στη σύμβαση χρόνο για την ολοκλήρωση της εργοταξιακής του ανάπτυξης.

γ) Υπερβεί με υπαιτιότητά του κατά δύο (2) τουλάχιστον μήνες, τμηματική προθεσμία του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά με τα έγγραφα της σύμβασης. Κατ' εξαίρεση, αν η εκτέλεση των εργασιών καθυστερεί, αλλά ο ανάδοχος έχει ήδη εκτελέσει εργασίες που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) του συμβατικού αντικειμένου, όπως έχει διαμορφωθεί με τις υπογραφείσες συμπληρωματικές συμβάσεις, είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης των προθεσμιών προς το συμφέρον του έργου, έστω κι αν η

καθυστέρηση των εργασιών οφείλεται σε υπαιτιότητά του. Η παράταση χορηγείται στην περίπτωση αυτήν χωρίς αναθεώρηση τιμών, εφόσον προβλέπεται τέτοια, και με επιβολή ποινικών ρητρών για παραβίαση προθεσμιών.

δ) Οι εργασίες του είναι συστηματικά κακότεχνες ή τα υλικά που χρησιμοποιεί δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές. Για να κηρυχθεί ο ανάδοχος έκπτωτος για τον λόγο αυτόν πρέπει να έχει προηγηθεί, τουλάχιστον μία φορά, η εφαρμογή του άρθρου 27 του παρόντος, περί ακαταλληλότητας υλικών - ελαττωμάτων - παράλειψης συντήρησης, για την αποκατάσταση των κακοτεχνιών του έργου και να έχει απορριφθεί η ασκηθείσα κατ' άρθρο 35 ένστασή του.

ε) Παρεκκλίνει επανειλημμένα από τα εγκεκριμένα σχέδια ή παραλείπει συστηματικά την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων ή προστασίας του περιβάλλοντος. Για να κινηθεί η διαδικασία έκπτωσης στην περίπτωση αυτήν απαιτείται η κοινοποίηση δύο (2) τουλάχιστον σχετικών εγγράφων προειδοποιήσεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς τον ανάδοχο.

στ) Διαπιστωθεί, ότι προσκόμισε πλαστή εγγυητική επιστολή ή ότι προσκόμισε πλαστά δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου, κατά την υπογραφή της σύμβασης.

2. Αν υφίσταται λόγος έκπτωσης, με εξαίρεση την περίπτωση του άρθρου 6 παρ. 2 του παρόντος Κανονισμού, κοινοποιείται στον ανάδοχο, με δικαστικό επιμελητή, ειδική πρόσκληση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η οποία περιλαμβάνει περιγραφή ενεργειών ή εργασιών που πρέπει να εκτελέσει ο ανάδοχος εντός εύλογης προθεσμίας, με εκτίμηση του κόστους, εφόσον αφορά τιμολογούμενες εργασίες. Η τασσόμενη προθεσμία πρέπει να είναι εύλογη, δηλαδή ανάλογη του χρόνου που απαιτείται κατά την κοινή αντίληψη για την εκτέλεση των εργασιών ή των ενεργειών. Δεν μπορεί πάντως να είναι μικρότερη από δέκα (10) ημέρες, ούτε και μεγαλύτερη από τριάντα (30) ημέρες. Όταν ζητείται η λήψη μέτρων για την αποτροπή επείγοντος κινδύνου, η προθεσμία που τάσσεται μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών.

Κατ' εξαίρεση δεν απαιτείται η κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης και η έκπτωση κηρύσσεται άμεσα, ύστερα από προηγούμενη ακρόαση, κατόπιν κλήσης η οποία επιδίδεται προ πέντε (5) ημερών, με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, στις περιπτώσεις που ο ανάδοχος υποπίπτει, αποδεδειγμένα, σε ένα από τα αδικήματα ή τα πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν τον αποκλεισμό του, σύμφωνα με τη διακήρυξη του διαγωνισμού στον οποίο αναδείχθηκε ανάδοχος, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των παρ. 3 έως 8 του παρόντος άρθρου. Παρά την κοινοποίηση της ειδικής πρόσκλησης και τις προθεσμίες που τάσσονται για την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών ή ενεργειών, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί τις εκ της συμβάσεως υποχρεώσεις του, για την εμπρόθεσμη εκτέλεση των έργων ή τμημάτων του και υφίσταται τις νόμιμες συνέπειες από την υπέρβαση των συμβατικών προθεσμιών.

3. Αν η προθεσμία που τέθηκε με την ειδική πρόσκληση παρήλθε χωρίς ο ανάδοχος να συμμορφωθεί με το περιεχόμενό της, κηρύσσεται έκπτωτος με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η οποία κοινοποιείται σε αυτόν με δικαστικό επιμελητή. Αν κατά της απόφασης έκπτωσης δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα ένσταση ή αν απορριφθεί η ένσταση, η έκπτωση καθίσταται οριστική. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα ένσταση, αναστέλλονται οι συνέπειες της έκπτωσης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί και ο ανάδοχος υποχρεούται να συνεχίσει τις εργασίες της εργολαβίας. Μεταξύ των λόγων αποδοχής της ένστασης κατά της έκπτωσης μπορεί να περιλαμβάνεται και η καταφανής βελτίωση του ρυθμού ή της ποιότητας των εκτελούμενων εργασιών, ώστε να πιθανολογείται βάσιμα η έγκαιρη και έντεχνη εκτέλεση του έργου.

4. Κατά του οριστικά έκπτωτου αναδόχου επέρχονται αθροιστικά οι εξής συνέπειες:

α) Καθίσταται άμεσα απαιτητό το αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής και εισπράττεται από τον κύριο του έργου με κατάπτωση ανάλογου ποσού της αντίστοιχης εγγύησης.

β) Καταπίπτει υπέρ του κυρίου του έργου, ως ειδική ποινική ρήτρα, το σύνολο των εγγυήσεων για την καλή εκτέλεση του έργου και κατά μέγιστο μέχρι το υπολειπόμενο προς κατασκευή ποσό της σύμβασης και εφόσον ληφθεί υπόψη προς επιστροφή αρνητικός λογαριασμός.

γ) Καταπίπτει το σύνολο των ποινικών ρητρών που προβλέπονται για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας περαίωσης του έργου και για τις τμηματικές προθεσμίες. Οι ποινικές ρήτρες περιλαμβάνονται στον εκκαθαριστικό λογαριασμό της έκπτωτης εργολαβίας.

5. Αν η έκπτωση καταστεί οριστική, ο ανάδοχος αποξενώνεται και αποβάλλεται αμέσως από το έργο και η εργολαβία εκκαθαρίζεται το συντομότερο δυνατό. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να επιτραπεί στον έκπτωτο ανάδοχο να συμπληρώσει ημιτελείς εργασίες, ώστε να καταστεί δυνατή η επιμέτρησή τους ή να εκτελέσει εργασίες προς άρση ή αποτροπή κινδύνων. Για την εκκαθάριση της εργολαβίας, η απόφαση οριστικοποίησης της έκπτωσης ή η τελευταία ημέρα της προθεσμίας ένστασης αν αυτή δεν ασκήθηκε, αποτελεί συγχρόνως και βεβαίωση περαίωσης του έργου, καλείται δε, ο έκπτωτος ανάδοχος να υποβάλει εντός προθεσμίας ενός (1) μήνα την τελική επιμέτρηση των εργασιών που έχει εκτελέσει. Αν ο ανάδοχος αμελήσει την υποχρέωσή του αυτήν εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η Διευθύνουσα Υπηρεσία προβαίνει στη σύνταξη της τελικής επιμέτρησης, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των σχετικών διατάξεων του παρόντος Κανονισμού.

6. Στον εκκαθαριστικό λογαριασμό περιλαμβάνεται το σύνολο των ποινικών ρητρών της παρ. 4 και κάθε άλλη εκκαθαρισμένη απαίτηση κατά του έκπτωτου αναδόχου. Αν ο εκκαθαριστικός λογαριασμός είναι αρνητικός, η διαφορά εισπράττεται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Αν κατά την παραλαβή των εργασιών της έκπτωτης εργολαβίας, προκύψουν διαφορές στα ποσά του εκκαθαριστικού λογαριασμού, συντάσσεται νέος τελικός λογαριασμός, αλλιώς ο εκκαθαριστικός λογαριασμός ισχύει ως τελικός.

7. Αν, μετά από την οριστικοποίηση της έκπτωσης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποφασίσει την ολοκλήρωση του έργου, δύναται να προσκαλεί, μέσα σε ορισμένη, τασσόμενη προς τούτο, προθεσμία τον επόμενο κατά σειρά μειοδότη του διαγωνισμού, στον οποίο αναδείχθηκε ο έκπτωτος ανάδοχος και του προτείνει να αναλάβει αυτός το έργο ολοκλήρωσης της έκπτωτης εργολαβίας, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που υπέβαλε στον διαγωνισμό. Η ανωτέρω δυνατότητα του Διοικητικού Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. θα πρέπει να προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Η σύμβαση εκτέλεσης συνάπτεται, εφόσον περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. έγγραφη και ανεπιφύλακτη αποδοχή της. Η άπρακτη πάροδος της ταχθείσας προθεσμίας θεωρείται ως απόρριψη της πρότασης. Αν ο ανωτέρω μειοδότης δεν δεχθεί την πρόταση σύναψης σύμβασης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να προσκαλεί τους επόμενους κατά σειρά μειοδότες, ακολουθώντας κατά τα λοιπά την ίδια διαδικασία, ως περιγράφεται πιο πάνω.

8. Εφόσον η εργολαβική σύμβαση έχει ανατεθεί με το σύστημα μελέτης-κατασκευής, σε περίπτωση έκπτωσης του αναδόχου κατά το στάδιο κατασκευής του έργου, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. έχει δικαίωμα να ολοκληρώσει το έργο, σύμφωνα με τη μελέτη του έκπτωτου αναδόχου, χωρίς καμία αποζημίωση αυτού ή των μελετητών.

Άρθρο 29

Διακοπή εργασιών – Διάλυση της σύμβασης - Ματαίωση διάλυσης - Αποζημίωση αναδόχου λόγω διάλυσης της σύμβασης

1. Η σύμβαση διαλύεται με την κοινοποίηση στον ανάδοχο διαταγής της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για οριστική διακοπή των εργασιών, εκτός αν με τη διαταγή αυτήν ορίζεται μεταγενέστερος χρόνος διάλυσης.

2. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης, τη διάλυση της σύμβασης μπορεί να ζητήσει και ο ανάδοχος, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν μετά από την υπογραφή της σύμβασης καθυστερήσει η έναρξη των εργασιών περισσότερο από τρεις (3) μήνες με υπαιτιότητα του κυρίου του έργου.

β) Αν οι εργασίες, ύστερα από την έναρξή τους, διακοπούν είτε με διαταγή είτε από υπαιτιότητα του κυρίου του έργου για διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση της διαταγής διακοπής ή από την υποβολή ειδικής δήλωσης του αναδόχου της παρ. 6, εφόσον η δήλωση αυτή έγινε δεκτή.

γ) Σε περίπτωση διακοπής για καθυστέρηση πληρωμών, μετά τρίμηνο από τη δήλωση διακοπής των εργασιών.

3. Η αίτηση διάλυσης της σύμβασης εκ μέρους του αναδόχου επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, η οποία τη διαβιβάζει αμελλητί, με εισήγησή της περί της βασιμότητας ή μη των αιτιάσεων του αναδόχου, προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και αυτό αποφασίζει επί της αιτήσεως εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών. Με την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας τεκμαίρεται η σιωπηρή απόρριψη της αιτήσεως. Η αποδοχή της διάλυσης επέχει τη θέση της βεβαίωσης για την περαίωση των εργασιών.

4. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος συμφωνεί, μπορεί να ματαιωθεί η διάλυση, αφού αποζημιωθεί ο ανάδοχος για τις θετικές του μόνο ζημίες που προκλήθηκαν από την καθυστέρηση της έναρξης ή τη διακοπή των εργασιών. Για τη ματαίωση της διάλυσης, ο ανάδοχος υποβάλλει οίκοθεν ή ύστερα από πρόσκληση της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. σχετική αίτηση με στοιχεία υπολογισμού της αποζημίωσης που αξιώνει. Η ματαίωση διάλυσης της σύμβασης και η σχετική αποζημίωση εγκρίνονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.. Η έγκριση ματαίωσης της διάλυσης γίνεται μετά από προηγούμενη γραπτή αποδοχή του ύψους της αποζημίωσης από τον ανάδοχο. Με την έγκριση της ματαίωσης μπορεί να εγκριθούν και οι αναγκαίες προσαρμογές στις προθεσμίες του έργου.

5. Σε όλες τις περιπτώσεις, που διαλύεται η σύμβαση από τον κύριο του έργου και υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι το χρόνο εκείνον έχουν εκτελεσθεί εργασίες αξίας μικρότερης από τα τρία τέταρτα (3/4) του αρχικού συμβατικού ποσού χωρίς αναθεώρηση, εφόσον προβλέπεται, καθώς και στις περιπτώσεις που διαλύεται η σύμβαση με αίτηση του αναδόχου, καταβάλλεται στον ανάδοχο, εκτός από την αξία των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί, και εύλογη αποζημίωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 163 του ν. 4412/2016, αναλόγως εφαρμοζόμενου.

6. Αν υπάρχει υπαιτιότητα του κυρίου του έργου, για διακοπή των εργασιών, ο ανάδοχος υποβάλλει ειδική δήλωση διακοπής των εργασιών στη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Με τη δήλωση αυτήν καθορίζεται συγκεκριμένα η υπαιτιότητα, που αποδίδεται στον κύριο του έργου, η οποία προκαλεί τη διακοπή των εργασιών, περιγράφονται τα τμήματα του έργου που έχουν εκτελεστεί, καθώς και τα τμήματα που υπολείπονται για εκτέλεση και αιτιολογείται για καθένα από αυτά η έλλειψη δυνατότητας κατασκευής, λόγω της υπαιτιότητας του κυρίου του έργου. Δήλωση που δεν περιλαμβάνει τα ανωτέρω στοιχεία, δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

7. Μετά από την υποβολή της ειδικής δήλωσης κατά την παρ. 6, η Διευθύνουσα Υπηρεσία εκδίδει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μήνα, απόφαση που αποδέχεται ή απορρίπτει το περιεχόμενο της δήλωσης, άλλως, σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της ανωτέρω προθεσμίας τεκμαίρεται η σιωπηρή απόρριψη της ειδικής δήλωσης.

8. Αν ο ανάδοχος πτωχεύσει ή αποβιώσει, η σύμβαση διαλύεται αυτοδίκαια. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 167 παρ. 2 – 4 του ν. 4412/2016.

9. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. διατηρεί το δικαίωμα μονομερούς λύσης της συναφθείσας σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 338 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

Άρθρο 30

Υπεργολαβία κατά την εκτέλεση – Όροι και διαδικασία

1. Όταν συνάπτεται σύμβαση μίσθωσης έργου μεταξύ του αναδόχου και άλλης εργοληπτικής επιχείρησης ή μη, για την κατασκευή μέρους του έργου που έχει αναληφθεί από τον ανάδοχο (υπεργολαβία), ο υπεργολάβος δεν μπορεί να εγκατασταθεί νόμιμα στο έργο και να εκτελέσει εργασίες, χωρίς την προηγούμενη έγκριση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

2. Ο υπεργολάβος οφείλει να διαθέτει τα αντίστοιχα προσόντα για την εκτέλεση του έργου που αναλαμβάνει και σε περίπτωση εργοληπτικής επιχείρησης να ανήκει σε τάξη και κατηγορία έργου, αντίστοιχη με το ποσό της σύμβασης μίσθωσης έργου, και να διαθέτει όσα τυχόν επιπλέον προσόντα απαιτούνται από τα έγγραφα της σύμβασης.

3. Ο ανάδοχος, πριν από την εγκατάσταση του υπεργολάβου στο έργο, γνωστοποιεί στον κύριο του έργου τη σύμβαση υπεργολαβίας. Στο συμφωνητικό της υπεργολαβίας πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα οι εργασίες ή το μέρος του έργου που αναλαμβάνει ο υπεργολάβος, καθώς και η αξία της σύμβασης υπεργολαβίας. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. διατηρεί το δικαίωμα να απαιτήσει την προσκόμιση και περαιτέρω δικαιολογητικών για την έγκριση της υπεργολαβίας και ιδίως όσων αναφέρονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 166 ν. 4412/2016.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί με απόφασή του, που εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την ανωτέρω γνωστοποίηση, να μην εγκρίνει την υπεργολαβία αυτήν, διαφορετικά τεκμαίρεται η αποδοχή της. Μέχρι την έγκριση της υπεργολαβίας ή μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται η σύμπραξη του υπεργολάβου και οποιαδήποτε ανάμιξη αυτού στην κατασκευή του έργου.

Άρθρο 31

Βεβαίωση περάτωσης εργασιών

1. Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του έργου, ο επιβλέπων αναφέρει εγγράφως στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε διάστημα δέκα πέντε (15) ημερών από τη λήξη του εγκεκριμένου χρόνου περαίωσης, αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης. Αν τα έργα δεν έχουν περατωθεί ή έχουν περατωθεί, αλλά οι εργασίες κρίνονται απορριπτέες ή ελαττωματικές, με ουσιώδεις ή επουσιώδεις ελλείψεις που πρέπει να αποκατασταθούν, ο υπόχρεος του προηγούμενου εδαφίου αναφέρει εντός της άνω προθεσμίας τα παραπάνω με έκθεσή του προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

2. Αν οι εργασίες έχουν περατωθεί, η Διευθύνουσα Υπηρεσία εκδίδει βεβαίωση για την ημέρα κατά την οποία περατώθηκαν οι εργασίες του έργου (βεβαίωση περάτωσης των εργασιών), την οποία κοινοποιεί στον ανάδοχο. Εάν η βεβαίωση δεν εκδοθεί μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την

κοινοποίηση της έκθεσης της παρ. 1, τότε θεωρείται ότι έχει εκδοθεί αυτοδίκαια είκοσι (20) ημέρες μετά από την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής έγγραφης όχλησης. Η βεβαίωση περάτωσης των εργασιών δεν αναπληρώνει την παραλαβή των έργων, η οποία διενεργείται κατά τις διατάξεις του παρόντος περί παραλαβής.

3. Αν στις εργασίες που έχουν περατωθεί διαπιστωθούν επουσιώδεις μόνο ελλείψεις που δεν επηρεάζουν τη λειτουργικότητα του έργου, η Διευθύνουσα Υπηρεσία γνωστοποιεί με διαταγή της προς τον ανάδοχο τις ελλείψεις, που έχουν επισημανθεί και τάσσει εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους. Στην περίπτωση αυτήν η βεβαίωση περάτωσης εκδίδεται μετά από την εμπρόθεσμη αποκατάστασή των ελλείψεων.

4. Αν οι εργασίες δεν έχουν περατωθεί ή οι ελλείψεις που διαπιστώθηκαν δεν είναι επουσιώδεις ή αν δεν περατώθηκαν από τον ανάδοχο εμπρόθεσμα οι εργασίες αποκατάστασης επουσιωδών ελλείψεων, σύμφωνα με την παρ. 3 εφαρμόζονται, ανάλογα με την περίπτωση, τα άρθρα 27 και 28 του παρόντος Κανονισμού.

5. Κατά των αποφάσεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας που εκδίδονται στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου χωρεί ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 35 του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 32

Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των έργων

1. Ο χρόνος εγγύησης, κατά τον οποίο ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου και υποχρεούται στη συντήρησή του, ορίζεται γενικά σε δεκαπέντε (15) μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση των εργασιών. Με τα συμβατικά τεύχη δύναται να ορίζεται και μεγαλύτερος ή μικρότερος χρόνος εγγύησης.

2. Κατά τον χρόνο εγγύησης και υποχρεωτικής συντήρησης, και υπό την επιφύλαξη όσων ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να επιθεωρεί τακτικά τα έργα, να τα διατηρεί σε ικανοποιητική κατάσταση και να αποκαθιστά κάθε βλάβη τους. Ως συντήρηση νοείται, για τις ανάγκες του παρόντος, η αποκατάσταση βλαβών οι οποίες οφείλονται στην εκτέλεσή του έργου κατά παράβαση των κανόνων της τεχνικής, εκτός αν άλλως ορίζεται στη σύμβαση.

3. Εργασίες για την αποκατάσταση βλαβών, κλοπών ή βανδαλισμών από τη χρήση, εφόσον δεν οφείλονται σε κακή ποιότητα του έργου, εκτελούνται με έγκριση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και η δαπάνη αποδίδεται στον ανάδοχο. Αν ο ανάδοχος παραλείπει τις υποχρεώσεις του για τη συντήρηση των έργων κατά τον χρόνο εγγύησης, οι απαραίτητες εργασίες μπορεί να εκτελεσθούν από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. με οποιονδήποτε τρόπο σε βάρος και για λογαριασμό του υπόχρεου αναδόχου ή, όπως αλλιώς προβλέπεται στα συμβατικά τεύχη.

Άρθρο 33

Διοικητική Παραλαβή για χρήση

1. Οποτεδήποτε πριν από την παραλαβή, το έργο ή αυτοτελή του τμήματα που έχουν περατωθεί, μπορούν να παραδοθούν σε χρήση, ύστερα από τη διενέργεια σχετικής διοικητικής παραλαβής. Η διοικητική παραλαβή γίνεται με πρωτόκολλο μεταξύ της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, του επιβλέποντος και του αναδόχου. Αν ο ανάδοχος κληθεί και δεν παραστεί ή αρνηθεί την υπογραφή του πρωτοκόλλου, αυτό συντάσσεται από τους λοιπούς, με σχετική μνεία.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο διοικητική παραλαβή για χρήση γίνεται αμέσως μετά την περάτωση των εργασιών του έργου ή αυτοτελών τμημάτων του, εφόσον αυτό προβλέπεται από τα συμβατικά τεύχη. Αν δεν υπάρχει τέτοια πρόβλεψη, μπορεί η διοικητική παραλαβή να γίνει ύστερα

από απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Αν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται η εκτέλεση των εργασιών παράλληλα προς τη χρήση του έργου, δεν απαιτείται η διενέργεια διοικητικής παραλαβής. Η διοικητική παραλαβή για χρήση δεν αναπληρώνει τη διενέργεια της παραλαβής του έργου.

Άρθρο 34

Παραλαβή - Απόσβεση δικαιωμάτων αναδόχου

1. Το έργο παραλαμβάνεται μετά τη βεβαίωση περάτωσης των εργασιών. Με την παραλαβή ελέγχονται οι εργασίες ποσοτικά και ποιοτικά, κατόπιν ελέγχου περί της καλής κατάστασης των εργασιών. Οι εργασίες συμπληρωματικών συμβάσεων παραλαμβάνονται μαζί με τις εργασίες της αρχικής σύμβασης. Απαραίτητα στοιχεία για την παραλαβή κάθε έργου που διέπεται από τον παρόντα Κανονισμό είναι ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.), το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.), το μητρώο του έργου και τα σχέδια «όπως κατασκευάστηκε» σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία και τις εκάστοτε ισχύουσες κανονιστικές αποφάσεις. Εφόσον προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης, ο ανάδοχος συντάσσει επίσης φάκελο προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας, με βάση το μητρώο του έργου και εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του έργου.

2. Η παραλαβή ξεκινά να διενεργείται μέσα σε οχτώ (8) μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου, δηλαδή από την ημερομηνία που στη σχετική βεβαίωση αναφέρεται ως ημερομηνία που αυτό περατώθηκε, εφόσον υποβληθούν από τον ανάδοχο, μέσα σε δύο (2) μήνες από την κοινοποίηση της βεβαίωσης παράτωσης, η τελική επιμέτρηση και το μητρώο του έργου, το οποίο περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία του έργου «όπως κατασκευάστηκε». Αν η τελική επιμέτρηση και το μητρώο του έργου υποβληθούν από τον ανάδοχο μεταγενέστερα, η πιο πάνω προθεσμία για την έναρξη διενέργειας της παραλαβής αρχίζει από την υποβολή της τελικής επιμέτρησης και του μητρώου του έργου. Αν δεν υποβληθεί τελική επιμέτρηση και το μητρώο έργου από τον ανάδοχο, η προθεσμία για τη διενέργεια της παραλαβής αρχίζει από την κοινοποίηση στον ανάδοχο της τελικής επιμέτρησης που συντάχθηκε από την Διευθύνουσα Υπηρεσία.

3. Η παραλαβή ολοκληρώνεται μετά την πάροδο του χρόνου υποχρεωτικής από τον ανάδοχο συντήρησης. Πρέπει να διενεργηθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από τότε που λήγει ο χρόνος εγγύησης. Αν η παραλαβή δεν διενεργηθεί μέσα σε αυτήν την προθεσμία, θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια εξήντα (60) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής ειδικής όχλησης.

4. Για τη διενέργεια της παραλαβής το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ορίζει επιτροπή παραλαβής, αφού προηγουμένως η Διευθύνουσα Υπηρεσία ανακοινώσει την περάτωση των εργασιών και την υποβολή ή σύνταξη της τελικής επιμέτρησης. Τα μέλη της επιτροπής είναι κάτοχοι τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος του πανεπιστημιακού τομέα ή/ και τεχνολογικού εκπαιδευτικού ιδρύματος και ο αριθμός και οι ιδιότητές τους καθορίζονται ελεύθερα από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Για την παραλαβή συντάσσεται πρωτόκολλο που υπογράφεται υποχρεωτικά από όλα τα μέλη της επιτροπής και από τον τελευταίο επιβλέποντα. Επίσης, υπογράφεται από τον ανάδοχο που παραδίδει το έργο και, εάν αυτός αρνηθεί να υπογράψει το πρωτόκολλο, του επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή και εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου.

5. Η επιτροπή παραλαβής συνέρχεται και διενεργεί την παραλαβή με πρωτοβουλία και ευθύνη του προέδρου της. Η επιτροπή παραλαβής παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά, ελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, όπως διορθώνονται από τους ελέγχους που γίνονται, χωρίς να δεσμεύεται από τα περιεχόμενα του τελικού συνοπτικού επιμετρητικού πίνακα, στον οποίο μπορεί να επέμβει διορθωτικά, αιτιολογεί τις τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που έχουν

εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων. Η επιτροπή επίσης ελέγχει κατά το δυνατόν την ποιότητα των εργασιών και αναγράφει στο πρωτόκολλο τις παρατηρήσεις της, ιδίως για τις εργασίες που κρίνονται απορριπτέες ή ελαττωματικές, ουσιώδεις ή επουσιώδεις, που πρέπει να αποκατασταθούν ή παραδεκτές μεν, αλλά με μείωση της τιμής τους. Ως επουσιώδεις θεωρούνται οι εργασίες που δεν επηρεάζουν τη λειτουργικότητα του έργου, την ασφάλεια των χρηστών και δεν παραβιάζουν όρους αδειοδοτήσεων του έργου. Κατόπιν των παρατηρήσεων αυτών η Διευθύνουσα Υπηρεσία μεριμνά για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που τυχόν διαπιστώθηκαν, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 27 του παρόντος Κανονισμού, περί ακαταλληλότητας υλικών - ελαττωμάτων - παράλειψης συντήρησης. Σε περίπτωση εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου, διακόπτεται η διαδικασία της παραλαβής έως ότου αποκατασταθούν τα ελαττώματα, για τα οποία επιδίδεται ειδική διαταγή προς τον ανάδοχο. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία των δύο (2) μηνών από τη λήξη του χρόνου εγγύησης, που αναφέρεται στην παράγραφο 3, άρχεται εκ νέου από τη βεβαιωμένη αποκατάσταση των ελαττωμάτων. Το πρωτόκολλο εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., κατά τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο, μετά την αποκατάσταση των ελαττωμάτων. Μέχρι την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ο ανάδοχος εξακολουθεί να φέρει τον κίνδυνο του έργου.

6. Στην παραλαβή καλείται να παραστεί και ο ανάδοχος. Η παραλαβή γίνεται νόμιμα και χωρίς την παρουσία του αναδόχου εφόσον αυτός έχει κληθεί να παραστεί. Στην τελευταία αυτήν περίπτωση, όπως και στην περίπτωση που ο ανάδοχος αρνείται την υπογραφή του πρωτοκόλλου, το πρωτόκολλο επιδίδεται στον ανάδοχο με δικαστικό επιμελητή. Το πρωτόκολλο θεωρείται ως πράξη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και η σχετική ένσταση από τον ανάδοχο ασκείται μέσα στην προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 35 του παρόντος Κανονισμού, υπολογιζόμενη από την υπογραφή του με επιφύλαξη ή από την επίδοσή του στον ανάδοχο. Η παραλαβή ολοκληρώνεται με την έγκριση του πρωτοκόλλου από το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., το οποίο εξετάζει το πρωτόκολλο και τις τυχόν ενστάσεις του αναδόχου και εκδίδει σχετική απόφαση. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται αμελλητί στον ανάδοχο, μαζί με την τυχόν ειδική διαταγή της Διευθύνουσας υπηρεσίας για την αποκατάσταση απορριπτέων ή ελαττωματικών εργασιών, τις οποίες ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει εντός του τασσόμενου με την ίδια διαταγή χρονικού διαστήματος.

7. Μετά την παρέλευση του χρόνου που ορίζεται στο τελευταίο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου ή αν ο ανάδοχος ειδοποιήσει ότι αποκατέστησε αυτές τις εργασίες, η Διευθύνουσα Υπηρεσία ενημερώνει αμελλητί την επιτροπή παραλαβής η οποία συντάσσει εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και υπογράφει από κοινού με τον ανάδοχο συμπληρωματικό πρωτόκολλο. Το συμπληρωματικό πρωτόκολλο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του αρχικού πρωτοκόλλου και διαβιβάζεται για έγκριση από το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το οποίο το εγκρίνει εντός μηνός από την υποβολή του. Ουδεμία άλλη εκκρεμότητα του έργου ή ενδεχόμενες οικονομικές απαιτήσεις του αναδόχου δεν αποτελούν λόγο για την ολοκλήρωση της διαδικασίας παραλαβής του έργου.

8 Αν η παραλαβή συντελεσθεί αυτοδίκαια, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, και διαπιστωθούν εκ των υστέρων διαφορές στις ποσότητες των εργασιών που εκτελέστηκαν, ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να επιστρέψει το εργολαβικό αντάλλαγμα που έχει καταβληθεί για τις εργασίες αυτές.

9. Είτε η παραλαβή διενεργηθεί πραγματικά, είτε συντελεσθεί αυτοδίκαια, μετά την παραλαβή του έργου ο ανάδοχος ευθύνεται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Με τα συμβατικά τεύχη μπορεί να ορίζονται πρόσθετες ευθύνες ή υποχρεώσεις του αναδόχου μετά την παραλαβή.

10. Η συντέλεση της παραλαβής αποτελεί την αφετηρία της παραγραφής των απαιτήσεων του αναδόχου από την εργολαβική σύμβαση που δεν έχουν ήδη παραγραφεί. Με την επιφύλαξη τυχόν συντομότερων προθεσμιών που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό ή στα έγγραφα της σύμβασης, τα εν γένει δικαιώματα του αναδόχου από τη σύμβαση αποσβέννυνται και οποιαδήποτε εξ αυτών αξίωση παραγράφεται, εάν αυτά δεν ασκηθούν, με σχετική αίτησή του προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την εμφάνιση της γενεσιουργού τους αιτίας.

11. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις περιπτώσεις που μια εργολαβία δεν συνεχίζεται, όπως στις περιπτώσεις διάλυσης και έκπτωσης.

Άρθρο 35

Διοικητική επίλυση συμβατικών διαφορών

1. Κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ή της Προϊσταμένης Αρχής, που προσβάλλουν για πρώτη φορά δικαίωμα του αναδόχου, χωρεί ένσταση. Η προθεσμία για την άσκηση της ένστασης αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης ή της πράξης στον ανάδοχο. Η ένσταση απευθύνεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., και ασκείται επί ποινή απαραδέκτου είτε με επίδοση με δικαστικό επιμελητή είτε με ηλεκτρονική αποστολή, σύμφωνα με τα άρθρα 15, 19, 29 και 50 του ν. 4727/2020 (Α' 184), στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης.

2. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία ή η Προϊσταμένη Αρχή οφείλουν, κατά την έκδοση των πράξεων ή αποφάσεών τους, να μνημονεύουν τη δυνατότητα άσκησης ένστασης, την ανατρεπτική προθεσμία για την άσκησή της, το αποφαινόμενο όργανο, καθώς και τις συνέπειες από τη μη άσκησή της.

3. Η ένσταση πρέπει να αναφέρει την πράξη ή την παράλειψη, κατά της οποίας στρέφεται, σύντομο ιστορικό της σύμβασης και της διαφωνίας, τους λόγους, στους οποίους στηρίζει τις απόψεις του αυτός που υποβάλλει την ένσταση και ορισμένα αιτήματα. Η ένσταση συνοδεύεται από αντίγραφο της προσβαλλόμενης πράξης, εφόσον αυτή έχει κοινοποιηθεί.

4. Με την ένσταση εξετάζονται τόσο η νομιμότητα της πράξης ή παράλειψης όσο και η ουσία της υπόθεσης. Το αποφαινόμενο επί της ένστασης όργανο (Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) υποχρεούται να εκδώσει και να κοινοποιήσει την απόφασή του μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την άσκηση της ένστασης, μετά από αιτιολογημένη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., μετά την τυχόν άπρακτη παρέλευση της οποίας τεκμαίρεται η σιωπηρή απόρριψη της ένστασης. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία διαβιβάζει στο αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο τις απόψεις επί της ένστασης και τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, ο οποίος περιλαμβάνει τα συμβατικά τεύχη ή αντίγραφά τους. Η παράλειψη υποβολής των απόψεων δεν δημιουργεί τεκμήριο αποδοχής των λόγων που προβάλλονται με την ένσταση, τους οποίους μπορεί ο ενδιαφερόμενος να αποκρούσει για πρώτη φορά στο Δικαστήριο.

5. Η ένσταση συζητείται ενώπιον του Τεχνικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Προκειμένου να συζητηθεί η ένσταση στο Τεχνικό Συμβούλιο, καλείται ο ανάδοχος να παραστεί σε ορισμένη ημέρα και ώρα και πάντως όχι νωρίτερα από πέντε (5) ημέρες από την κοινοποίηση της πρόσκλησης, αυτοπροσώπως ή με νόμιμα εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο στη συνεδρίαση του συμβουλίου, για να υποστηρίξει τις απόψεις του και να δώσει κάθε σχετική πληροφορία ή διευκρίνιση που θα ζητηθεί από τα μέλη του συμβουλίου. Αν ο ανάδοχος, μολονότι κλήθηκε, δεν παρέστη ο ίδιος ή με αντιπρόσωπό του, γίνεται σχετική μνεία στα πρακτικά του συμβουλίου και το Συμβούλιο προχωρεί στην εξέταση της ένστασης και χωρίς την παρουσία του.

6. Η εξέταση της ένστασης αρχίζει με την προφορική ανάπτυξη της έγγραφης εισήγησης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς το Συμβούλιο, χωρίς παρουσία του ενισταμένου. Την προφορική ανάπτυξη της εισήγησης ακολουθεί συζήτηση για την πλήρη ενημέρωση των μελών του συμβουλίου στην υπόθεση. Στη συνέχεια καλείται να ακουσθεί αυτός που άσκησε την ένσταση. Ακολουθεί προφορική συζήτηση. Η γνώμη του Συμβουλίου διαμορφώνεται μετά την αποχώρηση των ενδιαφερομένων, διατυπώνεται στο πρακτικό και υποβάλλεται το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

7. Αν η ένσταση απορριφθεί εν όλω ή εν μέρει ή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παρ. 4, αυτός που υπέβαλε την ένσταση μπορεί να προσφύγει στο αρμόδιο Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 36 του παρόντος Κανονισμού. Η έκδοση ή κοινοποίηση απόφασης επί της ένστασης, μετά την πάροδο της προθεσμίας της παρ. 4, δεν μεταθέτει την έναρξη της προθεσμίας για άσκηση προσφυγής.

8. Ειδικά σε περιπτώσεις άσκησης ένστασης κατά απόφασης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, που κηρύσσει έκπτωτο τον ανάδοχο, η έκπτωση δεν οριστικοποιείται πριν την έκδοση απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, κατόπιν γνωμοδότησης του Τεχνικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.. Στις περιπτώσεις αυτές, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εκδίδει απόφαση επί της ένστασης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την άσκηση της ένστασης.

9. Οι προθεσμίες του παρόντος άρθρου, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προθεσμίες που τάσσονται στα όργανα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αναστέλλονται κατά τον μήνα Αύγουστο.

Άρθρο 36

Δικαστική Επίλυση διαφορών

1. Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τη σύμβαση κατασκευής έργου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα της σύμβασης, επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο διοικητικό εφετείο της περιφέρειας, στην οποία εκτελείται το έργο. Παρέκταση αρμοδιότητας δεν επιτρέπεται. Αν το έργο εκτελείται στην περιφέρεια δύο ή περισσότερων διοικητικών εφετείων, αρμόδιο καθίσταται αυτό που θα επιλέξει ο προσφεύγων ή ο ενάγων.

2. Πριν από την άσκηση της προσφυγής στο διοικητικό εφετείο προηγείται υποχρεωτικά η ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 35 του παρόντος Κανονισμού, διαφορετικά η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Δεν απαιτείται η τήρηση ενδικοφανούς προδικασίας αν ασκείται από τον ενδιαφερόμενο αγωγή, στο δικόγραφο της οποίας δεν σωρεύεται αίτημα ακύρωσης ή τροποποίησης πράξης ή παράλειψης.

3. Αν ο ανάδοχος του έργου είναι κοινοπραξία, η προσφυγή ασκείται είτε από την ίδια είτε από όλα τα μέλη της, που μεταξύ τους στην περίπτωση αυτή υπάρχει αναγκαστική ομοδικία.

4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 175 παρ. 3 - 6 ν. 4412/2016, ως εκάστοτε ισχύει.

ΜΕΡΟΣ Γ΄ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 37

Υπογραφή της σύμβασης

1. Η εκτέλεση των συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που αναθέτει η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. λαμβάνει χώρα από κατάλληλους εξειδικευμένους οικονομικούς φορείς, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο οικείο μητρώο που τηρείται στη χώρα εγκατάστασής τους, για τις μεν συμβάσεις άνω των ορίων, σύμφωνα με τα άρθρα 75 παρ. 2 και 77 Ν. 4412/2016, για τις δε συμβάσεις κάτω των ορίων, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού Ανάθεσης Έργων και Μελετών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., όπως εκάστοτε ισχύει

2. Η σύμβαση συνάπτεται, είτε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του Κανονισμού ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών τηόπως Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., όπως εκάστοτε ισχύει, για τις συμβάσεις κάτω των ορίων είτε σύμφωνα με το άρθρο 316 Ν. 4412/2016 για τις συμβάσεις άνω των ορίων. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης προσέλευσης του αναδόχου για υπογραφή του συμφωνητικού, η έκπτωση του αναδόχου, κατά την παρ. 6 του άρθρου 27 του ανωτέρω Κανονισμού ή κατά την παρ. 6 του άρθρου 316 Ν. 4412/2016, αντίστοιχα, κηρύσσεται με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και κατ' αυτής ο ανάδοχος δικαιούται να υποβάλει ένσταση εντός δέκα (10) ημερών από την παραλαβή της, σύμφωνα με το άρθρο 47 του παρόντος Κανονισμού. Η εμπρόθεσμη υποβολή ένστασης αναστέλλει την επιβληθείσα έκπτωση από τη σύμβαση. Επί της ενστάσεως αποφασίζει οριστικά το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την άσκησή της. Αν η ένσταση απορριφθεί ή παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, οριστικοποιείται η έκπτωση και η εγγύηση συμμετοχής του αναδόχου κατατίπτει υπέρ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι προβλέψεις του άρθρου 47 του παρόντος Κανονισμού.

3. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης, με την υπογραφή του συμφωνητικού αρχίζουν οι προθεσμίες της σύμβασης.

4. Κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ο ανάδοχος δηλώνει την έδρα του, την ακριβή διεύθυνσή του, τον εκπρόσωπό του και τον αντίκλητο, εφόσον ο εκπρόσωπος δεν είναι κάτοικος Θεσσαλονίκης. Σε περίπτωση σύμπραξης, ως έδρα νοείται η έδρα του εκπροσώπου της. Μέχρι την πλήρη εκκαθάριση της σύμβασης κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών δηλώνεται υποχρεωτικά και χωρίς καθυστέρηση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Διαφορετικά κάθε κοινοποίηση που γίνεται στην παλαιότερη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο ανάδοχος, επιφέρει όλα τα νόμιμα αποτελέσματά της.

Άρθρο 38

Διοίκηση σύμβασης, έλεγχος, επίβλεψη και παρακολούθηση

1. Η διοίκηση της σύμβασης και ο έλεγχός της ασκούνται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και αποσκοπούν στην πιστή εκπλήρωση των όρων της σύμβασης από τον ανάδοχο και στην εκπόνηση της μελέτης ή στην παροχή υπηρεσιών, κατά τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης. Η επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης δεν αίρει ούτε μειώνει τις νόμιμες και συμβατικές ευθύνες του αναδόχου. Για τις συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα Κανονισμό δεν εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις περί ιδιωτικής επίβλεψης (άρθρα 183, 183Α Ν.4412/2016) και οι κατ' εξουσιοδότησή τους κανονιστικές αποφάσεις.

2. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία ορίζει ως επιβλέποντες έναν ή περισσότερους υπαλλήλους της, κατόχους τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος του πανεπιστημιακού τομέα ή/ και τεχνολογικού εκπαιδευτικού ιδρύματος, που έχουν την τεχνική δυνατότητα να επιβλέψουν τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τη στελέχωση, τις ανάγκες της και τις εν γένει δυσχέρειες της επίβλεψης. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να ορίζει είτε γενικά είτε για συγκεκριμένη σύμβαση Ομάδα Επίβλεψης της Σύμβασης, με τον κατάλληλο οριζόμενο συντονιστή αυτής.

3. Η επίβλεψη ασκείται και στους χώρους που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της σύμβασης και ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη πρόσβαση των ασκούντων την επίβλεψη. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., σε τακτά χρονικά διαστήματα και κατά την κρίση αυτής, για την πορεία εκπόνησης της μελέτης ή της παροχής της υπηρεσίας και εισηγείται για την άρση των προβλημάτων.

Άρθρο 39

Χρονοδιάγραμμα - Προθεσμίες

1. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία χρονοδιάγραμμα εκπόνησης της μελέτης, σύμφωνα με τις προβλέψεις των συμβατικών τευχών. Το χρονοδιάγραμμα αποτυπώνει τη χρονική ανάπτυξη των σταδίων όλων των επιμέρους απαιτούμενων μελετών και τις χρονικές τους αλληλουχίες και επαλληλίες για τη διαμόρφωση της βέλτιστης δυνατής κρίσιμης διαδρομής.

2. Στα έγγραφα της σύμβασης για την ανάθεση μελέτης και στη σύμβαση που συνάπτεται, ορίζεται η προθεσμία για την περαίωση του συνολικού αντικειμένου της σύμβασης (συνολική) και επιπλέον, εφόσον απαιτείται, προθεσμίες για την ολοκλήρωση συγκεκριμένων τμημάτων ή και σταδίων μελετών της σύμβασης (τμηματικές). Στη συνολική προθεσμία περιλαμβάνονται τα χρονικά διαστήματα, που αφορούν στην εκπόνηση του αμιγώς μελετητικού αντικειμένου της σύμβασης, από τη χορήγηση της σχετικής εντολής για την εκπόνηση σταδίου μελέτης μέχρι την υποβολή του. Επίσης, περιλαμβάνονται και κάθε είδους υποστηρικτικές μελέτες. Η προθεσμία εκπόνησης αναστέλλεται αυτοδίκαια κατά τα χρονικά διαστήματα, που αφορούν ενέργειες της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για την έγκριση υποβληθείσας μελέτης, ήτοι από την υποβολή σταδίου μελέτης μέχρι τη χορήγηση της εντολής για την εκπόνηση του επόμενου σταδίου. Εφόσον, σημειώνονται άλλες καθυστερήσεις κατά την εκπόνηση είτε από υπαιτιότητα του αναδόχου είτε χωρίς υπαιτιότητα αυτού, χορηγούνται από το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αντίστοιχες παρατάσεις, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

3. Αν σημειωθεί καθυστέρηση στην εκτέλεση της σύμβασης για χρονικό διάστημα πέραν των δύο (2) ετών, από τη λήξη της συνολικής προθεσμίας, λαμβάνοντας υπόψη τις χορηγηθείσες παρατάσεις αυτής, η σύμβαση διαλύεται και επέρχονται οι συνέπειες του άρθρου 46 του παρόντος, περί διάλυσης της σύμβασης. Κατ' εξαίρεση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., και χωρίς να απαιτείται αίτηση ή συναίνεση του αναδόχου, μπορεί να παρατείνεται η συνολική προθεσμία της σύμβασης καθ' υπέρβαση της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, όταν η καθυστέρηση εκτέλεσης δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή του αναδόχου.

4. Οι τμηματικές προθεσμίες μπορούν να παρατείνονται με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και η συνολική προθεσμία μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ύστερα από αίτηση του αναδόχου που υποβάλλεται πριν από τη λήξη τους ή και με πρωτοβουλία της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, εφόσον σημειώνονται καθυστερήσεις στην εκτέλεση της σύμβασης. Σε περίπτωση αιτήματος παράτασης εκ μέρους του αναδόχου, αυτό συνοδεύεται με επικαιροποιημένο προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα. Στην περίπτωση παράτασης της συνολικής προθεσμίας η αίτηση του αναδόχου πρέπει να υποβληθεί τουλάχιστον δέκα πέντε (15) ημέρες πριν τη λήξη της.

5. Αν ο ανάδοχος υποχρεωθεί να επανυποβάλει μελέτη προς έγκριση, επειδή η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. έκρινε ότι η υποβληθείσα χρειάζεται διορθώσεις οι οποίες οφείλονται σε ουσιώδη σφάλματα που ανάγονται σε παραβίαση των συμβατικών υποχρεώσεων του αναδόχου, ο χρόνος καθυστέρησης βαρύνει τον ανάδοχο και δεν δικαιολογεί παράταση της προθεσμίας, ούτε οδηγεί σε αναστολή της συνολικής προθεσμίας εκπόνησης της μελέτης. Εάν οι διορθώσεις του προηγούμενου εδαφίου είναι επουσιώδεις και ο ανάδοχος ανταποκριθεί εντός της προθεσμίας που του χορηγήθηκε με τη σχετική εντολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ο χρόνος των διορθώσεων δεν βαρύνει τον ανάδοχο και η παράδοση κατόπιν των διορθώσεων θεωρείται εμπρόθεσμη. Αν η Διευθύνουσα Υπηρεσία ζητήσει την επανυποβολή μελέτης ή σταδίου αυτής λόγω αλλαγών ή συμπληρώσεων, που δεν εμπίπτουν στις συμβατικές υποχρεώσεις του αναδόχου, ορίζεται, με το ίδιο έγγραφο, και εύλογη προθεσμία για την επανυποβολή της μελέτης ή σταδίου αυτής και τηρείται, αν απαιτείται, η διαδικασία του άρθρου 41, περί τροποποίησης της σύμβασης στη διάρκειά της. Στην περίπτωση αυτήν, η συμβατική προθεσμία παρατείνεται για χρόνο ίσο με την προθεσμία που ορίζεται για την παράδοση της τροποποιημένης μελέτης.

6. Γεγονότα ανωτέρας βίας αναστέλλουν την πάροδο των προθεσμιών του παρόντος, εφόσον ο ανάδοχος υποβάλλει σχετική αίτηση εντός πέντε (5) ημερών από τη στιγμή που τούτα εμφανιστούν. Επί της αιτήσεως του αναδόχου αποφασίζει η Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερών, άλλως τεκμαίρεται η απόρριψη της αίτησης. Η αναστολή της παρούσας δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβεί το ένα δέκατο (1/10) της συνολικής συμβατικής προθεσμίας εκτέλεσης του έργου για συμβάσεις με διάρκεια μεγαλύτερη του ενός (1) έτους, άλλως, για συμβάσεις μικρότερης διάρκειας, τις τριάντα (30) ημέρες.

7. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται αναλόγως και σε περίπτωση τροποποίησης της αρχικής σύμβασης.

8. Στις συμβάσεις παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι προθεσμίες εκτέλεσης και όλα τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται με τα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 40

Ποινικές ρήτρες

1. Αν ο ανάδοχος παραβιάζει με υπαιτιότητά του τις προθεσμίες της σύμβασης, επιβάλλονται εις βάρος του και υπέρ του κυρίου του έργου ποινικές ρήτρες, με αιτιολογημένη απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Η επιβολή ποινικών ρητρών δεν στερεί από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το δικαίωμα να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.

2. Για κάθε ημέρα υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας της σύμβασης και για αριθμό ημερών ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) αυτής, επιβάλλεται ποινική ρήτρα ανερχόμενη σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της μέσης ημερήσιας αξίας της σύμβασης. Για τις επόμενες ημέρες και μέχρι ακόμα δέκα τοις εκατό (10%) της συνολικής προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της μέσης ημερήσιας αξίας της σύμβασης. Αν η εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης καθυστερεί πέραν του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής προθεσμίας, κινείται και η διαδικασία της έκπτωσης.

3. Η μέση ημερήσια αξία της σύμβασης προκύπτει από τη διαίρεση της συμβατικής αμοιβής με τον αριθμό των ημερών της συνολικής προθεσμίας, όπως ορίζεται στο προηγούμενο άρθρο.

4. Αν συναφθεί συμπληρωματική/τροποποιητική σύμβαση, η μέση ημερήσια αξία της προκύπτει από τη διαίρεση της συμβατικής αμοιβής, που προβλέπεται σε αυτήν με τον αριθμό ημερών της προθεσμίας της συμπληρωματικής/ τροποποιητικής σύμβασης. Για τον υπολογισμό των ποινικών ρητρών της συμπληρωματικής/ τροποποιητικής σύμβασης εφαρμόζεται η παρ. 2.

5. Αν στα έγγραφα της σύμβασης προβλέπονται τμηματικές προθεσμίες, μπορεί να ορίζεται αντίστοιχα ότι επιβάλλονται ποινικές ρήτρες, εφόσον ο ανάδοχος τις υπερβεί με υπαιτιότητά του. Με τα έγγραφα της σύμβασης ορίζεται το ποσό των τμηματικών ρητρών για κάθε ημέρα υπαίτιας καθυστέρησης και ο συνολικός χρόνος επιβολής. Οι τμηματικές ρήτρες συνολικά δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό (5%) του ποσού της σύμβασης. Οι ποινικές ρήτρες για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών είναι ανεξάρτητες από τις επιβαλλόμενες για υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας της σύμβασης.

6. Το ποσό των ποινικών ρητρών εισπράττεται μέσω του αμέσως επόμενου λογαριασμού, που εγκρίνεται μετά την επιβολή τους. Αν κατά της απόφασης επιβολής ποινικών ρητρών ασκηθεί ένσταση, η είσπραξη αναστέλλεται έως ότου εκδοθεί ρητή απόφαση επί της ένστασης.

Άρθρο 41

Τροποποίηση σύμβασης κατά τη διάρκειά της – Απρόβλεπτες δαπάνες

1. Οι συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών μπορούν να τροποποιούνται κατά τη διάρκειά τους υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 του παρόντος Κανονισμού για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, και το άρθρο 337 Ν. 4412/2016 για τις συμβάσεις άνω των ορίων. Σε κάθε περίπτωση που η τροποποίηση της σύμβασης αφορά το φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο αυτής, συντάσσεται Συγκριτικός Πίνακας, στον οποίο αναφέρονται αναλυτικά και κατά συγκρίσιμο τρόπο οι καταβλητέες αμοιβές πριν και μετά από αυτόν και οι αντίστοιχες τροποποιήσεις του φυσικού αντικείμενου και υπογράφεται, όταν απαιτείται, συμπληρωματική/τροποποιητική σύμβαση με τον ανάδοχο. Αν ο ανάδοχος δεν καλύπτει τις κατηγορίες ή και τις ελάχιστες τάξεις των συμπληρωματικών μελετών ή υπηρεσιών υποχρεώνεται να συμπράξει με άλλον ή άλλους μελετητές ή παρόχους υπηρεσιών, η δε σύμπραξη αυτή τελεί υπό την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και η συμπληρωματική/τροποποιητική σύμβαση υπογράφεται με τη σύμπραξη υπό τη νέα της σύνθεση.

2. Για τον υπολογισμό της αμοιβής των μελετών και υπηρεσιών, που δεν περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση κατά το είδος τους, συντάσσεται Συγκριτικός Πίνακας και Πρωτόκολλο Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών (Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.). Οι τιμές των νέων εργασιών κανονίζονται με βάση τις προβλέψεις του άρθρου 186 παρ. 2 του ν. 4412/2016, μέχρι την έκδοση και θέση σε ισχύ του Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.,.

3. Υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 4 του παρόντος Κανονισμού και εφόσον αναφέρεται στα έγγραφα της σύμβασης, επιτρέπεται η μείωση της της συνολικής συμβατικής αμοιβής ή μείωση των επιμέρους συμβατικών αμοιβών από κατηγορία σε κατηγορία που δεν υπερβαίνει το 20% κάθε κατηγορίας, από την οποία προκύπτει επί έλαττον δαπάνη που μεταφέρεται σε άλλη κατηγορία ανεξαρτήτως της αύξησης του τελευταίου, και πάντως η αυξομείωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της συνολικής συμβατικής αμοιβής, (χωρίς τον ΦΠΑ), με τη σύνταξη και έγκριση Συγκριτικού Πίνακα υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται το βασικό σχέδιο ούτε οι προδιαγραφές του έργου, όπως περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης ούτε καταργείται κατηγορία μελετών της αρχικής σύμβασης και δεν θίγεται η πληρότητα, ποιότητα και λειτουργικότητα του έργου.

4. Για τη σύνταξη Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. και Συγκριτικού Πίνακα, ο ανάδοχος υποβάλλει σχέδιο αυτών στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και πρόταση, εφόσον απαιτείται, για την προθεσμία εκτέλεσης των συμπληρωματικών εργασιών. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία συντάσσει και υπογράφει τα στοιχεία αυτά με εισήγηση του επιβλέποντα μαζί με αιτιολογική έκθεση που βεβαιώνει την κατά τον νόμο σύνταξη των σχετικών στοιχείων. Ο Συγκριτικός Πίνακας και το Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. που τον συνοδεύει συντάσσονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και κοινοποιούνται στον ανάδοχο, που τα υπογράφει

με ή χωρίς επιφύλαξη. Εφόσον ο ανάδοχος υπογράψει με επιφύλαξη, δικαιούται να ασκήσει ένσταση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 47 του παρόντος Κανονισμού.

5. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία υποβάλλει τον Συγκριτικό Πίνακα μαζί με το Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε., την τυχόν ένσταση του αναδόχου και τις απόψεις της στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., το οποίο εξετάζει την τυχόν ένσταση και τον εγκρίνει, όπως υποβλήθηκε ή τροποποιήθηκε, μετά από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

6. Ο συγκεκριμένος Συγκριτικός Πίνακας κοινοποιείται στον ανάδοχο, ο οποίος υποχρεούται, όταν απαιτείται, να υπογράψει συμπληρωματική/τροποποιητική σύμβαση, σε προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση και να εκτελέσει τις συμπληρωματικές εργασίες. Αν ο ανάδοχος, παρά την έγκριση του Συγκριτικού Πίνακα, αρνηθεί να υπογράψει τη συμπληρωματική/τροποποιητική σύμβαση, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να αποφασίσει να διαλύσει αζημίως τη σύμβαση.

7. Η διάθεση του ποσού για τις απρόβλεπτες δαπάνες, το οποίο περιλαμβάνεται στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης και αντιστοιχεί σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αξίας της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ για όλες τις συμβάσεις ανεξαρτήτως ποσού γίνεται με σύνταξη Συγκριτικού Πίνακα Με το ποσό αυτό καλύπτονται αλλαγές που προκύπτουν ιδίως από εφαρμογή νέων κανονισμών, κανόνων, προδιαγραφών που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση της μελέτης, λόγω προφανών σφαλμάτων στον υπολογισμό των μονάδων φυσικού αντικειμένου αλλά και λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων. Επίσης, με το ποσό αυτό καλύπτονται και οι απαιτούμενες αρχαιολογικές έρευνες. Η διάθεση του ποσού για τις απρόβλεπτες δαπάνες έχει σκοπό να εξασφαλίζεται γενικότερα η αρτιότητα, η λειτουργικότητα και υλοποιησιμότητα του μελετούμενου έργου, καθώς και η ένταξή του στο ευρύτερο σύστημα λειτουργίας των δικτύων και εγκαταστάσεων της ΕΥΑΘ ΑΕ. Το ποσό των απρόβλεπτων δαπανών επανυπολογίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης, ανάλογα με την προσφερθείσα έκπτωση. Στην περίπτωση σύνταξης Συγκριτικού Πίνακα για τη διάθεση απρόβλεπτων δαπανών και τη χρήση «επί έλασσον δαπανών» δεν συνάπτεται συμπληρωματική/ τροποποιητική σύμβαση.

Άρθρο 42

Καταβολή της αμοιβής του αναδόχου – Υπερημερία εργοδότη

1. Η κατ' αποκοπή αμοιβή μελέτης καταβάλλεται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης μετά την υποβολή της μελέτης και την παραλαβή της. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις ανάθεσης σταδίων μελέτης, η αμοιβή καταβάλλεται τμηματικά, επί τη βάσει της γενομένης με την οικονομική προσφορά του αναδόχου ανάλυσης της αμοιβής του και κατανέμεται σε προκαταβολή και πληρωμές μετά την υποβολή, την έγκριση και παραλαβή της μελέτης, κατά τις διατάξεις του παρόντος.

2. Εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, με την υπογραφή της σύμβασης, καθώς και με την εντολή έναρξης κάθε επόμενου σταδίου μπορεί να χορηγείται στον ανάδοχο κατόπιν αιτήσεώς του, άτοκη προκαταβολή που ανέρχεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της συμβατικής αμοιβής του σταδίου, έναντι ισόποσης άτοκης εγγυητικής επιστολής. Στην περίπτωση συμβάσεων άνω των ορίων, εφαρμόζεται το άρθρο 302 Ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

3. Μετά από την παρέλευση του μισού συμβατικού χρόνου εκπόνησης κάθε σταδίου και εφόσον τηρείται το χρονοδιάγραμμα εκπόνησής του, κατά την εκτίμηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, καταβάλλεται, έναντι ισόποσης εγγυητικής επιστολής, επιπλέον ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της αμοιβής, που αντιστοιχεί στο οικείο στάδιο.

4. Μετά από την παράδοση εκ μέρους του αναδόχου κάθε σταδίου ανά κατηγορία μελέτης, κατόπιν συνοπτικού ελέγχου της πληρότητας αυτής, επιστρέφονται οι τυχόν κατατεθείσες εγγυήσεις των προηγούμενων παραγράφων και καταβάλλεται ανακεφαλαιωτικά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της αμοιβής του σταδίου. Στην περίπτωση συμβάσεων άνω των ορίων, εφαρμόζεται το άρθρο 302 Ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

5. Μετά από την έγκριση και παραλαβή κάθε σταδίου της μελέτης καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό είκοσι τοις εκατό (25%) της αμοιβής του σταδίου.

6. Μετά από τη συνολική παραλαβή της μελέτης καταβάλλεται το υπόλοιπο ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) της αμοιβής του αναδόχου.

7. Η κατάσχεση στα χέρια τρίτου της αμοιβής του αναδόχου, πριν από την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης, δεν επιτρέπεται.

8. Οι ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες επιμετρούνται κατά την εκτέλεση της σύμβασης και πληρώνονται ιδιαίτερα. Η πληρωμή των εργασιών αυτών γίνεται με βάση τη προσφερθείσα έκπτωση της κατηγορίας μελέτης και την εκτελεσθείσα ποσότητα μονάδων φυσικού αντικείμενου, κατόπιν υποβολής σχετικής επιμέτρησης από τον ανάδοχο, η οποία θεωρείται από τον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας και πάντα μέχρι το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής για όλες τις κατηγορίες.

9. Η αμοιβή για την παροχή υπηρεσιών, που προσδιορίζεται κατά τη σύμβαση βάσει τιμής ανά ημέρα ή μήνα απασχόλησης για κάθε κατηγορία επιστήμονα, καταβάλλεται, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης, με πιστοποιήσεις, για τις οποίες ο ανάδοχος υποβάλλει αντίστοιχους λογαριασμούς. Οι λογαριασμοί βασίζονται στον πραγματικό χρόνο απασχόλησης των επιστημόνων και στις προσφερόμενες τιμές μονάδας (ανθρωποημέρα ή ανθρωπομήνα) για κάθε κατηγορία. Αν ο χρόνος απασχόλησης είναι μικρότερος του μηνός, η αμοιβή είναι ανάλογη με τον χρόνο αυτό. Για τον υπολογισμό της αμοιβής θεωρείται, ότι ο μήνας περιλαμβάνει είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες, ασχέτως του πραγματικού αριθμού εργάσιμων ημερών. Όταν η αμοιβή των συμβάσεων αυτών ορίζεται κατ' αποκοπή, ο τρόπος καταβολής των ενδιάμεσων πληρωμών ορίζεται με τη σύμβαση.

10. Για την πληρωμή της αμοιβής του, ο ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία λογαριασμούς. Στους λογαριασμούς περιλαμβάνονται η ανάλυση των διαφόρων ποσών, στην οποία αναφέρονται τα στοιχεία στα οποία αυτή στηρίζεται, οι εγγυητικές επιστολές της προκαταβολής και της πρώτης τμηματικής πληρωμής, που ισχύουν κατά την υποβολή του λογαριασμού και το πληρωτέο ποσό. Σε περίπτωση επιμέτρησης ερευνητικών και υποστηρικτικών εργασιών σύμφωνα με την παρ. 8 του παρόντος, αυτή υποβάλλεται με δήλωση αλήθειας των στοιχείων που περιέχει, νομίμως υπογεγραμμένη από τον ανάδοχο, μαζί με τον λογαριασμό στον οποίο αφορά. Ανεξαρτήτως της δήλωσης αληθείας του αναδόχου, τα στοιχεία της επιμέτρησης ελέγχονται από τον επιβλέποντα της σύμβασης. Οι λογαριασμοί διακρίνουν επίσης τις αμοιβές που αντιστοιχούν στην αρχική και στις συμπληρωματικές συμβάσεις και συντάσσονται ανακεφαλαιωτικά, δηλαδή περιλαμβάνουν την αμοιβή που συνολικά οφείλεται μέχρι τη σύνταξη και υποβολή τους, αφαιρουμένων των ποσών που καταβλήθηκαν προηγουμένως. Στους λογαριασμούς περιλαμβάνονται ποσά μόνο για εργασίες που προβλέπονται στη σύμβαση, ήτοι αρχική και συμπληρωματικές ή σε εγκεκριμένους συγκριτικούς πίνακες και αποζημιώσεις λόγω υπερημερίας του εργοδότη. 11. Οι λογαριασμοί υποβάλλονται από τον ανάδοχο και εγκρίνονται ή διορθώνονται ή επιστρέφονται αθεώρητοι από τη Διευθύνουσα υπηρεσία μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή τους για την πληρωμή του αναδόχου, διαφορετικά τεκμαίρεται ότι έχουν εγκριθεί σιωπηρά, αλλά η Διευθύνουσα Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα μεταγενέστερου αρχικού ελέγχου ή

επανελέγχου των λογαριασμών. Αν οι λογαριασμοί περιέχουν ασάφειες ή σφάλματα, σε βαθμό που η διόρθωσή τους να καθίσταται ανέφικτη, επιστρέφονται στον ανάδοχο για επανασύνταξη και επανυποβολή, μέσα στην προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου. Ο έλεγχος και η έγκριση επανυποβληθέντος λογαριασμού γίνονται εντός δέκα πέντε (15) ημερών από την επανυποβολή τους. Κατά την υποβολή, τον έλεγχο και την έγκριση του λογαριασμού δεν απαιτείται η προσκόμιση των δικαιολογητικών πληρωμής και των παραστατικών πληρωμής των κρατήσεων εκ μέρους του αναδόχου. Προϋπόθεση πληρωμής του λογαριασμού είναι η προσκόμιση από τον ανάδοχο όλων των απαιτούμενων από τα έγγραφα της σύμβασης δικαιολογητικών πληρωμής, και οπωσδήποτε του τιμολογίου και των αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητάς του. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις γίνονται από την υπηρεσία που διενεργεί τις πληρωμές του κυρίου του έργου. Κατά τη διαδικασία πληρωμών των αναδόχων η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. τηρεί την κείμενη νομοθεσία «για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές», συμπεριλαμβανομένης της μέγιστης διάρκειας της διαδικασίας αποδοχής ή επαλήθευσης (υποπαράγραφος Ζ.5, περ. 5 ν. 4152/2013).

12. Αν η πληρωμή λογαριασμού καθυστερήσει, χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέραν των ενός (1) μηνά από την έγκρισή του (ρητή ή σιωπηρή), οφείλεται τόκος υπερημερίας που υπολογίζεται, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο υπερημερίας. Προϋπόθεση πληρωμής του λογαριασμού είναι η προσκόμιση από τον ανάδοχο όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής. Το τιμολόγιο μπορεί να προσκομίζεται μεταγενεστέρως, κατά την είσπραξη του ποσού του λογαριασμού. Ο ανάδοχος δικαιούται ακόμα να διακόψει τις εργασίες της σύμβασης μέχρι την καταβολή της αμοιβής του, ύστερα από κοινοποίηση ειδικής έγγραφης δήλωσης περί διακοπής των εργασιών, προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Στην περίπτωση αυτήν δικαιούται ισόχρονη παράταση. Υπαιτιότητα του αναδόχου για τη μη πληρωμή λογαριασμού υπάρχει μόνο, αν αποδεδειγμένα κλήθηκε εγγράφως από την αρμόδια Υπηρεσία της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και αδράνησε ή παρέλειψε να προσκομίσει τα αναγκαία δικαιολογητικά για την πληρωμή του.

13. Αν ο εργοδότης περιέλθει σε υπερημερία ως προς την εκπλήρωση των λοιπών συμβατικών ή νόμιμων υποχρεώσεών του, ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει αποζημίωση για τις θετικές ζημίες, που υφίσταται και για το χρονικό διάστημα μετά από την υποβολή έγγραφης όχλησης, έως την άρση της υπερημερίας, η οποία δεν δύναται να υπερβεί τους έξι (6) μήνες κατ' ανώτατο όριο. Η όχληση υποβάλλεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και προσδιορίζει τις πράξεις ή παραλείψεις του εργοδότη ή των οργάνων του, που συνιστούν την αιτία της υπερημερίας, την αιτία της ζημίας και, στο μέτρο του δυνατού, την κατά προσέγγιση εκτίμηση της ζημίας, ανά ημέρα υπερημερίας.

14. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία εκδίδει εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της όχλησης, απόφαση με την οποία αποδέχεται ή απορρίπτει το αίτημα του αναδόχου. Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η ένσταση του άρθρου 47 του παρόντος Κανονισμού. Μετά τη λήξη της υπερημερίας του εργοδότη, ο ανάδοχος υποβάλλει αίτηση για την αναγνώριση της ζημίας του, προσδιορίζοντας επακριβώς το ποσό αυτής. Επί της αίτησης αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

Άρθρο 43

Υποχρεώσεις του αναδόχου

1. Ο ανάδοχος εκτελεί τη σύμβαση, σύμφωνα με τους όρους των εγγράφων της σύμβασης, τις ισχύουσες προδιαγραφές και τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης και φέρει την πλήρη ευθύνη για την αρτιότητα του αντικειμένου της παροχής του. Οι αξιώσεις του εργοδότη κατά του αναδόχου λόγω πλημμελούς εκπλήρωσης της παροχής του παραγράφονται ή έξι (6) έτη μετά την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης ή τη λύση της με οποιονδήποτε τρόπο. 2. Ο ανάδοχος

υποχρεούται να χρησιμοποιήσει τα στοιχεία που του παρέχει η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αν τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Αν τα στοιχεία είναι ανακριβή, ασαφή ή γενικώς ανεπαρκή και επηρεάζουν την αρτιότητα ή την εμπρόθεσμη εκτέλεση της σύμβασης και εφόσον ο ανάδοχος μπορεί να το διαπιστώσει, ειδοποιεί εγγράφως και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

3. Ο ανάδοχος υποχρεούται να χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση της σύμβασης την ομάδα που δήλωσε κατά τη διαδικασία του διαγωνισμού και να δηλώσει αμέσως την αποχώρηση οποιουδήποτε μέλους της ομάδας από την εκτέλεση της σύμβασης, για οποιονδήποτε λόγο. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία ερευνά τους λόγους της αποχώρησης και μπορεί να εγκρίνει την αναπλήρωσή του με αντίστοιχο στέλεχος που διαθέτει τουλάχιστον τα ίδια προσόντα, αν η αποχώρηση οφείλεται σε σπουδαίο λόγο. Αν η αποχώρηση έγινε με ευθύνη του αναδόχου και δεν κριθεί δικαιολογημένη, μπορεί αυτός να κηρυχθεί έκπτωτος.

4. Ο ανάδοχος, εφόσον προβλέπεται από τους όρους της σύμβασης, είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει και να εφαρμόσει Πρόγραμμα Ποιότητας Μελέτης (Π.Π.Μ.), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Το Π.Π.Μ. πρέπει να υποβάλλεται εντός του πρώτου μήνα από την υπογραφή της σύμβασης, εγκρίνεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και αναθεωρείται σε κάθε τροποποίηση όρων της σύμβασης ή των προδιαγραφών εκπόνησης της μελέτης.

5. Ελαττώματα ή ελλείψεις του αντικειμένου της σύμβασης που εμφανίζονται κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, αλλά και μετά την παραλαβή της και μέχρι την παραγραφή των αξιώσεων της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αποκαθίστανται από τον ανάδοχο με δικές του δαπάνες. Αν διαπιστωθούν ελαττώματα ή ελλείψεις μέχρι την έναρξη της κατασκευής του έργου, η Διευθύνουσα Υπηρεσία καλεί τον ανάδοχο της μελέτης να διορθώσει τα ελαττώματα ή να συμπληρώσει τις ελλείψεις και εφόσον αυτός δεν συμμορφωθεί εκδίδει και κοινοποιεί στον ανάδοχο πρόσκληση στην οποία: α) γίνεται μνεία ότι κινείται η διαδικασία εφαρμογής του παρόντος άρθρου, β) περιγράφονται τα ελαττώματα και οι ελλείψεις της μελέτης ή της υπηρεσίας, γ) χορηγείται εύλογη προθεσμία για την αποκατάσταση, δ) επισημαίνεται ότι η πρόσκληση μπορεί να προσβληθεί με ένσταση και μέσα στη νόμιμη προθεσμία. Η ένσταση του αναδόχου δεν αναστέλλει την υποχρέωση συμμόρφωσής του στην πρόσκληση. Αν αποδειχθεί ότι ο ανάδοχος δεν ευθύνεται, η δαπάνη αποκατάστασης των ελλείψεων ή ελαττωμάτων βαρύνει τον κύριο του έργου. Αν ο ανάδοχος αρνηθεί να αποκαταστήσει το ελάττωμα ή την έλλειψη μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, το ελάττωμα ή η έλλειψη αποκαθίσταται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου, με απευθείας ανάθεση των σχετικών εργασιών σε μελετητή που έχει τα νόμιμα προσόντα, σύμφωνα με τον Κανονισμό ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο εφαρμόζονται αναλόγως και στις συμβάσεις παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών.

6. Μετά την έναρξη κατασκευής του έργου, οι βασικοί μελετητές μετέχουν κατά την κρίση της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ως Τεχνικοί Σύμβουλοι - Μελετητές στην εκτέλεση αυτού, κατά τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της νομοθεσίας, αν και εφόσον προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 44

Έγκριση της μελέτης - Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης

1. Με την επιφύλαξη τυχόν διαφορετικών ρυθμίσεων στα έγγραφα της σύμβασης, οι υποβαλλόμενες κατά στάδιο μελέτες, καθώς και η συνολική μελέτη εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Οι μελέτες υποβάλλονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, η οποία πραγματοποιεί, εντός ενός (1) μήνα από την υποβολή τους, συνοπτικό έλεγχο για την πληρότητα των παραδοτέων, σύμφωνα με τη σύμβαση καθώς και έλεγχο περί του ότι εφαρμόστηκαν οι προβλεπόμενες προδιαγραφές, κανονισμοί και τεχνικές οδηγίες και ότι η μελέτη διαθέτει την

ποιοτική και ποσοτική επάρκεια, σύμφωνα με τις εν γένει συμβατικές υποχρεώσεις του αναδόχου, και εκδίδει σχετική βεβαίωση μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή των μελετών, σε περίπτωση δε άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας αυτής η βεβαίωση θεωρείται ως αυτοδικαίως εκδοθείσα ένα (1) μήνα μετά από σχετική όχληση του αναδόχου μελετητή. Εάν από τον ανωτέρω έλεγχο διαπιστωθούν ελλείψεις ή σφάλματα, η Διευθύνουσα Υπηρεσία δίνει εντολή αποκατάστασης, συμπληρώσεων ή διορθώσεων στον ανάδοχο, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 39 παρ. 5 του παρόντος Κανονισμού. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία δύναται να παραθέσει στη βεβαίωση του προηγούμενου εδαφίου παρατηρήσεις, οι οποίες τίθενται υπόψη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κατά τη διαδικασία έγκρισης της παρ. 3 του παρόντος άρθρου. Δεν απαιτείται η έκδοση Βεβαίωσης εκ μέρους της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για την πληρωμή του 70% της αμοιβής του σταδίου κατά τις προβλέψεις του άρθρου 42 παρ. 4 του παρόντος Κανονισμού.

2. Αν σύμφωνα με τον νόμο, απαιτείται πριν την έγκριση της μελέτης η γνωμοδότηση άλλων υπηρεσιών και φορέων, η Διευθύνουσα Υπηρεσία την κοινοποιεί προς αυτούς, μαζί με τις τυχόν απαιτηθείσες διορθώσεις ή συμπληρώσεις εκ μέρους του αναδόχου.

3. Η υποβληθείσα μελέτη, μετά την έκδοση της βεβαίωσης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας που προβλέπεται στην παρ. 1, παραδίδεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. προκειμένου να λάβει απόφαση περί έγκρισης της μελέτης, εντός της προθεσμίας της παρ. 5. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να μην εγκρίνει την μελέτη και να την επιστρέψει στον ανάδοχο με συγκεκριμένες παρατηρήσεις, θέτοντας εύλογη προθεσμία, εντός της οποίας ο ανάδοχος οφείλει να συμμορφωθεί και να υποβάλει εκ νέου τη μελέτη.

4. Αν ο ανάδοχος δεν τηρήσει υπαιτίως τις υποχρεώσεις του για την αποκατάσταση των πλημμελειών της μελέτης εντός της τεθείσας προθεσμίας, μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος κατά τη διαδικασία του άρθρου 45 του παρόντος Κανονισμού και η διόρθωση - συμπλήρωση της μελέτης του να ανατεθεί, σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου, σε άλλον μελετητή που διαθέτει τα τυπικά κατά τον νόμο προσόντα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 για τις συμβάσεις άνω των ορίων ή του Κανονισμού της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, για τις συμβάσεις κάτω των ορίων.

5. Η μελέτη εγκρίνεται κατά στάδια και στο σύνολό της. Η απόφαση έγκρισης εκδίδεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. υποχρεωτικά μέσα σε δύο (2) μήνες, από την υποβολή της μελέτης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, συνοδευόμενη από την τυχόν απαιτούμενη γνώμη άλλων φορέων. Αν οι ζητηθείσες από τον ανάδοχο συμπληρώσεις ή διορθώσεις αφορούν διακεκριμένο στάδιο ή κατηγορία μελέτης, μπορεί να γίνει τμηματική έγκριση των υπόλοιπων μελετών. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να παρατείνει την προθεσμία έγκρισης, για δύο (2) ακόμα μήνες.

6. Η έγκριση της μελέτης κατά τα ανωτέρω συνιστά και παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παρ. 5, επέρχεται αυτοδίκαιη έγκριση και παραλαβή της μελέτης και η εγγύηση καλής εκτέλεσης του αναδόχου επιστρέφεται μέσα σε δύο (2) μήνες μετά από τη ρητή ή αυτοδίκαιη παραλαβή, υπό την επιφύλαξη επιστροφής και των λοιπών εγγυητικών επιστολών κατά το άρθρο 42 του παρόντος.

7. Επιτρέπεται να παραληφθεί, εκτός αν άλλως ορίζεται στη σύμβαση, ύστερα από αίτηση του αναδόχου, μελέτη αυτοτελούς τμήματος έργου που εκπονήθηκε.

8. Οι αξιώσεις του εργοδότη κατά του αναδόχου, λόγω πλημμελειών της μελέτης, υπόκεινται σε εξαετή παραγραφή, η οποία άρχεται την επομένη της παραλαβής της μελέτης ή της λύσης της σύμβασης με οποιονδήποτε τρόπο. Οι αξιώσεις του αναδόχου για την καταβολή της αμοιβής του

παραγράφονται σε πέντε (5) έτη από τη ρητή ή αυτοδίκαιη παραλαβή της μελέτης, αν δεν έχουν ήδη υποπέσει σε παραγραφή, σύμφωνα με ειδικότερες διατάξεις του παρόντος.

9. Η παραλαβή του αντικειμένου των συμβάσεων παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών γίνεται, όπως ορίζεται στις συμβάσεις αυτές.

Άρθρο 45

Έκπτωση του αναδόχου

1. Αν ο ανάδοχος σύμβασης μελέτης ή παροχής συναφών υπηρεσιών δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις, κηρύσσεται έκπτωτος.

2. Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά, εφόσον:

α) Ο ανάδοχος υπερβεί υπαίτια, για χρονικό διάστημα πέραν του ενός τρίτου (1/3), τη συνολική προθεσμία της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των παρατάσεων.

β) Ο ανάδοχος καθυστερεί υπαίτια την υποβολή σταδίου μελέτης, για χρόνο περισσότερο από το μισό της αντίστοιχης τμηματικής προθεσμίας.

γ) Οι εργασίες του αναδόχου παρουσιάζουν κατ' επανάληψη ελαττώματα ή ελλείψεις. Για να κηρυχθεί ο ανάδοχος έκπτωτος για τον λόγο αυτόν, πρέπει να έχει προηγηθεί, τουλάχιστον μια φορά, η εντολή για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων ή ελλείψεων της μελέτης και να μην έχει ασκηθεί ένσταση ή η ασκηθείσα να έχει απορριφθεί.

δ) Διαπιστωθεί ότι ο ανάδοχος προσκόμισε πλαστή εγγυητική επιστολή ή ότι προσκόμισε πλαστά δικαιολογητικά κατακύρωσης.

3. Αν υφίσταται λόγος έκπτωσης, κοινοποιείται στον ανάδοχο με δικαστικό επιμελητή ειδική πρόσκληση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, στην οποία περιλαμβάνεται συγκεκριμένη περιγραφή των ενεργειών ή εργασιών που πρέπει να εκτελέσει ο ανάδοχος μέσα στην τασσόμενη προθεσμία.

4. Ανεξάρτητα από την κοινοποίηση της ειδικής πρόσκλησης και τις προθεσμίες που αυτή τάσσει για την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών ή ενεργειών, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί τις εκ της σύμβασης υποχρεώσεις του για την εμπρόθεσμη εκτέλεση της σύμβασης και σε κάθε περίπτωση υφίσταται τις νόμιμες συνέπειες από την υπέρβαση των συμβατικών προθεσμιών.

5. Αν η προθεσμία που τέθηκε με την ειδική πρόσκληση παρήλθε χωρίς ο ανάδοχος να συμμορφωθεί με το περιεχόμενό της, κηρύσσεται έκπτωτος με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η οποία κοινοποιείται στον ανάδοχο με δικαστικό επιμελητή. Στην απόφαση προσδιορίζονται οι εργασίες και ενέργειες που εκτέλεσε ο ανάδοχος σε συμμόρφωση προς την ειδική πρόσκληση και αιτιολογείται η έκπτωση με αναφορά στις εργασίες που δεν εκτέλεσε και στις ενέργειες στις οποίες δεν συμμορφώθηκε.

6. Η έκπτωση του αναδόχου καθίσταται οριστική, αν κατά της απόφασης έκπτωσης δεν ασκηθεί ένσταση ή αν η ασκηθείσα ένσταση απορριφθεί. Αν ασκηθεί ένσταση, αναστέλλονται οι συνέπειες της έκπτωσης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί και ο ανάδοχος υποχρεούται να συνεχίσει τις εργασίες της σύμβασης. Η αποδοχή ή απόρριψη της ένστασης από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αιτιολογείται, μεταξύ δε των λόγων αποδοχής, μπορεί να περιλαμβάνεται και η καταφανής βελτίωση του ρυθμού ή της ποιότητας των εκτελούμενων εργασιών, ώστε να πιθανολογείται βάσιμα η έγκαιρη και έντεχνη εκτέλεση της σύμβασης.

7. Η απόφαση επί της ένστασης κατά της έκπτωσης εκδίδεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την άσκηση της ένστασης, κατόπιν γνωμοδότησης του Τεχνικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.. Κατά τα λοιπά, για όσα ζητήματα δεν ρυθμίζονται ειδικότερα από το παρόν άρθρο, εφαρμόζονται ως προς την ένσταση κατά της έκπτωσης τα οριζόμενα στο άρθρο 47 του παρόντος Κανονισμού.

8. Η απόφαση, με την οποία οριστικοποιήθηκε η έκπτωση, κοινοποιείται στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την τήρηση μητρώων μελετητών.

9. Μετά από την οριστικοποίηση της έκπτωσης εκκαθαρίζεται η σύμβαση και καταπίπτει υπέρ του εργοδότη η εγγύηση καλής εκτέλεσης ως ειδική ποινική ρήτρα. Αν επιβλήθηκαν ποινικές ρήτρες για υπέρβαση τμηματικών προθεσμιών μέχρι την οριστικοποίηση της έκπτωσης, οι ρήτρες αυτές οφείλονται από τον ανάδοχο αθροιστικά, ενώ επιβάλλεται και η ποινική ρήτρα για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας, εφόσον υφίσταται αντίστοιχη περίπτωση.

10. Αν, μετά από την οριστικοποίηση της έκπτωσης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποφασίσει την ολοκλήρωση της μελέτης, προσκαλεί τον υποψήφιο, που κατατάχθηκε στην επόμενη θέση στον διαγωνισμό, στον οποίο αναδείχθηκε ο έκπτωτος ανάδοχος και του προτείνει να αναλάβει αυτός την ολοκλήρωση της μελέτης, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που υπέβαλε στον διαγωνισμό. Η σύμβαση εκτέλεσης συνάπτεται, εφόσον περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. έγγραφη και ανεπιφύλακτη αποδοχή της. Η άπρακτη πάροδος της ταχθείσας προθεσμίας θεωρείται ως απόρριψη της πρότασης. Αν αυτός δεν δεχθεί την πρόταση σύναψης σύμβασης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. προσκαλεί τον επόμενο υποψήφιο κατά σειρά κατάταξης, ακολουθώντας κατά τα λοιπά την ίδια διαδικασία.

Άρθρο 46

Διάλυση της σύμβασης

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δικαιούται να διακόψει τις εργασίες της μελέτης μετά την ολοκλήρωση κάποιου σταδίου και να λύσει τη σύμβαση χωρίς αποζημίωση του αναδόχου, αν τούτο προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Δικαιούται επίσης, να διακόψει την εκπόνηση σταδίου μελέτης με καταβολή αποζημίωσης στον ανάδοχο, κατά την παρ. 2 του παρόντος, σε περίπτωση διάλυσης της σύμβασης.

2. Αν η σύμβαση εκπόνησης μελέτης ή παροχής συναφών υπηρεσιών διαλυθεί από τον εργοδότη και προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης καταβολή αποζημίωσης, ο ανάδοχος δικαιούται αποζημίωσης, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί το τρία τοις εκατό (3%) επί της συμβατικής αμοιβής των σταδίων που υπολείπονται για την ολοκλήρωσή της. Για την αμοιβή των ήδη εκπονηθέντων τμημάτων του σταδίου της μελέτης που διακόπτεται συντάσσεται Πρωτόκολλο Κανονισμού Τιμών Μονάδος Νέων Εργασιών (Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.).

3. Για την πληρωμή της αποζημίωσης ο ανάδοχος υποβάλλει, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση της απόφασης διάλυσης, στη Διευθύνουσα Υπηρεσία αίτηση, με λογαριασμό αποζημίωσης συνοδευόμενο από το Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε της προηγούμενης παραγράφου. Οι αποζημιώσεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν την οφειλόμενη αμοιβή για τις εκτελεσθείσες εργασίες ή υπηρεσίες.

4. Ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν εξαιτίας γεγονότων, που συνιστούν υπερημερία του κυρίου του έργου, αναγκαστεί να μην αρχίσει την εκπόνηση μελέτης ή την παροχή της υπηρεσίας του, κατά τον ορισμένο στη σύμβαση χρόνο, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών. Για την έναρξη της προθεσμίας, ο

ανάδοχος επιδίδει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, με δικαστικό επιμελητή, ειδική δήλωση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 5.

β) Αν παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) μηνών από την υποβολή ειδικής δήλωσης εκ μέρους του αναδόχου προς τον κύριο του έργου, λόγω παρέλευσης της προθεσμίας για την πληρωμή εγκεκριμένου λογαριασμού.

5. Η ειδική δήλωση διακοπής των εργασιών της προηγούμενης παραγράφου περιλαμβάνει μνεία των λόγων της διακοπής, στοιχεία για περαιωμένα τμήματα της μελέτης και εκτίμηση της αξίας τους, περιγραφή των τμημάτων της μελέτης που υπολείπονται, αίτηση περί καταβολής της νόμιμης αποζημίωσης συγκεκριμένου, κατά το δυνατόν, ύψους και ανάλυση των κονδυλίων της και δήλωση περί της πρόθεσής του να αποδεχθεί συνέχιση των εργασιών, κατόπιν αποζημίωσης.

6. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία εκδίδει απόφαση μέσα σε τριάντα (30) ημέρες περί αποδοχής ή απόρριψης της ειδικής δήλωσης. Αν δεχθεί τη δήλωση ή παρέλθει άπρακτο διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την επίδοσή της, ο ανάδοχος μπορεί να υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, αίτηση λύσης της σύμβασης. Επί της αιτήσεως αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών. Η σύμβαση λύεται με την αποδοχή της αίτησης ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου. Αν η αίτηση απορριφθεί εμπρόθεσμα, ο ανάδοχος υποχρεούται στη συνέχιση εκπόνησης της μελέτης και παροχής των υπηρεσιών του, ανεξάρτητα από την άσκηση των νόμιμων δικαιωμάτων του και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εγκρίνει, με την ίδια απόφαση, τις αναγκαίες προσαρμογές στις προθεσμίες της σύμβασης.

7. Αν ο ανάδοχος άσκησε μεν το δικαίωμα διάλυσης της σύμβασης αλλά συναινεί στη ματαίωση της διάλυσης, η σύμβαση νομίμως συνεχίζεται, ανεξαρτήτως των αξιώσεών του προς αποκατάσταση των θετικών ζημιών του. Προς τον σκοπό αυτόν ο ανάδοχος υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία αίτηση με στοιχεία υπολογισμού της αποζημίωσής του, επί της οποίας αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

8. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με απόφασή του που εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης εγκρίνει τη ματαίωση της διάλυσης και την αποζημίωση του αναδόχου, επιφέροντας τις αναγκαίες προσαρμογές στις προθεσμίες της μελέτης.

9. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης, οι συμβάσεις εκπόνησης μελέτης λύνονται με την παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου, εκτός αν συντρέχει περίπτωση έκπτωσης του αναδόχου ή διάλυσης της σύμβασης είτε με πρωτοβουλία του κυρίου του έργου είτε με πρωτοβουλία του αναδόχου. Οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών λύνονται αυτοδικαίως με την ολοκλήρωση της παροχής και την παραλαβή του αντικειμένου, όπως προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. διατηρεί το δικαίωμα μονομερούς λύσης της συναφθείσας σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 338 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει. **Άρθρο 46Α**

Υποκατάσταση του αναδόχου

1. Η υποκατάσταση/αντικατάσταση του αρχικού αναδόχου στο σύνολο ή μέρος της σύμβασης της μελέτης ή της υπηρεσίας επιτρέπεται μόνον εφόσον προβλέπεται ρητά στη σύμβαση ή πληρούνται οι προϋποθέσεις της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος Κανονισμού, περί τροποποίησης της σύμβασης στη διάρκεια της για τις συμβάσεις κάτω των ορίων ή του άρθρου 337 Ν. 4412/2016 για τις συμβάσεις άνω των ορίων.

2. α) Σε συμβάσεις που δεν υπερβαίνουν τα όρια των περ. α' του άρθρου 235 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύουν, όταν ο ανάδοχος ή ο μοναδικός μελετητής ή πάροχος υπηρεσιών εταιρείας μελετών ή παρόχων υπηρεσιών είναι φυσικό πρόσωπο αντίστοιχα και καθίσταται ανίκανος λόγω ασθένειας ή άλλης αντικειμενικής αιτίας για την εκπλήρωση της παροχής του, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να εφαρμόσει αναλόγως την παρ. 9 του άρθρου 45 του παρόντος Κανονισμού.

β) Αν πτωχεύσει ή αποβιώσει ή καταστεί κατ' άλλο τρόπο ανίκανος για την εκτέλεση ένας εκ των μελετητών αναδόχου εταιρείας μελετών, η εκπόνηση του σταδίου της μελέτης, που άρχισε να εκπονείται, συνεχίζεται από την εταιρεία, ακόμα και αν από το καταστατικό προβλέπεται η διάλυση της εταιρείας και υπό την προϋπόθεση ότι αυτή συνεχίζει να έχει τις απαιτούμενες από τη σύμβαση τάξεις και κατηγορίες πτυχίων. Αν η εταιρεία δεν διαθέτει τις απαιτούμενες κατά τη σύμβαση κατηγορίες και τάξεις πτυχίων, υποχρεούται, σε διάστημα δύο (2) μηνών από τη στιγμή που επήλθε η αλλαγή στο πτυχίο, να αντικαταστήσει τον εταίρο μελετητή ή να ζητήσει υποκατάσταση ή σύμπραξη με μελετητή που διαθέτει τα τυπικά προσόντα, σύμφωνα με την προκήρυξη. Η ανωτέρω ρύθμιση δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση διαγραφής μελετητή από τα μητρώα και η σύμβαση εξελίσσεται κανονικά χωρίς τις υποχρεώσεις του προηγούμενου εδαφίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί, μετά από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., να αποφασίσει την εκπόνηση και των επόμενων σταδίων της ανατεθείσας μελέτης από την εταιρεία, αν κρίνει ότι η εταιρεία διαθέτει τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Αν η εταιρεία είναι μέλος αναδόχου σύμπραξης ή κοινοπραξίας, ισχύουν αναλόγως τα δύο προηγούμενα εδάφια.

γ) Αν πτωχεύσει ή διαγραφεί ή αποβιώσει ή καταστεί ανίκανος για εκπόνηση της μελέτης λόγω σοβαρής ασθένειας ή άλλης αντικειμενικής αιτίας μελετητής φυσικό πρόσωπο, μέλος αναδόχου σύμπραξης ή κοινοπραξίας, τα υπόλοιπα μέλη της υποχρεούνται να τον υποκαταστήσουν εφόσον θεωρείται απαραίτητος για την περάτωση του υπό εκπόνηση σταδίου της μελέτης, με άλλον, αντίστοιχων προσόντων.

3. Οι περ. β' και γ' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στη σύμβαση.

Άρθρο 47

Διοικητική και Δικαστική Επίλυση Διαφορών

1. Στις περιπτώσεις που ρητά ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση εκτελεστής πράξης ή παράλειψης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ή της Προϊσταμένης Αρχής της σύμβασης ή του κυρίου του έργου που βλάπτει για πρώτη φορά δικαίωμα του αναδόχου, ασκείται ένσταση. Εφόσον δεν υφίσταται δέσμια αρμοδιότητα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για την έκδοση ρητής πράξης, προϋπόθεση ώστε να θεωρηθεί επιτρεπτή η ένσταση κατά παραλείψεως, είναι να έχει προηγηθεί η υποβολή εγγράφου αιτήματος του αναδόχου με συγκεκριμένο περιεχόμενο και να παρέλθει ένας (1) τουλάχιστον μήνας από την υποβολή του. Η προθεσμία της ένστασης στην περίπτωση αυτή διαρκεί μέχρι την έγκριση του σταδίου της μελέτης ή την παραλαβή της υπηρεσίας, εκτός αν γνωστοποιηθεί εγγράφως από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία στον ανάδοχο ότι δεν πρόκειται να εκδοθεί ρητή πράξη επί του αιτήματός του.

2. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία κατά την έκδοση πράξης, η οποία υπόκειται σε ένσταση ή η Προϊσταμένη Αρχή κατά την έκδοση των πράξεων ή αποφάσεών της, οφείλουν να μνημονεύουν στην πράξη ή στην απόφαση τη δυνατότητα άσκησης ένστασης, την ανατρεπτική προθεσμία για την άσκησή της, το αποφαινόμενο όργανο, καθώς και τις συνέπειες από τη μη άσκησή της.

3. Η ένσταση απευθύνεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και ασκείται επί ποινή απαραδέκτου είτε με επίδοση με δικαστικό επιμελητή είτε με ηλεκτρονική αποστολή, σύμφωνα με

τα άρθρα 15, 19, 29 και 50 του ν. 4727/2020 (Α' 184) στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα πέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης. Με την ένσταση εξετάζονται τόσο η νομιμότητα της πράξης ή παράλειψης όσο και η ουσία της υπόθεσης.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποφασίζει μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την άσκηση της ένστασης, μετά από αιτιολογημένη γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Αν η ένσταση απορριφθεί εν μέρει ή στο σύνολό της ή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει προσφυγή στο αρμόδιο κατά την παρ. 10 δικαστήριο. Η έκδοση ή κοινοποίηση της απόφασης επί της ένστασης, μετά την πάροδο της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, δεν μεταθέτει την έναρξη της προθεσμίας για άσκηση προσφυγής.

5. Η ένσταση προσδιορίζει την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη, περιλαμβάνει σύντομο ιστορικό της σύμβασης και της διαφωνίας, τους ουσιαστικούς λόγους στους οποίους στηρίζεται, τα αιτήματα του ενισταμένου και, εφόσον είναι δυνατό, το οικονομικό αντικείμενο της διαφοράς. Η ένσταση συνοδεύεται από αντίγραφο της πράξης που γέννησε τη διαφωνία. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία διαβιβάζει στο Τεχνικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την άσκηση της ένστασης τις απόψεις της επί αυτής και τον φάκελο της υπόθεσης με τα συμβατικά τεύχη του έργου. Αν δεν περιέλθει στο Τεχνικό Συμβούλιο εισήγηση, μπορεί η υπόθεση να συζητηθεί και χωρίς αυτή, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία.

6. Για τη συζήτηση στο Τεχνικό Συμβούλιο, καλείται ο ανάδοχος εγγράφως, σε καθορισμένη ημέρα και ώρα, που δεν απέχει λιγότερο από πέντε (5) ημέρες από την αποστολή της πρόσκλησης. Στη συνεδρίαση ο ενιστάμενος παρίσταται είτε αυτοπροσώπως είτε με πληρεξούσιο. Η εξέταση της ένστασης αρχίζει με την προφορική ανάπτυξη της έγγραφης εισήγησης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς το Συμβούλιο, χωρίς παρουσία του ενισταμένου, Την προφορική ανάπτυξη της εισήγησης ακολουθεί συζήτηση για την πλήρη ενημέρωση των μελών του συμβουλίου στην υπόθεση. Στη συνέχεια καλείται να ακουσθεί αυτός που άσκησε την ένσταση. Η εξέταση της ένστασης δεν κωλύεται ακόμη και εάν δεν προσήλθε ο ανάδοχος, σε περίπτωση που κλητεύθηκε νόμιμα. Ακολουθεί προφορική συζήτηση. Η γνώμη του Συμβουλίου διαμορφώνεται μετά την αποχώρηση των ενδιαφερομένων, διατυπώνεται στο πρακτικό και υποβάλλεται το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

7. Ειδικά σε περιπτώσεις άσκησης ένστασης κατά απόφασης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, που κηρύσσει έκπτωτο τον ανάδοχο, η έκπτωση δεν οριστικοποιείται πριν την έκδοση απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47 του παρόντος Κανονισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εκδίδει απόφαση επί της ένστασης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την άσκηση της ένστασης, κατόπιν γνωμοδότησης του Τεχνικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε..

8. Οι προθεσμίες του παρόντος άρθρου, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προθεσμίες που τάσσονται στα όργανα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αναστέλλονται κατά τον μήνα Αύγουστο.

9. Αν η ένσταση είναι εμπρόθεσμη, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να εκδώσει και να κοινοποιήσει την απόφασή του και μετά από την πάροδο της προθεσμίας της παρ. 4, αλλά οπωσδήποτε όχι πέραν των τριών (3) μηνών από την πάροδο αυτής, εφόσον δεν έχει λήξει η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα σχετική προσφυγή και δεν έχει χωρήσει συζήτηση αυτής στο Δικαστήριο. Η απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο αυτή, δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο βοήθημα και είναι εκτελεστή μόνο αν την αποδέχεται αυτός που υπέβαλε την ένσταση και παραιτηθεί από το δικαίωμα άσκησης προσφυγής και από την τυχόν

ασκηθείσα προσφυγή του. Η αποδοχή μπορεί να γίνει σε ανατρεπτική προθεσμία ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση στον ανάδοχο της σχετικής απόφασης. Σε κάθε περίπτωση κατισχύει η τυχόν εκδοθείσα απόφαση του Δικαστηρίου.

10. Για τη δικαστική επίλυση των διαφορών που προκύπτουν μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 36 του παρόντος Κανονισμού. Αρμόδιο δικαστήριο είναι το Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης.

ΜΕΡΟΣ Δ΄ - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 48

Συμπληρωματική εφαρμογή διατάξεων

Στις περιπτώσεις που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε σύγκρουση με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του παρόντος Κανονισμού ή των εγγράφων της σύμβασης, οι οποίες και κατισχύουν σε κάθε περίπτωση.

Άρθρο 49

Έγκριση του Κανονισμού - Γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ - Υποχρεωτική εφαρμογή του Κανονισμού – Δημοσίευση του Κανονισμού

1. Ο παρών Κανονισμός εγκρίνεται από το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., έπειτα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της.
2. Ο παρών Κανονισμός τίθεται υπόψη της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.), για την παροχή σύμφωνης γνώμης επί των διατάξεών του, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022..
3. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται υποχρεωτικά σε όλες τις συμβάσεις έργων και μελετών που διέπονται από αυτόν. Στα έγγραφα της σύμβασης περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο παρών Κανονισμός.
4. Ο παρών Κανονισμός, μετά την έγκρισή του σύμφωνα με την παρ. 1, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

Άρθρο 50

Τροποποίηση του Κανονισμού

Οι διατάξεις του παρόντος μπορούν να τροποποιούνται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η οποία εκδίδεται έπειτα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της. Σε περίπτωση τροποποίησης του Κανονισμού ζητείται εκ νέου η γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ και οι ενδεχόμενες παρατηρήσεις της λαμβάνονται υπόψη, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 49.

Άρθρο 51

Έναρξη ισχύος του Κανονισμού

Ο παρών Κανονισμός ισχύει τρεις (3) μήνες μετά την έγκρισή του από το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και καταλαμβάνει συμβάσεις η διαδικασία σύναψης των οποίων ξεκίνησε μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κανονισμού.

Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2023